

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	734 Salo	Täyttämispvm	30.10.2020
Kaavan nimi	Salon itäisen ohikulkutien kt52, II-vaiheen linjauksen asemakaavan ja asemakaavan muutos		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	07.09.2019
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	47,0431	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	32,8081
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	14,2350

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	47,0431	100,0			32,8081	-969
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,0000				-0,1614	-969
V yhteensä	1,0480	2,2			-0,8934	
R yhteensä						
L yhteensä	32,8260	69,8			22,9416	
E yhteensä	12,7139	27,0			10,4661	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä	0,4552	1,0			0,4552	

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinntät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	47,0431	100,0			32,8081	-969
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,0000				-0,1614	-969
T	0,0000				-0,1614	-969
V yhteensä	1,0480	2,2			-0,8934	
VP	1,0480	100,0			0,1655	
PI	0,0000				-1,0589	
R yhteensä						
L yhteensä	32,8260	69,8			22,9416	
Kadut	5,6904	17,3			4,4505	
LT	27,1356	82,7			18,4911	
E yhteensä	12,7139	27,0			10,4661	
EV	12,7139	100,0			10,4661	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä	0,4552	1,0			0,4552	
W	0,4552	100,0			0,4552	

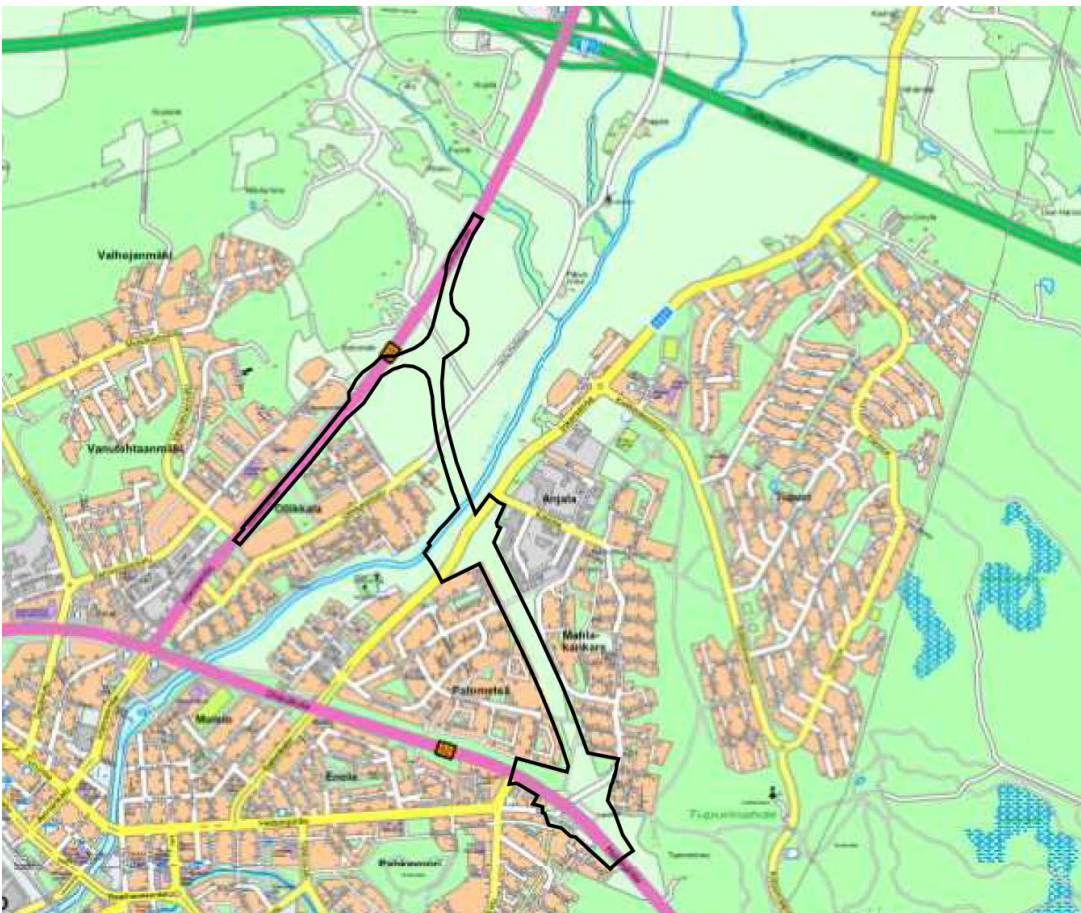
OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)

SALON ITÄISEN OHIKULKUTIEN KT 52, II VAIHEEN LINJAUKSEN ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan kaavatyön lähtökohdista ja tavoitteista, kaavan vaikutusten arvioinnista, kaavoitusprosessin kulusta sekä siitä, missä vaiheessa ja millä tavoin osalliset voivat vaikuttaa kaavan suunnitteluun. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa korjataan ja täydennetään kaavoitusprosessin aikana tarpeen mukaan.

SUUNNITTELUALUE

Asemakaava koskee kiinteistöjä 734-6-9903-29, 734-22-32-21, 734-22-9908-1, 734-401-1-73, 734-409-6-41, 734-409-8-51, 734-409-10-42, 734-409-12-0, 734-409-12-2, 734-409-12-3, 734-409-876-2, 734-411-8-0, 734-421-2-38, 734-421-876-2, 734-423-1-51, 734-423-1-118, 734-423-1-124, 734-425-1-81, 734-425-1-104, 734-425-1-171, 734-425-1-172, 734-425-1-174, 734-425-1-175, 734-895-0-52 ja 734-895-0-2401. Asemakaavan muutos koskee korttelia 32 (osa), suojaviheraluetta, puistoalueita, maantien aluetta ja katualuetta.

Suunnittelun kohteena olevan alueen raja-osa opaskartalla.

Suunnittelualue sijaitsee Salon keskustan koillis- ja itäpuolella noin 1-3 kilometrin päässä keskustasta. Suunnittelualue muodostuu Somerontien, maantien 110 ja uuden itäisen ohikulkutien (kt 52)

linjauksen teialueista sekä lähiympäristöistä. Suunnittelualue rajautuu uuden ohikulkutien linjauksen osalta pohjoisessa Somerontien teialueeseen ja Myllyjoaan, kaakossa/idässä Mahlakankareen asuinalueeseen sekä teollisuusalueeseen, lännessä Palometsän asuinalueeseen ja etelässä Pahlavuoren asuinalueeseen sekä liikerakennusten alueeseen. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 47 hehtaaria.

ALOITE

Asemakaava ja asemakaavan muutos sisältyy kaupunginhallituksen 12.2.2019 hyväksymään kaavoituskatsaukseen vuodelle 2019.

TAVOITTEET

Työn tavoitteena on laatia asemakaava ja asemakaavan muutos Salon itäisen ohikulkutien (kt 52) pohjoisen linjauksen alueelle. Itäisen ohikulkutien tavoitteena on läpikulkevan liikenteen ohjaaminen pois Salon keskustan katuverkolta. Tavoitteena on asemakaavojen laatiminen ja muuttaminen pohjoisen linjauksen osalta laaditun kt52 aluevaraussuunnitelman tavoitteiden mukaisiksi. Liikennealueiden kaavoituksen lisäksi kaavatyössä tutkitaan tieympäristöön liittyviä maankäytön mahdollisuuksia.

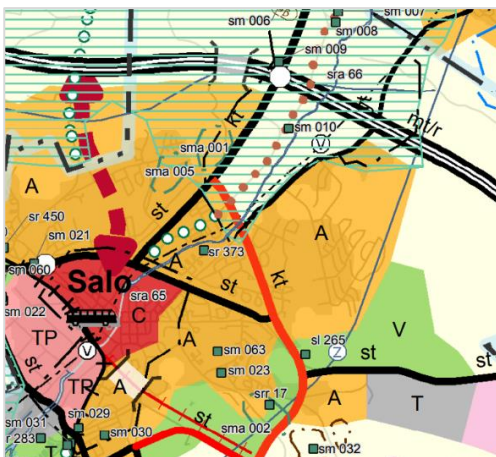
LÄHTÖTIEDOT

Maanomistus

Kaava-alue on osittain kaupungin omistamaa, osittain kaupungin vuokraamaa sekä osittain kaupungin haltuunottamaa aluetta. Osa kaava-alueesta on lisäksi valtion ja osa yksityisen omistuksessa.

Maakuntakaava

Ympäristöministeriön 12.11.2008 vahvistamassa Salon seudun maakuntakaavassa suunnittelualue on osittain taajamatoimintojen aluetta (A). Laaja valtakunnallisesti arvokas Uskelan- ja Halikonjoen laaksojen maisema-alue on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta tärkeäksi alueeksi. Somerontie on osoitettu kaava-alueen kohdalla kantatieksi, Helsingintie seututieksi ja itäisen ohikulkutien linjaus on osoitettu uudeksi kantatieksi. Vanha Perttelintie (Hiidentie) on osoitettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi tieksi. Kaava-alueen poikki kulkee suunniteltu vesihuoltolinja.

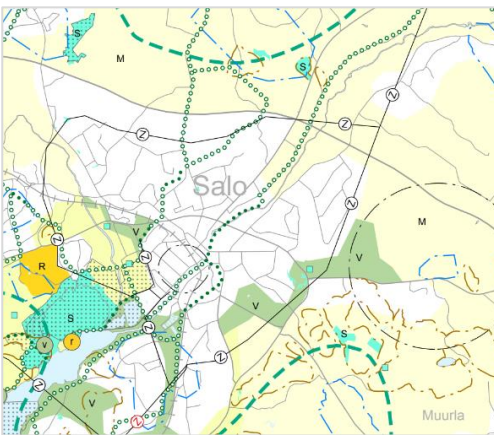

Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavassa (hyv. 11.6.2018, tullut voimaan 27.8.2018) suunnittelualue on osittain taajamatoimintojen aluetta (A). Somerontie on osoitettu kaava-alueen kohdalla kantatieksi, Helsingintie on osoitettu seututieksi ja itäisen ohikulkutien linjaus on osoitettu uudeksi kantatieksi. Helsingintien ja maantien 110 sekä Somerontien ja suunnitellun uuden itäisen ohikulkutien linjauksen risteyskohtiin on osoitettu uudet eritasoliittymät. Suunnittelualue sijoittuu kaupunkikehittämisen kohdealueelle ja osa suunnittelualueesta lisäksi vähittäiskaupan kehittämisen kohdealueelle.

Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaava

Varsinais-Suomen maakuntavaltuusto käynnisti 7.12.2015 Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan laadinnan. Vaihemaakuntakaavassa käsitellään kierto- ja biotalouden näkökulmasta keskeisten luonnonvarojen käyttö ja potentiaalit yhteen sovittaen ne maakunnallisesti arvokkaiden luontoalueiden ja virkistysmahdollisuuksien turvaamiseen. Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 3.9.-2.10.2020 välisen ajan. Kaavaehdotuksessa suunnittelualan pohjoisosa on osittain maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Suunnittelualan pohjoisosaan sijoittuu ohjeellisen ulkoilureitin merkintä (Uskelanjokilaakso (Salo-Pertteli)). Suunnittelualan läheisyyteen, alueen eteläpuolelle on osoitettu virkistysaluetta (V, Salon keskusta itäinen). Virkistysalueelle sijoittuu luonnonsuojelukohde (Tupurin lehto) ja suojelualueita.

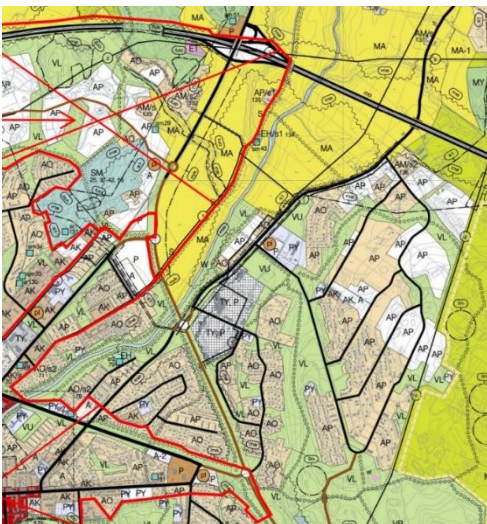

Yleiskaava

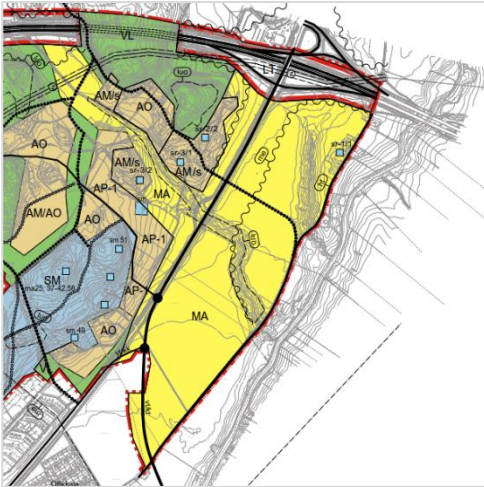
Suunnittelualan etelä- sekä luoteisosissa on voimassa vuonna 2016 voimaan tullut oikeusvaikutteinen Keskustan osayleiskaava 2035. Alueen eteläosassa osa suunnittelualueesta on palvelujen ja hallinnon aluetta (P). Tehokkuus on 0,4 ja kerrosluku II. Maantie 110 on osoitettu yleiseksi tieksi. Tien kaakkoispuolelle on osoitettu uusi tieyhteys kiertoliittymineen. Merkinnällä on kaavaselostuksen kuvaksen mukaan osoitettu itäisen ohikulkutien toteuttamiseen liittyvät yhteystarpeet ja liittymien sijainnit ohjeellisina. Nykyisin ajoväylänä käytetty Rauhalinnankatu on osoitettu pyöräilyn pääreitiksi, ja alikulku Rauhalinnankadulta Mahlakankareenkadulle maantien 110 ali on osoitettu alikuluksi. Suunnittelualan luoteisosassa Somerontie on osoitettu yleiseksi tieksi. Itäisen ohikulkutien linjaus on osoitettu uudeksi tieyhteydeksi, ja linjaukselle on osoitettu kiertoliittymä vastaavasti kuin myös Somerontien ja Niinistönkadun risteykseen.

Suunnittelualueen keskiosassa ja aivan suunnittelualueen eteläreunassa on voimassa vuonna 2009 lainvoimaiseksi tullut Salon kaupungin yleiskaava 2020. Suunnittelualue on kaavassa lähivirkistysaluetta (VL) ja maisemallisesti erittäin arvokasta peltoaluetta (MA). Uskelanjoki on vesialuetta (W). Itäisen ohikulkutien linjaus on osoitettu uudeksi ja merkittävästi parannettavaksi liikenneverkon osuudeksi. Uuden ohikulkutien varrelle on osoitettu sijainniltaan ohjeellinen pääulkoilureitti tai kevyen liikenteen reitti. Ohikulkutien linjauksen ja sijainniltaan ohjeellisten pääulkoilureittien tai kevyen liikenteen reittien risteyskohtiin on osoitettu merkintä: eritasoristeys ilman liittymää. Uuden ohikulkutien ja Inkereentien risteykseen on osoitettu kiertoliittymä, ja Inkereentien linjaus kiertoliittymän kohdalla on myös osoitettu uudeksi ja merkittävästi parannettavaksi liikenneverkoston osuudeksi. Risteysalueen kohdalla kulkee runkoviemärijohto. Risteysalueen länsi- ja pohjoispuolinen alue on valtakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöaluetta, ja risteysalue sekä sen länsi- ja pohjoispuolinen alue ovat valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Suunnittelualueelle sijoittuu lisäksi osayleiskaavoitettavaksi tarkoitettua aluetta (oyk). Suunnittelualueen aivan eteläinen reuna on lähivirkistysaluetta, ja viereisen pientaloalueen reunaan on osoitettu laskennallinen melualueen raja, jonka sisäpuolella liikennemelu voi ylittää 55 dB(A).

Suunnittelualueen pohjoisosassa on voimassa vuonna 2013 hyväksytty Isokylä-Toijala-Tavolan osayleiskaava. Suunnittelualue on kaavassa pääosin maisemallisesti erittäin arvokasta peltoaluetta (MA) sekä vähäisiltä osin lähivirkistysaluetta (VL). Itäisen ohikulkutien linjaus on osoitettu valtatie/kantatien merkinnällä ja linjaukselle on osoitettu kaksi kiertoliittymää. Somerontie on osoitettu yhdystien/kokoojakadun merkinnällä. Somerontien poikki kulkee luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeä alue sekä kevyen liikenteen reitti. Vanha Perttelintie on osoitettu historialliseksi tieksi.

Asemakaava

Suunnittelualue on pääosin asemakaavoittamatonta. Suunnittelualueen etelä-, keski- sekä luoteisosassa on voimassa asemakaavoja. Suunnittelualueella ovat voimassa 17.2.1978, 21.8.1980, 27.7.1982, 30.5.1986, 3.4.2006 sekä 18.9.2006 voimaan tulleet asemakaavat. Suunnittelualue on asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T-7), suojaviheraluetta (EV), puistoa (VP), istutettavaa puistoaluetta (PI), yleisen tien aluetta (LT) sekä katualuetta.

Suunnittelualueen keskiosassa on vireillä Somerontien yritysalueen asemakaava, joka on ehdotusvaiheessa.

Otteet ajantasa-asetusta suunnittelualueen eteläosasta (vasemmalla), keskiosasta (keskellä) sekä luoteisosasta (oikealla)

Muut kaavaan liittyvät selvitykset ja suunnitelmat

- Osayleiskaavojen selvitykset
- Salon itäinen ohikulkutie kt52 vaiheen II aluevaraussuunnitelma (8.11.2018, Ramboll Finland Oy)
- Aluevaraussuunnitelman meluselvitys (26.9.2018, Ramboll Finland Oy)
- Luontoselvitys Salon itäisen ohikulkutien toista vaihetta varten (28.7.2019, Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy)

KESKEISET OSALLISET

- Suunnittelualueen ja sen lähiympäristön maanomistajat, yritykset ja asukkaat
- Kaupungin toimialat ja päättäjät (kaupunkikehityslautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, Liikelaitos Salon Kaukolämpö, Liikelaitos Salon Vesi)

- Viranomaiset (Varsinais-Suomen ELY -keskus, Varsinais-Suomen maakuntamuseo, Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos, Väylävirasto)
- Sähkö- ja teleyhtiöt

Muita mahdollisia osallisia ovat esim. erilaiset yhdistykset ja kaikki, joiden asumiseen, työntekoon ja muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Kaavoituksen yhteydessä arvioidaan kaavan toteuttamisen vaikutuksia mm. kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön, palveluihin, työpaikkoihin, yhdyskuntarakenteeseen, liikenteeseen sekä ympäristön terveellisyyteen ja turvallisuuteen. Arvioinnin tulokset esitetään kaavaselostuksessa. Arviointi tapahtuu kiinteänä osana suunnitteluprosessia ja pohjautuu osittain jo olemassa oleviin selvityksiin.

KAAVAN ETENEMINEN JA AIKATAULUTAVOITE

Asemakaava laaditaan konsulttityönä. Kaavaprosessi käynnistyy syksyllä 2019. Kaavaluonnos pyritään saamaan nähtäville alkuvuonna 2020. Tavoitteena on, että kaavaprosessi saataisiin päätökseen alkuvuonna 2021. Mahdolliset lisäselvitykset ja neuvottelut saattavat viivyttää aikataulua.

Julkinen tiedottaminen kaavatyön eri vaiheissa:

- Kaavan vireille tulosta kuulutetaan Salon Seudun Sanomissa.
- Kaikista osallisten kuulemisvaiheista tiedotetaan kuuluttamalla Salon Seudun Sanomissa ja kaupungin ilmoitustaululla, joka sijaitsee kaupungintalolla sekä sähköisellä ilmoitustaululla internetissä <http://www.salo.fi/linkit/osallistuminenjaasiointi/ilmoitustaulu/>
- Kaavatyön kulkua voi seurata kaupungin internet-sivuilla osoitteessa <http://www.salo.fi/ase-makaavat/>
- Kaupunkikehityslautakunnan ja kaupunginhallituksen sekä -valtuuston kokousten pöytäkirjat ovat luettavissa osoitteessa <http://www.salo.fi/paatoksentekojatalous/esityslistatjapoytakirjat/>

1. Aloitusvaihe

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on mahdollista tutustua Salon kaupunkisuunnitteluosastolla, os. Hornintie 2-4 ja internetissä osoitteessa <http://www.salo.fi/ase-makaavat/>.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetetään tiedoksi Varsinais-Suomen ELY -keskukselle.

2. Laatimisvaihevaihe/ kaavaluonnos

Talvella 2019 valmistellaan asemakaavaluonnos, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta asettaa nähtäville MRA 30 §:n mukaisesti 30 päivän ajaksi. Valmisteluvaiheen kuulemisesta tiedotetaan kuulutuksen lisäksi lähettämällä kirjeet kaava-alueen kiinteistöjen omistajille. Maanomistajat, asukkaat ja muut osalliset voivat esittää mielipiteensä kaavaluonnoksesta nähtävillä oloaikana. Luonnosvaiheessa mielipiteen voi ilmoittaa kirjallisesti tai suullisesti Salon kaupunkisuunnitteluun.

Luonnoksesta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta ja muilta julkisilta tahoilta.

3. Ehdotusvaihe

Valmisteluvaiheen kuulemisen aikana saadun palautteen pohjalta laaditaan asemakaavaehdotus, jonka kaupunginhallitus asettaa julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi (MRA 27§). Ehdotusvaiheen kuulemisesta tiedotetaan kuuluttamalla ja lähettämällä ulkopaikkakuntalaisille kirjeet.

Maanomistajat, asukkaat ja muut osalliset voivat esittää kaavaehdotusta koskevan muistutuksen nähtävillä oloaikana. Muistutukset tulee osoittaa kaupunginhallitukselle ja toimittaa kirjallisina hallinto-osaston kirjaamoon (käyntiosoite Tehdaskatu 2, postiosoite PL 77, 24101 Salo) tai lähettää sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@salo.fi . Kunnan perusteltu kannanotto muistutuksiin toimitetaan niille muistutuksen tehneille, jotka ovat toimittaneet osoitteensa.

Ehdotuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot.

4. Hyväksyminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan. Hyväksymisestä kuulutetaan kaupungin ilmoitustaululla ja Salon Seudun Sanomissa. Kaupunginvaltuuston päätöksestä on mahdollisuus valittaa Turun hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mikäli oikeus antaa valitusluvan. Jos kaavasta ei valiteta, se tulee voimaan, kun asiasta on ilmoitettu kuulutuksella (ns. lainvoimaisuuskuulutus) kaupungin ilmoitustaululla ja Salon Seudun Sanomissa.

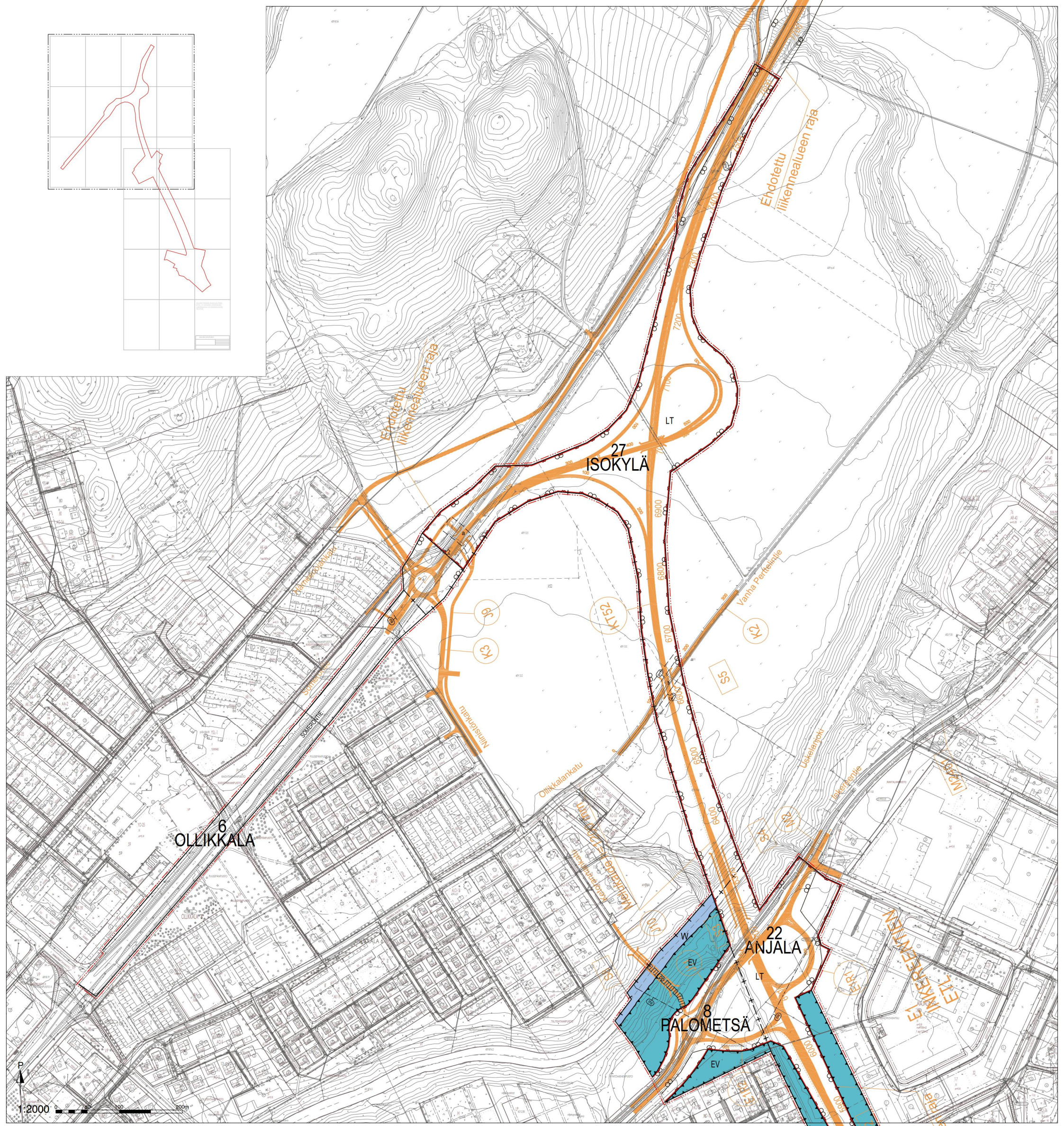
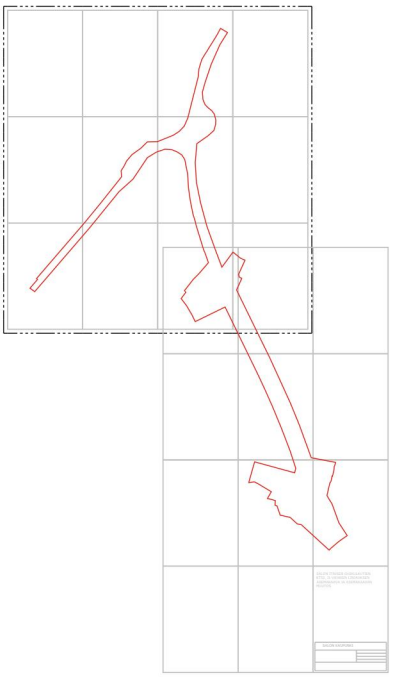
YHTEYSTIEDOT

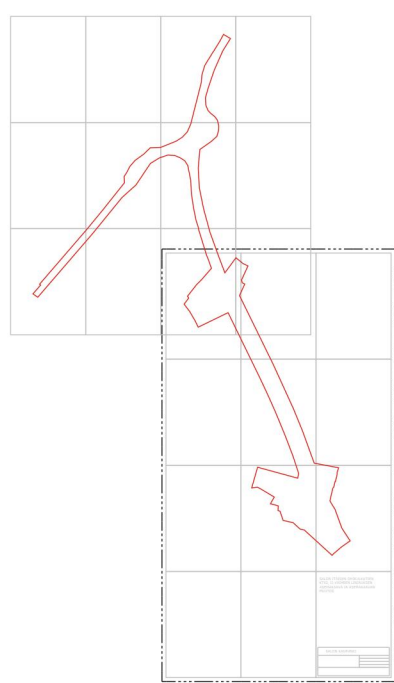
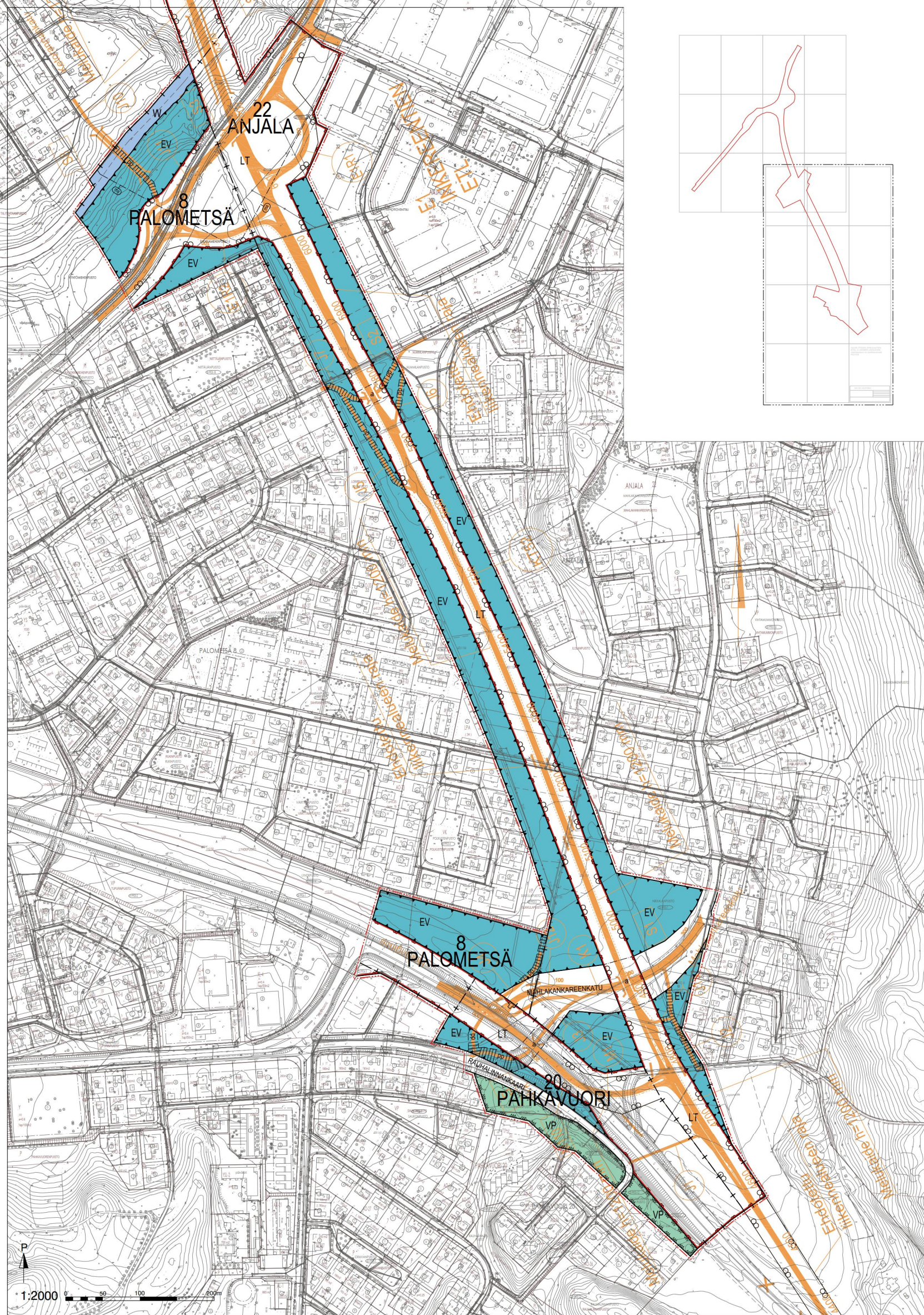
Salon kaupunki
Kaupunkisuunnittelu
Hornintie 2-4
24800 HALIKKO

Kaavoitusarkkitehti
Tarja Pennanen
p. 02-778 5101
tarja.pennanen@salo.fi

Ramboll Finland Oy

Arkkitehti SAFA
Kirsikka Siik
kirsikka.siik@ramboll.fi

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA MÄÄRÄKSET:

- VP** Puisto.
- LT** Maantien alue.
- EV** Suojaviheralue.
- W** Vesialue.
- 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
- +--- Kaupungin- tai kunnanosan raja.
- Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
- Osa-alueen raja.
- Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.
- Kaupungin- tai kunnanosan numero.
- Kaupungin- tai kunnanosan nimi.
- Kadun, tien, kataukon, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
- Ohjeellinen jatkukulje ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.
- Katu.
- Ajoneuvoliittymän liikänsäätöalueen sijainti.
- Liikennealueen allittava katuyhteys.
- Ohjeellinen liikennealueen allittava kevyen liikenteen yhteys.

- ma** Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue: Uskelan- ja Hallikonjen laakso.
- ehd** Tielinja, joka on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriperintöä. Hiederte. Tielinperintöön kulttuuristorialliset arvot tulee ottaa huomioon alueen maankäytössä sekä tienrakentamisen ja muiden toimenpiteiden yhteydessä. Alueella tapahtuvan kaivamisen yhteydessä tulee dokumentoida tien poikkeusalue. Tietä tai sen lähialueita koskevat suunnitelmat tulee lähietä museoviranomaiselle lausuntoa varten.
- mu** Alueen osa, jolla sijaitsee rautakaudin löytöpaikka. Ennen uudisrakentamista tai muuhun käyttöön ryhtymistä paikalla on tehtävä arkeologinen koetutkimus. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä Varsinais-Suomen alueellisen vastuunsaon lausunto.

YLEISET MÄÄRÄKSET:

Kaava-alueen pohjoisosa kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen: Uskelan- ja Hallikonjen laakso. Kaava-alueen pohjoisosa kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen historialliseen tie: Hiederte. Kaava-alue rajoittuu valtakunnallisesti merkittävään linustukseen.

Alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja onniasuone alen, että edistetään näihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä. Alueen ja siihen olemassa olevan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, että toimenpiteiden ja hankkeiden vaikutus edellä mainittujen arvoihin on mahdollisimman vähäinen. Sitöjen ja maisemien suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota maisemavalkuutuksiin ja maisema-alueeseen sopiiseen. Kaikissa aluetta tai kohteita koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Joensuun ja maisemien suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota meluvauriokäsitteen vähentämiseen linustuksissa ja pöytäkirjoissa. Jokialueelle kohdistuvan rakentamisen ja maaston muokkauksen yhteydessä tulee varmistaa, onko alueella EU:n luontodirektiivin IV liitteessä mainitun vuolekoksipumpun lisääntymis- ja leviävyyspaikkoja. Rauhollista vuolekoksipumpun lisääntymistä ja leviävyyspaikkoja 49 § mukaisesti alueen maankäytössä ja toimenpiteissä. Mikäli vuolekoksipumpun lisääntymis- ja leviävyyspaikkoja joudutaan heikentämään tai hävittämään, tulee hakea poikkeamista laaja koskevista rauhollisuusmääräyksistä.

Liikenteen aiheuttama melu ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa valtioneuvoston asettama ulkomelutason ohjearvoja. Liikenteen aiheuttama melu tulee tarpeen mukaan vähentää maisemaan sopivalla meluntorjunnalla.

SALON ITÄISEN OHIKULKUTIEN KT52, II-VAIHEEN LINJAUKSEN ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS EHDOTUS

Asemakaavan muutos koskee:
Korttelia 32 (osa), suojaviheraluetta, puistoaluetta, vesialuetta, maantien aluetta sekä katualueita.

Asemakaava koskee:
Kilteistöjä 734-6-9903-29, 734-22-32-21, 734-22-9908-1, 734-401-1-73, 734-409-6-41, 734-409-8-51, 734-409-10-42, 734-409-12-0, 734-409-12-2, 734-409-12-3, 734-409-876-2, 734-411-8-0, 734-421-2-38, 734-421-876-2, 734-423-1-51, 734-423-1-118, 734-423-1-124, 734-425-1-81, 734-425-1-104, 734-425-1-171, 734-425-1-172, 734-425-1-174, 734-425-1-175, 734-895-0-52 ja 734-895-0-2401.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella muodostuu:
Suojaviheraluetta, puistoaluetta, vesialuetta, maantien aluetta sekä katualueita.

SALON KAUPUNKI	
Alueen nimi ja suunnitelma	Vireillettelo KH 10.6.2019
SALON ITÄISEN OHIKULKUTIEN KT52, II-VAIHEEN LINJAUKSEN ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS	Nähtävillä MRA 305 16.3. - 22.4.2020
1:2000	Nähtävillä MRA 275 2020
2.11.2020	Hyväksyminen KV ..... 202_ §
Suunnittelija Ramboll Finland Oy Pakkahuoneenkäikio 2 33101 Tampere www.ramboll.fi	Tanja Konstari, FM Suunnittelija Laura Kömi, TKK (ark.) Nuorempi suunnittelija

SALO KT52 ITÄINEN OHIKULKUTIE RINNAKKAISTIEN LINJAUS JA MAANKÄYTTÖLUONNOKSET

Ramboll Finland Oy
13.1.2020, tark. 2.11.2020

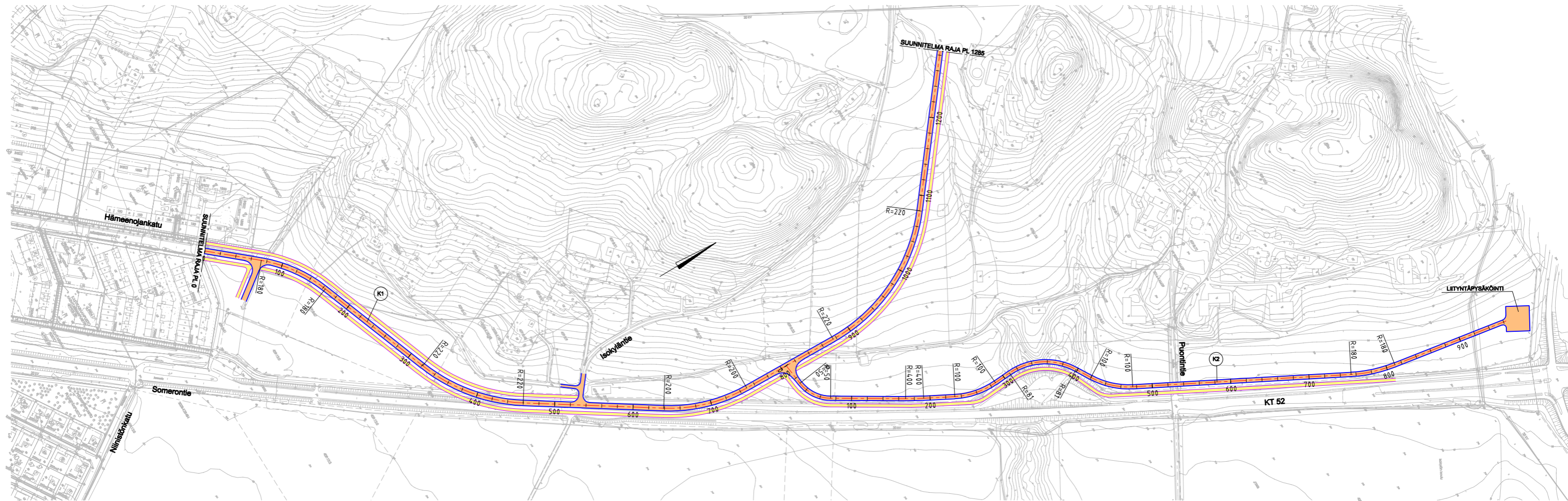
Kalle Rautavuori
Jukka Niilo-Rämä
Mikko Peltonen

RAMBOLL

Rinnakkaistien vaihtoehdot Isokylän suuntaan sekä moottoritielelle

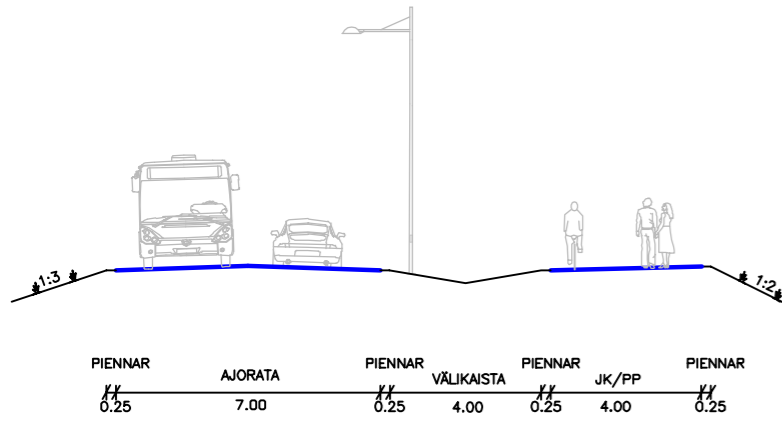
VAIHTOEHTO 1

Vaihtoehdossa 1 rinnakkaistien linjaus kulkee osittain nykyisen kt52:n kohdalla. Linjaus kulkee yhtenäisenä kokoojakatuna (K1) kohti pohjoista, Isokylää, ja kohti moottoritietä kulkeva rinnakkaistie (K2) liittyy tähän T-liittymällä. K1:n pituuskaltevuus on jyrkimmillään n. 5%. Molemmilla kaduilla on välikaistalla erotettu jalankulku/polkupyöräväylä.

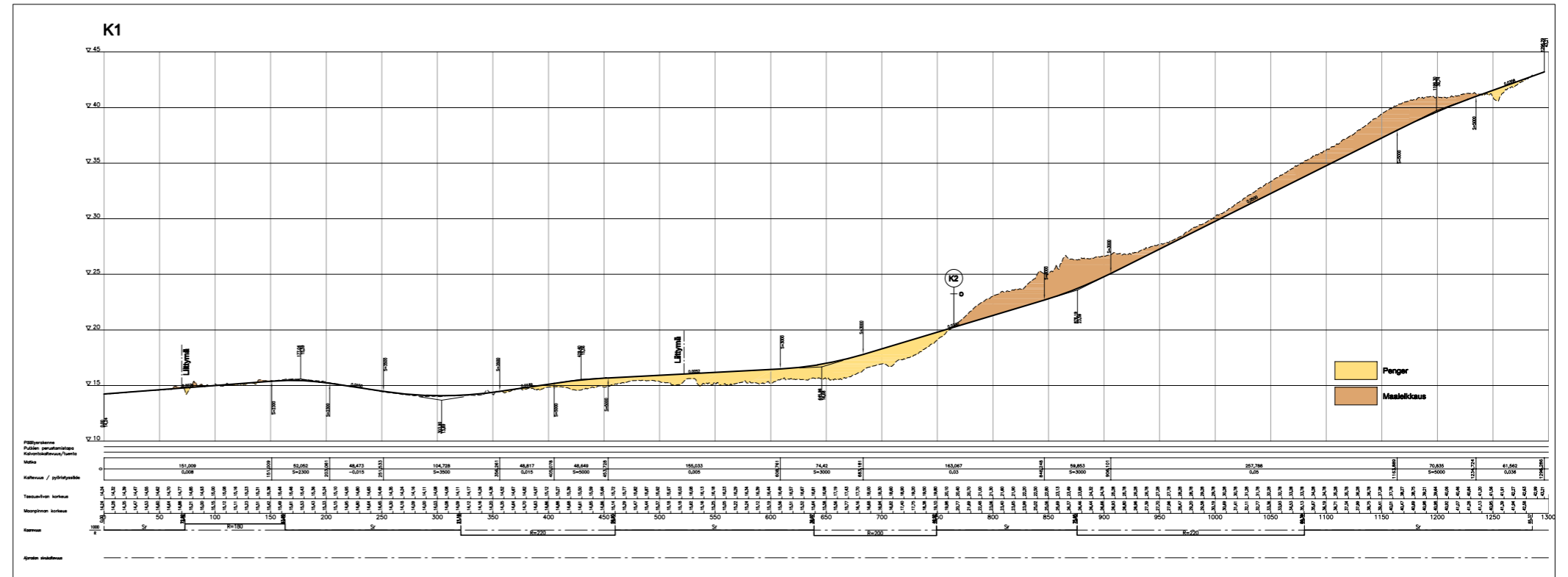

VAIHTOEHTO 1

K1 KOKOOJAKATU

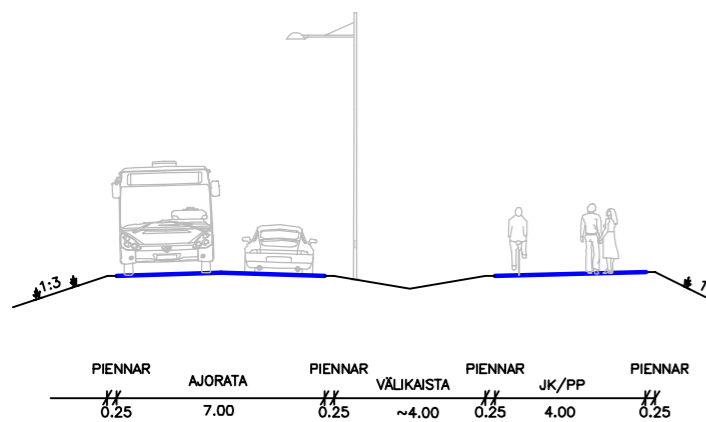

Kokoojakadun K1 tyypipoikkileikkaus

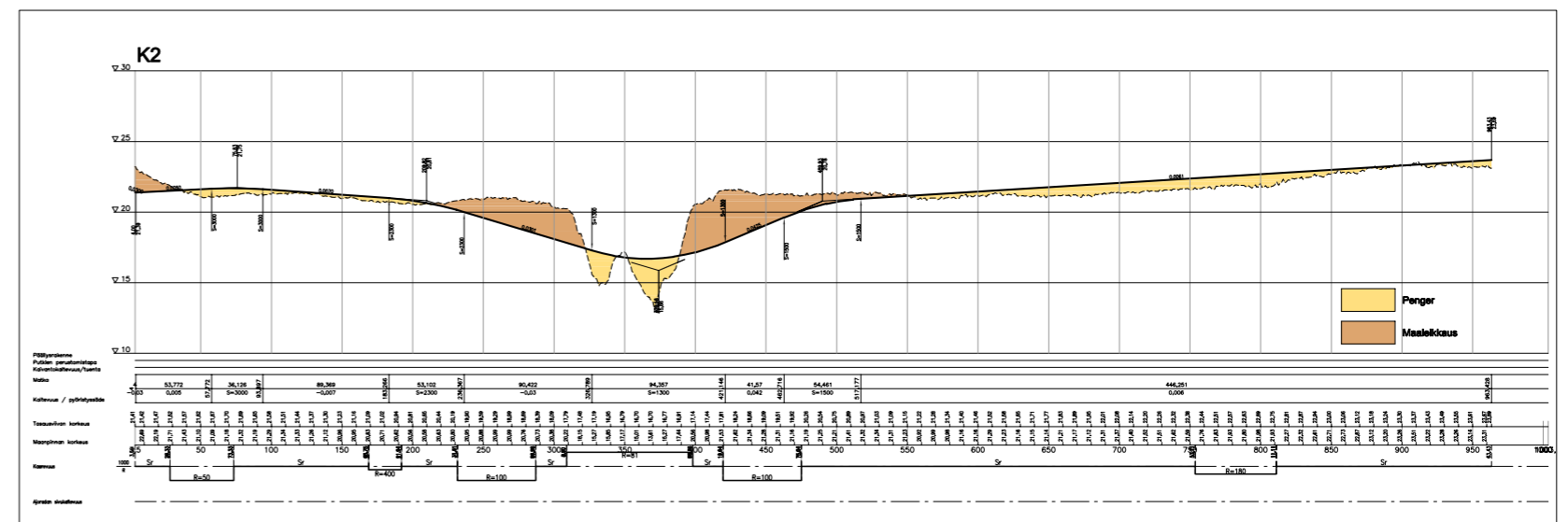

Kokoojakadun K1 pituusleikkaus

K2 RINNAKKAISKATU

Rinnakkaiskadun K2 tyypipoikkileikkaus

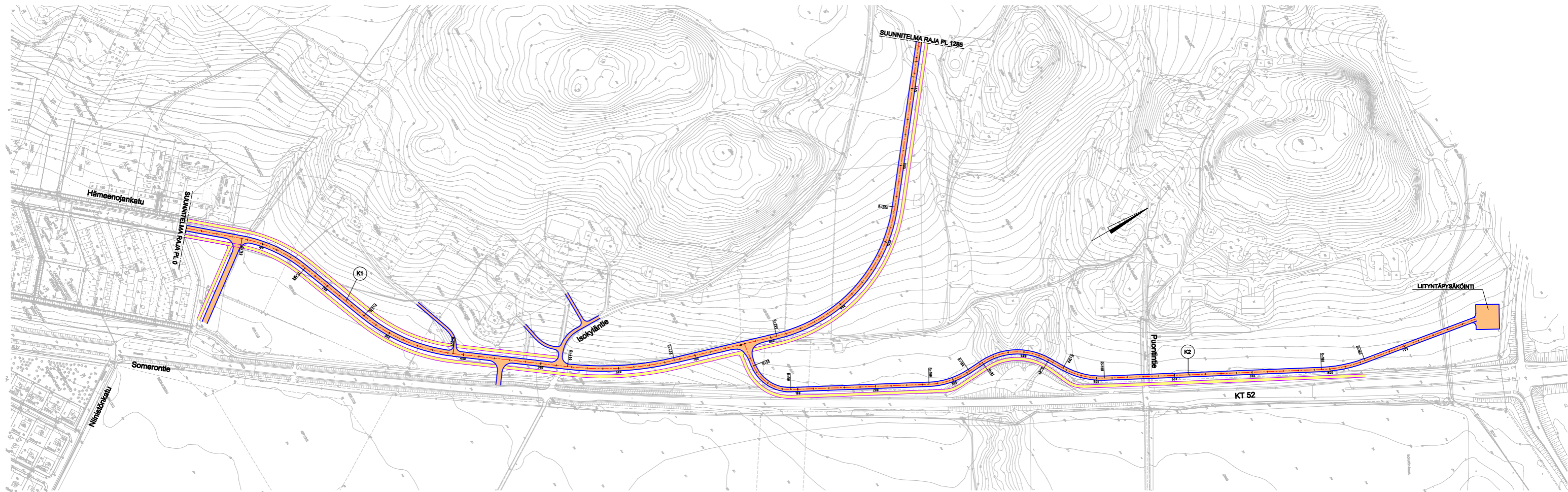
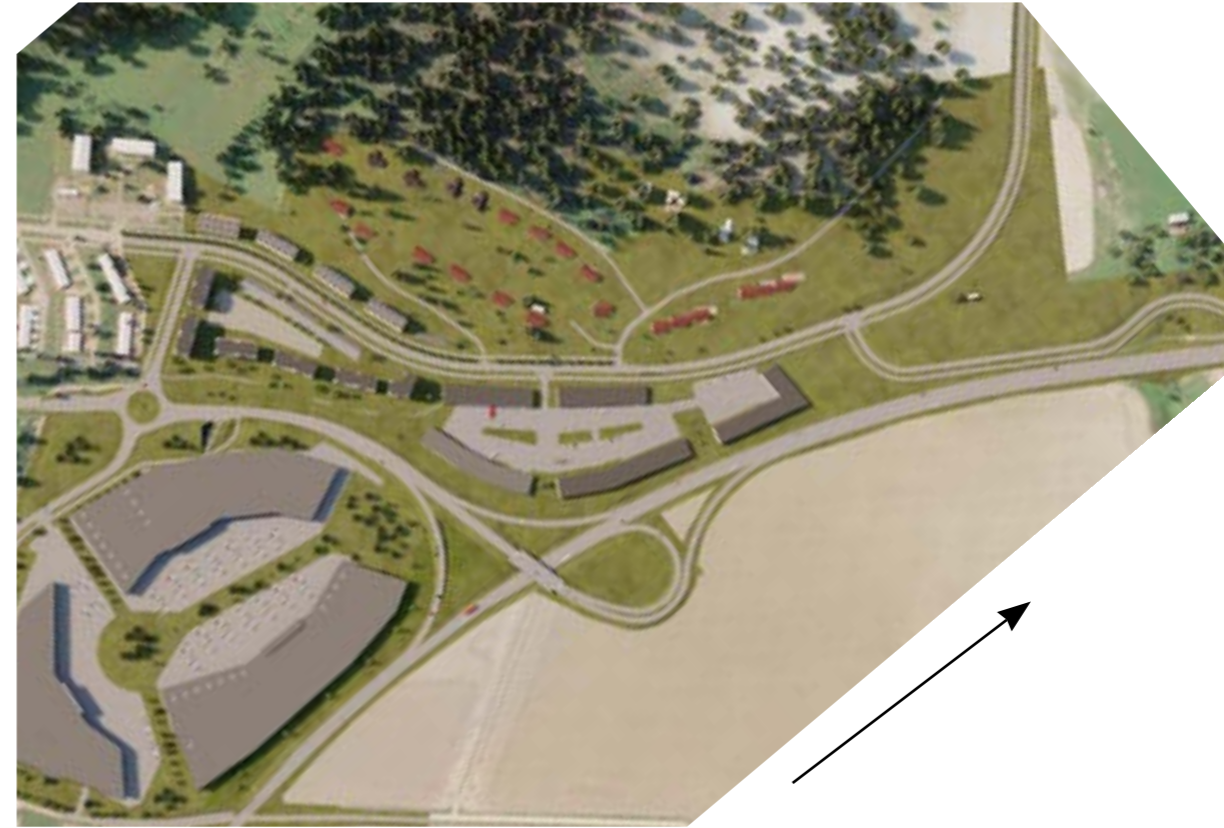

Rinnakkaiskadun K2 pituusleikkaus

Rinnakkaistien vaihtoehdot Isokylän suuntaan sekä moottoritielelle

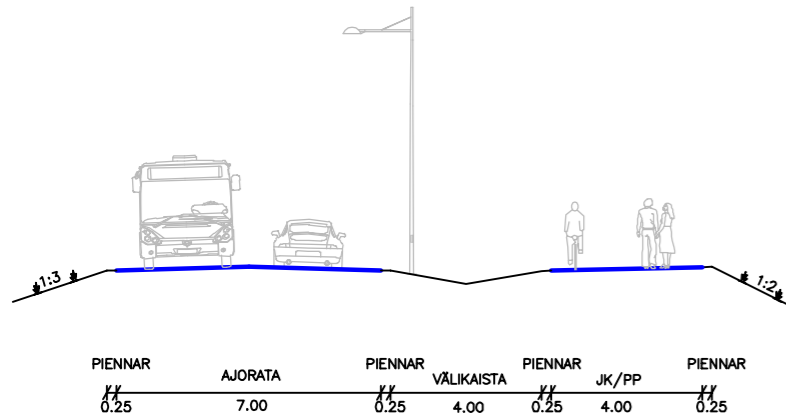
VAIHTOEHTO 2

Vaihtoehdossa 2 rinnakkaistien linjaus kulkee Isokyläntien kohdalla pohjoisempana kuin vaihtoehdossa 1. Näin muulle maankäytölle saadan enemmän tilaa lakautettavan maantien kohdalla. Linjaus kulkee yhtenäisenä kokoojakatuna (K1) kohti pohjoista, Isokylää, ja kohti moottoritietä kulkeva rinnakkaistie (K2) liittyy tähän T-liittymällä, kuten vaihtoehto 1:ssä. K1:n pituuskaltevuus on jyrkimmillään n. 4,75 %. Molemmilla kaduilla on välikaistalla erotettu jalankulku/polkupyöräväylä.

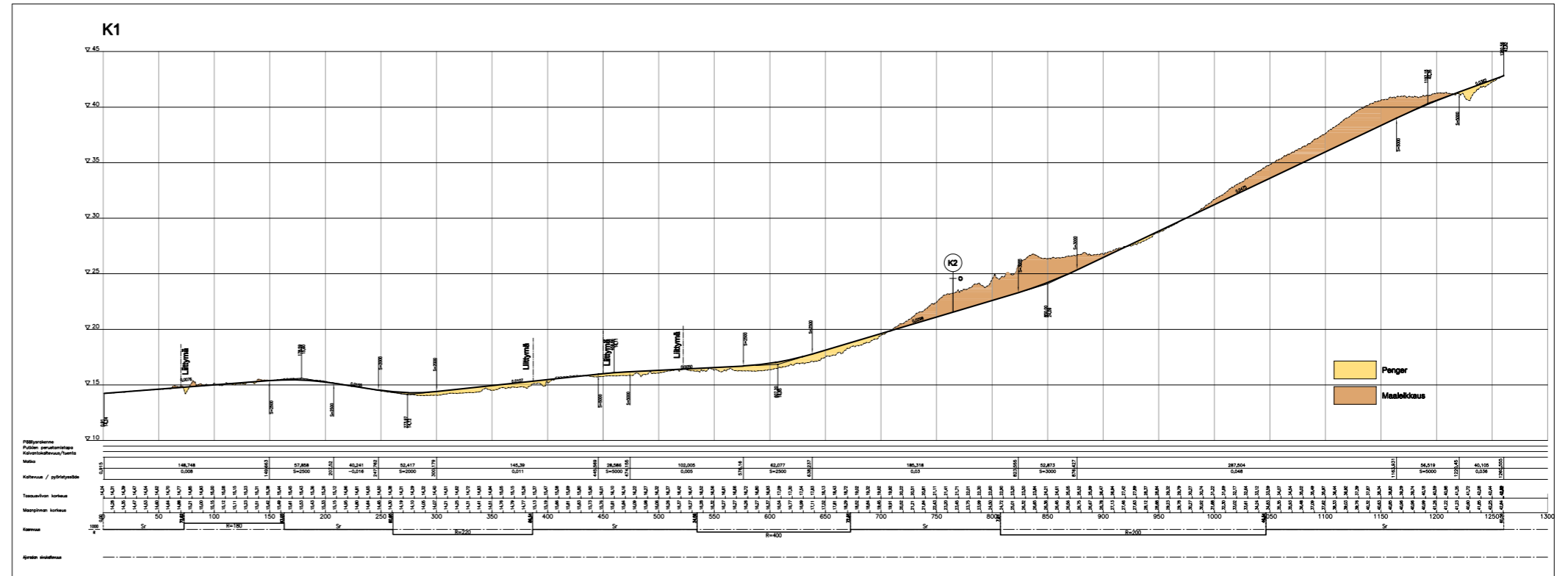

VAIHTOEHTO 2

K1 KOKOOJAKATU

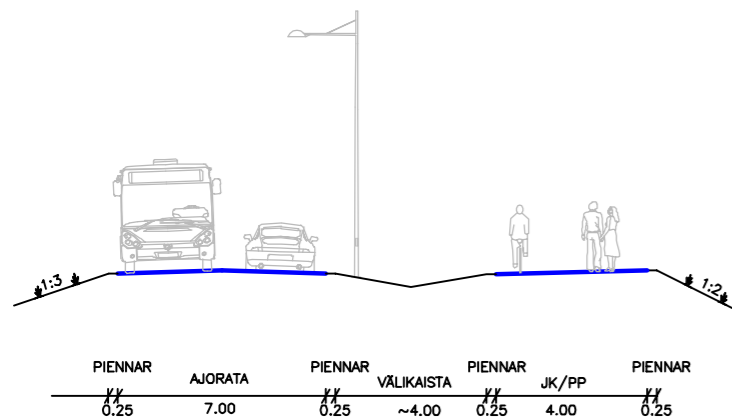

Kokoojakadun K1 tyyppi-poikkileikkaus

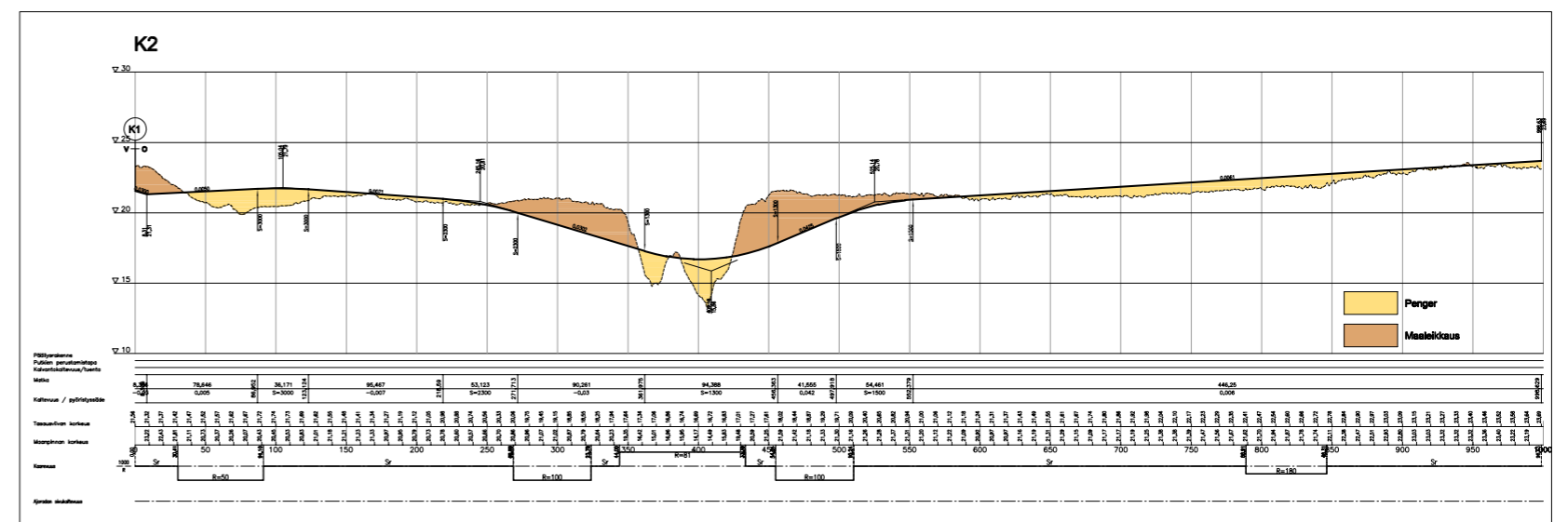

Kokoojakadun K1 pituusleikkaus

K2 RINNAKKAISKATU

Rinnakkaiskadun K2 tyyppipoikkileikkaus

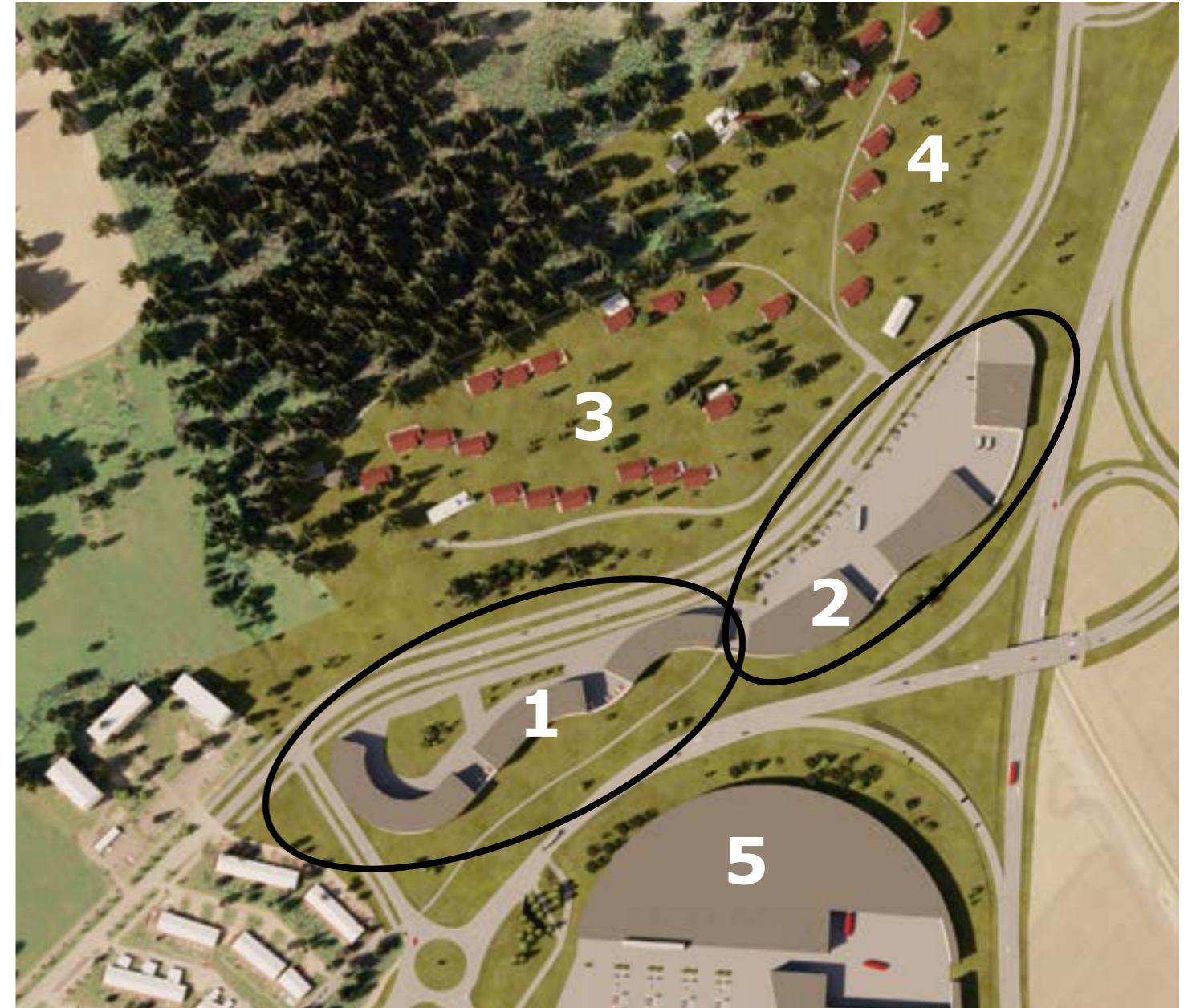
Rinnakkaiskadun K2 pituusleikkaus

Maankäyttöluonnokset ALUE 1 ja 2, vaihtoehto 1

ortoilmakuva

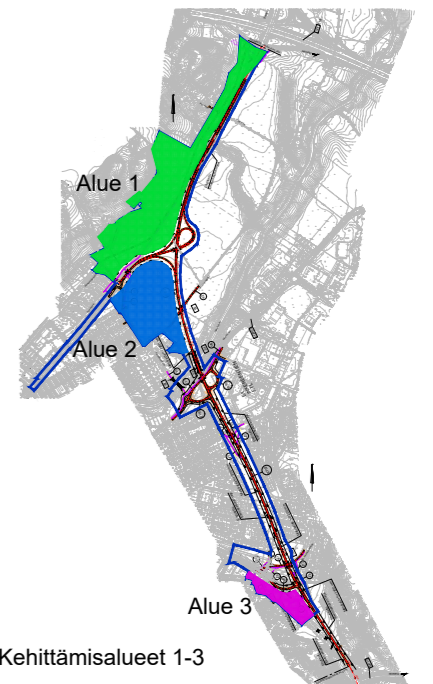
1. Asuinkerrostaloja uuden kokoojakadun varrella. Kerrosluku IV-V

2. Yritys-/toimitila-alue uuden ohitustien ja kokoojakaduksi muuttuvan maantien välissä

3. Rivitaloja rinteessä

4. Erillispientaloja Isokyläntien varressa

5. Kaupan suuryksikkö

Kehittämisaalueet 1-3

Maankäyttöluonnokset ALUE 1 ja 2, vaihtoehto 1

viistoilmakuva idästä

Maankäyttöluonnokset ALUE 1 ja 2, vaihtoehto 1

viistoilmakuva etelästä

Maankäyttöluonnokset ALUE 1 ja 2, vaihtoehto 1

viistoilmakuva koillisesta

Maankäyttöluonnokset ALUE 1 ja 2, vaihtoehto 2

ortoilmakuva

1. Asuinkerrostaloja uuden kokoojakadun molemmin puolin. Kerrosluku IV-V

2. Yritys-/toimitila-alue uuden ohitustien ja uuden kokoojakadun välissä

3. Erillispientaloja rinteessä

4. Rivitaloja Isokyläntien eteläpäässä

5. Kaupan suuryksikkö

Maankäyttöluonnokset ALUE 1 ja 2, vaihtoehto 2

viistoilmakuva idästä

Maankäyttöluonnokset ALUE 1 ja 2, vaihtoehto 2

viistoilmakuva etelästä

Maankäyttöluonnokset ALUE 1 ja 2, vaihtoehto 2

viistoilmakuva koillisesta

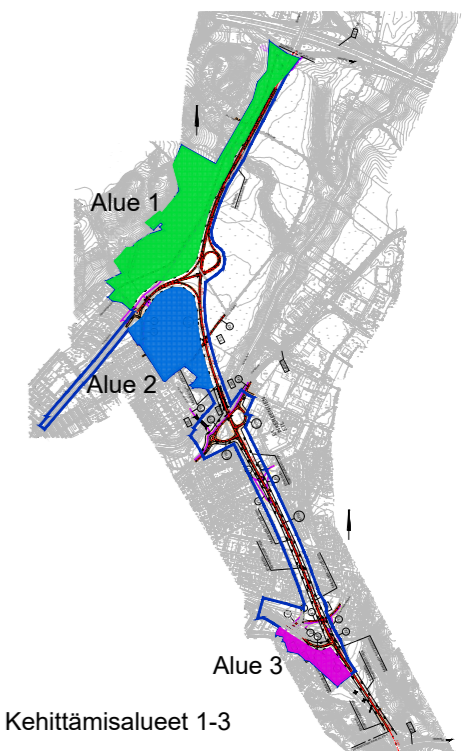
Maankäyttöluonnokset ALUE 3

Ohitustien uuden linjauksen myötä lakkautettavan maantien kohdalle jää tilaa uudelle maankäytölle.

Tässä luonnoksessa alueelle on osoitettu polttoainejakeluasema, liityntäpysäköinti-alue sekä rekkaparkki.

ortoilmakuva

Maankäyttöluonnokset ALUE 3

**viisto-
ilmakuva
kaakosta**

LUONTOSELVITYS SALON ITÄISEN OHIKULKUTIEN TOISTA VAIHETTA VARTEN

Turkka Korvenpää, 28.7.2019
Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy

Sisällys

1. JOHDANTO	3
2. ALUEEN YLEISKUVAUS.....	3
3. ARVOKKAAT LUONTOKOhteET	4
3.1 TAMMIRINTEEN LEHTO	4
3.2 VUORENMÄEN PÄHKINÄPENSASLEHTO JA TAMMIMETSIKKÖ	5
3.3 VUORENMÄEN SUOPAINANNE	5
4. MUITA LUONTOKOhteITA	6
4.1 USKELANJOKI.....	6
4.2 MYLLYOJA	7
5. LEPAKOT	8
6. LIITO-ORAVA	11
7. LINNUSTO	11
8. MUUT UHANALAISET, SILMÄLLÄPIDETTÄVÄT, EU:N LUONTODIREKTIIVIN IV - LIITTEESEEN SISÄLTÄYVÄT JA HARVINAISET LAJIT	16
9. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	16
10. LÄHTEET JA KIRJALLISUUS	17

Kannen kuva: Uskelanjokea.

Pohjakartat: © Maanmittauslaitos 6/2019.

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
Hanhenkaari 10 as 16
21420 Lieto
Puh. 045-6793602

1. JOHDANTO

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue tilasi Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:ltä luontoselvityksen Salon itäisen ohikulkutien toisen vaiheen suunnittelun tarpeisiin. Selvitysalue kattaa suunnitellun uuden tielinjauksen Turku-Helsinki -moottoritietä Helsingintielle sekä linjauksen lähiympäristön vähintään 200 metrin etäisyydelle linjauksesta (Kartta 1). Omakotitalojen pihat rajattiin selvityksen ulkopuolelle. Luontoselvityksen laati FM (biologi) Turkka Korvenpää.

Työn tarkoituksena oli selvittää alueen luontoarvoja, ja arvioida tiehankkeen vaikutuksia niihin hankkeesta tällä hetkellä käytettävissä olevien tietojen (lähinnä linjauksen sijainti) pohjalta. Selvitysalueelle suoritettiin kahdeksan erillistä maastokäyntiä keväällä ja kesällä 2019. Työssä kartoitettiin mahdolliset luonnonsuojelulain 29 §:n suojelemat luontotyypit, luonnonsuojelulain 23 §:n mukaiset luonnonmuistomerkit, vesilain 2. luvun 11 §:n mukaiset suojeltavat pienvedet, metsälain 10 §:n tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt sekä uhanalaiset luontotyypit. Myös olemassa olevat luonnonsuojelualueet ja muut luonnonarvoiltaan merkittävät kohteet inventoitiin. Lakien mukaisten luontokohteiden lisäksi etsittiin EU:n luontodirektiiviin sisältyviä lajeja sekä uhanalaisten, silmälläpidettävien ja harvinaisten eliölajien (mukaan lukien liito-orava) esiintymiä. Varsinais-Suomen ELY-keskus luovutti konsultin käyttöön aluetta koskevan otteen uhanalaisten lajien esiintymätietokannasta (Hertta). Lepakkojen esiintymistä selvitettiin etsimällä niille soveltuvia talvehtimis- ja lisääntymispaikkoja ja päiväpiiloja sekä detektorihavainnoinnilla. Linnusto kartoitettiin kartoituslaskentamenetelmää (Koskimies & Väisänen 1988) soveltamalla siten, että yleisistä lajeista kirjattiin muistiin vain lajin esiintyminen.

2. ALUEEN YLEISKUVAUS

Selvitysalue sijaitsee Salon kaupunkikeskustassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Se rajoittuu pohjoisessa Turku-Helsinki -moottoritiehen. Sieltä alue jatkuu Somerontietä seuraillen kohti Salon keskustaa ylittäen Uskelanjoen ennen tiiviisti rakennettua pientaloaluetta. Täältä alue jatkuu Anjalan länsipuolitse etelään aina Helsingintien ja Mahtinaisentien risteyksen lähelle.

Selvitysalue on pääasiassa avomaata. Alueen pohjoisosassa levittäytyy laaja Uskelanjokivarren tehokkaasti viljelty peltoaukea. Alueeseen rajattiin lisäksi mukaan jokilaakson länsireunan vanhaa maaseutuasutusta tilakeskuksineen ja metsiköineen. Uskelanjoen eteläpuolella alueeseen sisältyy Anjalan kaupunginosan länsipuolinen kapea, pääasiassa rehevää ja avointa joutomaaniittyä oleva, alue (Kuva 1). Etelämpänä on viljeltyjä peltoja sekä Tammirinteen rehevä lehtorinne ja Vuorenmäen itärinteen kuusivaltainen metsäalue.

Uskelanjokilaakso sisältyy valtakunnallisesti arvokkaaseen Uskelan- ja Halikonjoen laaksot -nimiseen maisema-alueeseen. Selvitysalueen kaakkoisosassa Tammirinteessä sijaitseva pähkinälehto on luokiteltu maakuntakaavassa maakunnallisesti arvokkaaksi lehdoksi ja Vuorenmäen rinteillä on perustettu luonnonsuojelualue.

Kuva 1. Rehevää avointa joutomaaniittyä Anjalan kaupunginosan länsipuolella. Suunniteltu uusi tielinjaus sijoittuu tähän asutuksen keskellä olevaan rakentamattomaan käytävään.

3. ARVOKKAAT LUONTOKOhteet

Arvokkaat luontokohteet inventoitiin maastossa 24.-25.6., mutta niistä tehtiin havaintoja myös muun maastotyön yhteydessä jo aiemmin keväällä ja kesällä. Selvitysalueella on yksi perustettu luonnonsuojelualue, yksi suojelematon mutta maakuntakaavaan si-merkinnällä merkitty pähkinälehto - tammimetsä sekä yksi metsälain tarkoittama erityisen tärkeä elinympäristö (vähäpuustoinen suo).

3.1 TAMMIRINTEEN LEHTO

Tammirinteen talon itä- ja eteläpuolella sijaitsee hyvin edustava sinivuokko-käenkaalityypin rinnelehto, jossa kasvaa runsaasti kookasta pähkinää (Kuva 2). Lehdon pohjoisosassa puusto on varttunutta haavikko, kun taas Tammirinteen talon lähellä on tammimetsää. Lehdon keskivaiheilla kuusi on vallitseva puulaji, vaikka myös siellä on paljon kookasta haapaa. Lisäksi varjoisan metsikön puustoon kuuluu kookkaita mäntyjä ja koivuja. Kenttäkerroksessa levittäytyy monin paikoin yhtenäinen kielomatto. Runsaita ovat myös sini- ja valkovuokko, joiden lisäksi kasvistoon kuuluvat mm. lehtonurmikka, metsäapila, ahomatara, kurjenkello, nuokkuhelmikkä, sormisara, kevätlinnunherne, metsäkurjenpolvi, lillukka, käenkaali, mustakonnanmarja ja kivikkoalvejuuri. Pensaskerroksessa tavataan pähkinän ohella esim. lehtokuusamaa, koiranheittä, tuomea ja taikinamarjaa. Lehto rajoittuu idässä korkeaan länteen avautuvaan jyrkänteeseen, jonka yläpuolella metsätyyppi vaihtuu kalliomänniköksi ja kankaaksi. Lännessä kohde rajoittuu pientaloihin, avoimiin alueisiin sekä hylättyyn puutarhaan. Lehdon eteläosassa on pesäluolasto.

***Maankäyttösuositus:** Tammirinteen lehto on hyvin edustava, maakunnallisesti arvokas, pähkinälehto- ja tammimetsä. Kohde on merkitty pohjoisinta osaansa lukuun ottamatta Varsinais-Suomen maakuntakaavaan sl-merkinnällä. Tiehankkeesta ei aiheudu lehtoon ulottuvia vaikutuksia.*

Kuva 2. Tammirinteen lehdon pähkinäpensaikkaa.

3.2 VUORENMÄEN PÄHKINÄPENSASLEHTO JA TAMMIMETSIKKÖ

Vuorenmäen pähkinäpensaslehto ja tammimetsikkö on luonnonsuojelulain luontotyyppin suojelemiseksi perustettu luonnonsuojelualue (LTA200633), joka sijaitsee Vuorenmäen rinteillä Helsingintien ja Mahtinaisentien risteyksestä länteen. Tässä työssä inventoitiin vain selvitysalueella sijaitseva luonnonsuojelualueen koillisosa. Se on tiheää, varttunutta kuusikkoa kasvavaa tuoretta lehtoa, jossa kasvaa melko runsaasti järeää haapaa, yksittäisiä tammia ja vähän mäntyä (Kuva 3). Puustossa on havaittavissa jonkin verran eri-ikäisrakenteisuutta ja metsään on jo ehtinyt kertyä hieman maapuuta sekä keloutuva mänty ja muutama pystyyn kuollut kuusi. Pensaskerroksessa kasvaa runsaasti pähkinää ja kenttäkerroksen kasvistoon lukeutuvat mm. lillukka, käenkaali, valkovuokko, sormisara ja kielo. Ylempänä rinteessä metsätyyppi vaihtuu lehtomaiseksi kankaaksi.

***Maankäyttösuositus:** Vuorenmäen pähkinäpensaslehto ja tammimetsikkö on maakunnallisesti arvokas lehto. Tiehankkeen vaikutukset eivät ulotu luonnonsuojelualueelle asti.*

3.3 VUORENMÄEN SUOPAINANNE

Vuorenmäen koillisosassa sijaitsee tiheän, varttuneen metsän ympäröimä pieni puuton, pintavesivaikutteinen painanne, joka on keväisin lumien sulettua veden valtaama.

Myöhemmin kesällä painanteessa ei enää tavallisesti ole vettä. Noin puolet luonnontilaisena säilyneestä, muutaman aarin laajuudesta, painanteesta on tiheään pajukon peittämää. Toista puolisko peittää tiheä raatekasvusto. Raatteen seassa kasvaa myös ojasorsimoa, terttualpea, järvikortetta ja harmaasaraa. Pohjakerros on painanteen reunoilla rahkasammalen peittämä.

Maankäyttösuositus: Vuorenmäen suopainanne täyttää metsälain mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän, vaikka ei olekaan erityisen edustava. Tiehankkeella ei ole vaikutusta suopainanteeseen.

Kuva 3. Vuorenmäen pähkinäpensaslehdon luonnonsuojelualuetta.

4. MUITA LUONTOKOhteITA

Varsinaisten arvokkaiden luontokohteiden lisäksi inventoitiin Uskelanjoen rannat sekä jokeen laskeva Myllyoja rantoineen.

4.1 USKELANJOKI

Uskelanjoen rannat ovat pääosin nurmipuntarpää-koiranputki -valtaista rehevöitynyttä niittyä, jossa kasvaa myös esim. mesiangervoa, ukonputkea, hiirenvirnaa, nokkosta ja vuohenputkea. Siellä täällä on paju- ja tuomipensaita sekä nuoria harmaaleppiä. Rannan lähellä niitty on kosteampaa ja siellä esiintyy mm. ranta-alpia, keltaängelmää, korpikastikkaa, ruokohelpeä ja karhunköynnöstä. Rantaviivassa tavataan runsaasti viiltosaraa sekä esim. korpikaislaa ja leveäosmankäämeä.

Jokivarsi on erityisesti yölaulajien suosiossa. Siellä havaittiin kaksi laulavaa viitakerttusta, yksi laulava luhtakerttunen, kolme laulavaa pensassirkkalintua, kaksi

laulavaa satakieltä ja peräti seitsemän laulavaa ruokokertusta (silmälläpidettävä). Lisäksi jokivarren pensaikoissa havaittiin neljä pensaskertun (silmälläpidettävä) reviiriä sekä yksi pikkulepinkäiskoiras (EU:n lintudirektiivin I-liitteen laji). Uskelanjoesta on löydetty vaarantunutta ja EU:n luontodirektiivin IV-liitteessä mainittua vuollejokisimpukkaa, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty. Tätä savisten jokien simpukkaa on löydetty sekä selvitysalueen ylä- että alapuoliselta jokiosuudelta, ja sitä elää joessa varmaankin myös selvitysalueella.

Maankäyttösuositus: Uskelanjoen rantaniityt ovat voimakkaasti rehevöityneitä eikä niiltä löytynyt huomionarvoista putkilokasvistoa eikä arvokkaita perinnebiotooppeja. Joen rannat ovat yölaulajien suoisossa. Joessa elää uhanalaista ja EU:n luontodirektiivin IV-liitteessä mainittua vuollejokisimpukkaa, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty. Vuollejokisimpukan esiintymistä joessa tulee selvittää tarkemmin, kun tiesuunnitelma täsmentyy sekä selvittää erikseen lajin esiintymien suojaamiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

4.2 MYLLYOJA

Uskelanjokeen luoteesta laskeva Myllyoja on pieni savimaan puro, joka virtaa peltojen ja asutuksen keskellä. Selvitysalueella pääosaa uomasta reunustaa rehevöitynyt nurmipuntarpää-koiranputki -valtainen niitty (Kuva 4), jonka kasvistoon lukeutuvat lisäksi mm. mesiangervo, vesitatar, nokkonen, pujo, ukonputki, niittyjuola, pelto-ohdake, idänkattara ja piennarmatara. Uoman reunoilla tavataan mm. korpikaislaa ja rentukkaa. Paikoitellen niityllä kasvaa tuomia ja Somerontien ja Vanhan Perttelintien välisellä osuudella Myllyojan itärannalla on pieni istutuskuusikko. Somerontien molemmin puolin kasvaa runsaammin pensaikkaa ja myös nuoria harmaaleppiä. Somerontien sillan vieressä on soraista ja hiekkaista vanhaa tienpohjaa, jonka ketomaiseen kasvillisuuteen kuuluvat mm. nuokkukohokki, ahopukinjuuri, mäkivirvilä, punanata, päivänkakkara, aholeinikki, keltamaksaruoho, hopeahanhikki ja hakarasara. Tienpohjalla tavataan myös melko puhtaalta keltamataralta vaikuttavaa keltakukkaista mataraa. Kyseessä lienee kuitenkin jonkinasteinen kelta- ja paimenmataran risteymä (piennarmatara), sillä paimenmatara on alueella tavallinen ja selvää piennarmataraa kasvaa lähistöllä.

Myllyojan varrella havaittiin laulava pensastasku (vaarantunut), laulava pensaskerttu (silmälläpidettävä) ja laulava ruokokertunen (silmälläpidettävä). Lisäksi ojan varressa lauloi satakieli sekä peräti kolme pensassirkkalintua.

Maankäyttösuositus: Myllyojan varren niityt ovat voimakkaasti rehevöityneet eikä alueella esiinny arvokkaita perinnebiotooppeja. Somerontien sillan vieressä vanhalla hiekkaisella tienpohjalla kasvaa muutamia kuivien niittyjen ja ketojen kasveja. Myllyoja monipuolistaa maisemaa ja sen varrella pesii muutamia uhanalaisia tai silmälläpidettäviä lintuja. Luontoarvojen vuoksi kohdetta ei kuitenkaan ole tarpeen erityisesti huomioida tiehankkeessa.

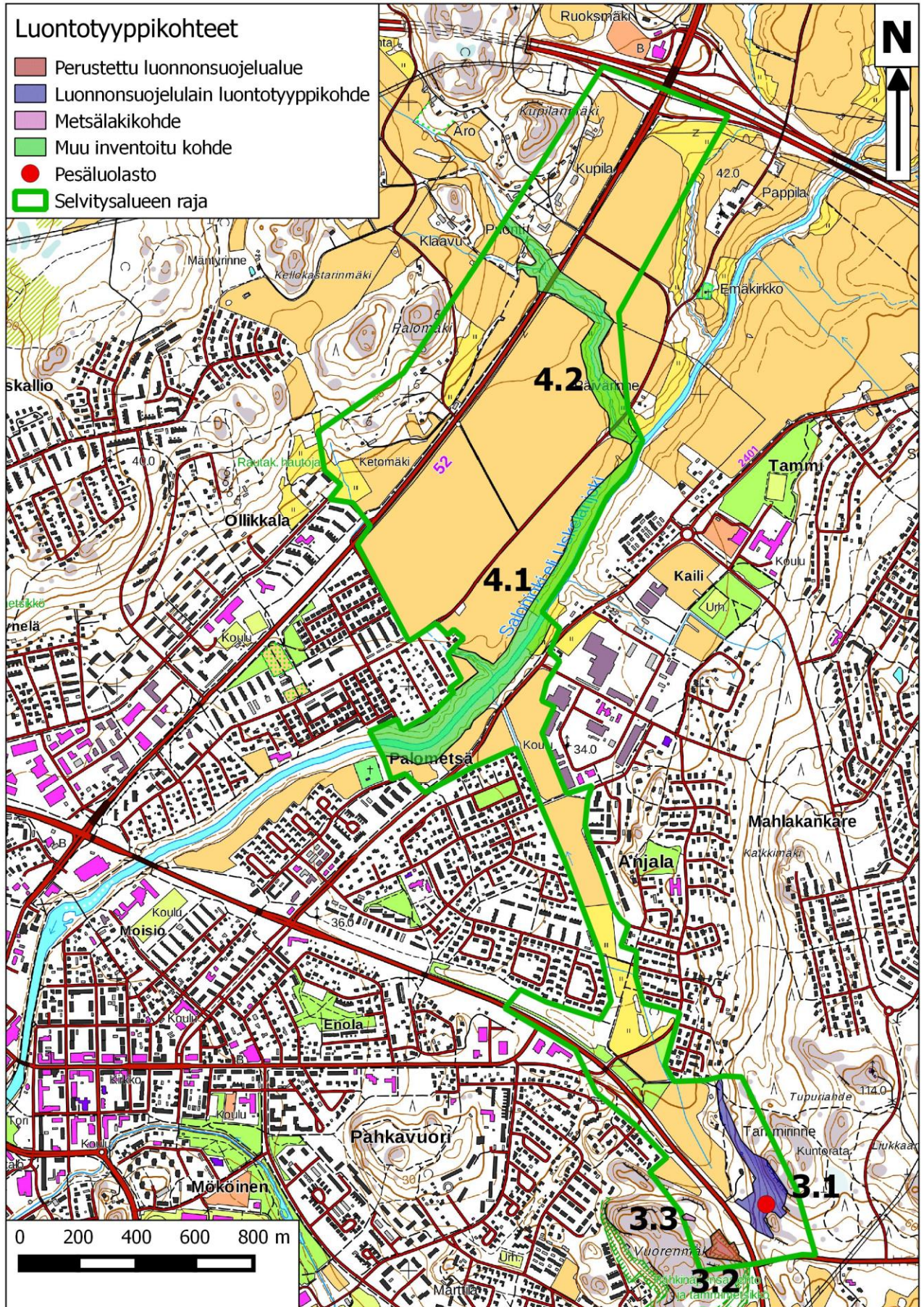
Kuva 4. Myllyjojan varren rehevöitynyttä niittyä.

5. LEPAKOT

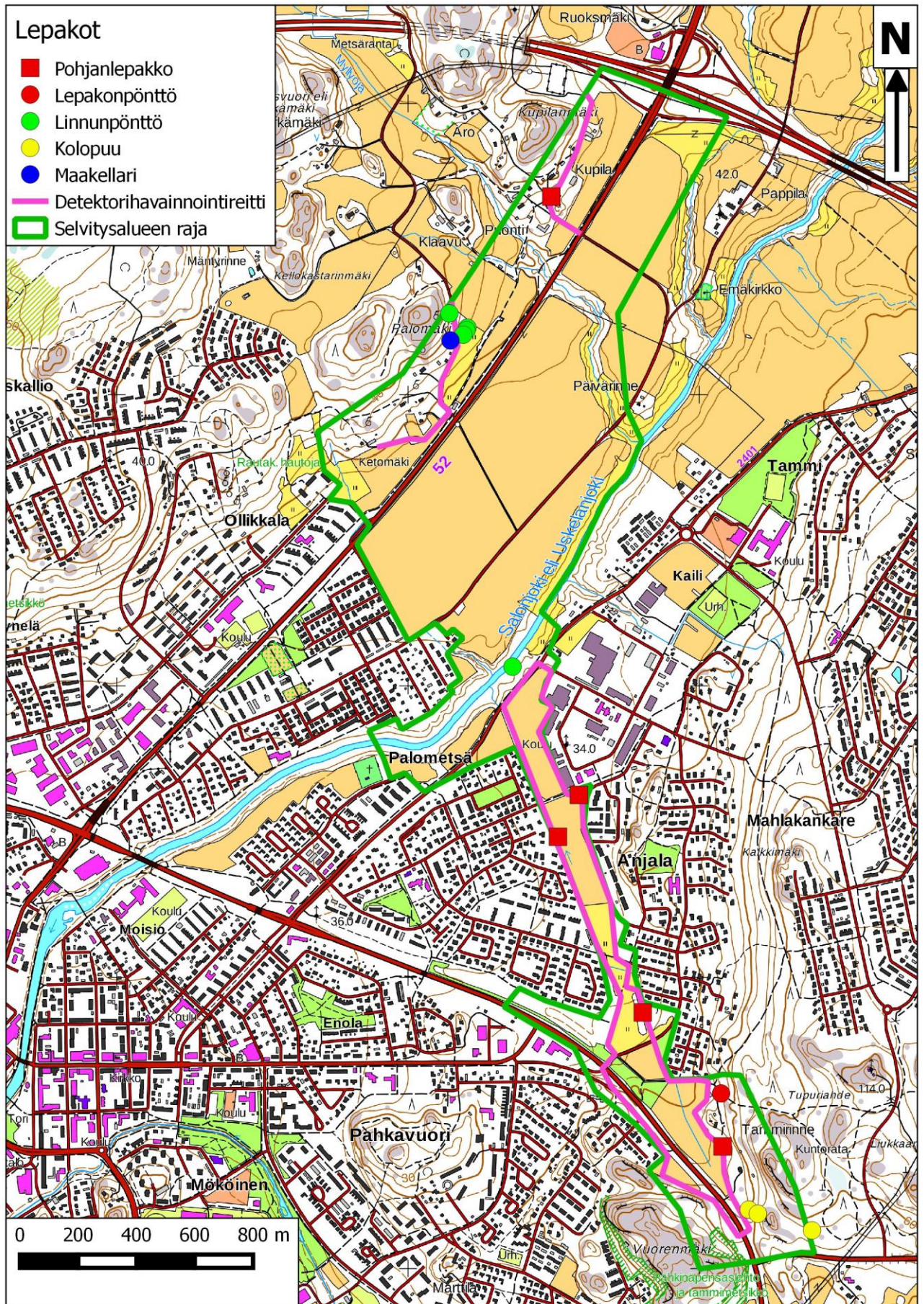
Lepakkokartoitus jakaantui kahteen osaan – detektorihavainnointiin sekä lepakoille sopivien päiväpiilojen (mm. kolopuut ja maakellarit) ja talvehtimispaikkojen etsintään. Kartoituksessa noudatettiin muutoin Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen kartoitusohjeita (Suomen lepakkotieteellinen yhdistys 2012), mutta detektorihavainnointikertoja oli vain kaksi.

Detektorihavainnointi suoritettiin kävelemällä etukäteen karttatulkinnan ja maastohavaintojen perusteella suunniteltu reitti havaintoja tehden ja merkitsemällä kaikkien havaittujen lepakkojen laji ja havaintopaikka muistiin. Lepakot suosivat pieniipiirteistä maisemaa, jossa avoimet alueet ja metsäsaarekkeet vuorottelevat. Vesistön läheisyys nostaa alueen arvoa lepakoiden kannalta. Sen sijaan mm. laajoja yhtenäisiä peltoaukeita lepakot välttävät. Edellä mainituista syistä detektorihavainnointia suoritettiin toisaalta Somerontien länsipuolella ja toisaalta selvitysalueen eteläosassa (Kartta 2). Sen sijaan Uskelanjoen varsi jätettiin vähemmälle huomiolle, koska joki virtaa selvitysalueella laajan peltoaukean keskellä, eikä joenvarressa kasva mainittavaa puustoa.

Detektorihavainnointia suoritettiin kahtena yönä, 12.-13.6. ja 9.-10.7. Kesäkuun havainnointikerralla sää oli pilvipoutainen - puolipilvinen ja melko lämmin (+16 °C - + 18 °C). Tuuli oli kohtalaista. Olosuhteet olivat siten lepakkojen havainnoin kannalta melko suotuisat, joskin tuuli olisi saanut mielellään olla heikompi. Tuulisuudella tuskin kuitenkaan oli juuri vaikutusta havainnointituloksiin. Heinäkuun havainnointikerralla sää oli pilvipoutainen, tyyni ja ilman lämpötila oli +14 °C. Olosuhteet olivat siten hieman kesäkuuta paremmat.

Kartta 1. Selvitysalueen rajaus ja luontotyyppikohteet.

Kartta 2. Lepakot.

Detektorilla havaittiin saalisteleva pohjanlepakko yhteensä viidessä eri paikassa. Yksi havainto tehtiin Kupilan pihapiirin lähellä, yksi Tammirinteen talon vieressä pellonreunassa ja kolme muuta havaintoa Anjalan kaupunginosan länsipuolella pientaloalueiden välisessä kapeassa rakentamattomassa avomaakäytävässä (Kartta 2).

Lepakoille sopivia päiväpiiloja ja talvehtimispaikkoja kuten linnunpönttöjä, puiden koloja ja vanhoja maakellareita, etsittiin muun maastotyön yhteydessä. Tammirinteen lehdosta löytyi muutamia kolohaapoja, Palomäen rinteellä sijaitsee vanha maakellari ja lisäksi alueella on linnunpönttöjä sekä yksi lepakonpönttö (Kartta 2).

Lepakkohavaintoja tehtiin melko vähän, eikä myöskään lepakoille sopivia piilopaikkoja löytynyt tavanomaista enempää. Yhteenvedon voidaan todeta, ettei alueella ole erityistä merkitystä lepakoille.

6. LIITO-ORAVA

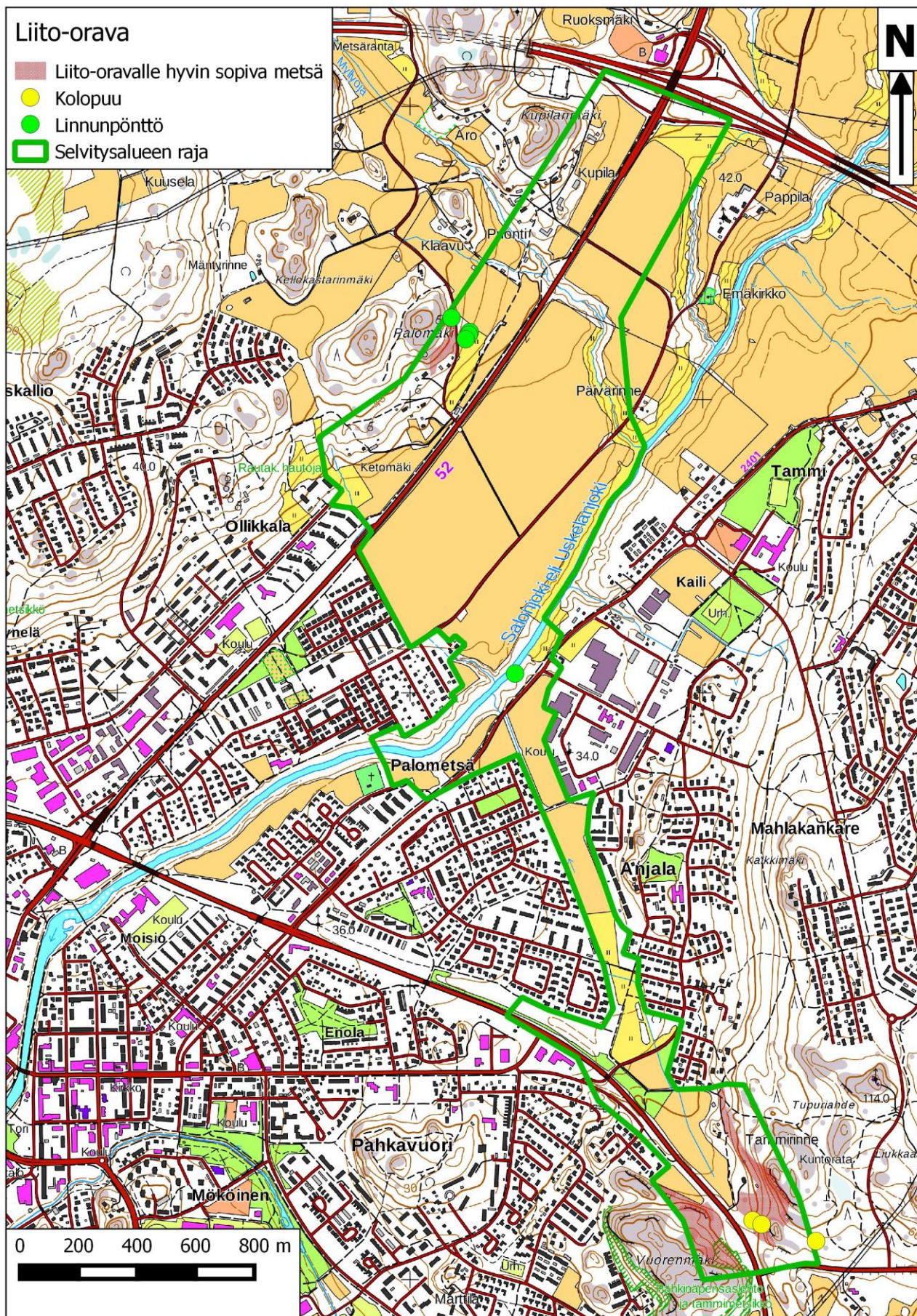
Liito-orava suosii varttuneita ja tiheitä sekametsiä, joissa kasvaa kookkaita haapoja, mutta se voi kelpuuttaa elinympäristökseen myös jonkin verran huonolaatuisempia metsiä. Nuoria taimikoita ja puhtaita männiköitä laji karttaa. Lehtimetsät ovat hyviä ruokailualueita, mutta mikäli suojaavia kuusia ei ole, ei liito-orava yleensä pesi niissä.

Liito-oravan esiintymistä kartoitettiin 23.4. etsimällä lajin papanoita ja virtsaamisjälkiä runkomaisten haapojen sekä kookkaiden kuusten ja koivujen tyviltä ja tyvirungoilta. Lisäksi arvioitiin metsien sopivuutta liito-oravan elinympäristöksi ja ruokailualueeksi. Lajille hyvin sopivat metsät on esitetty kartalla 3.

Tässä selvityksessä ei havaittu merkkejä liito-oravan esiintymisestä. Tammirinteen lehdosta on useita liito-oravahavaintoja vuosilta 2006-2007. Lehdon puusto on edelleen lajille hyvin sopivaa varttunutta kuusi-haapametsää, jossa on pesäpaikoiksi sopivia kolohaapoja, suojaa tarjoavia kuusia sekä runsaasti haapaa ja muita lehtipuita ravintopuiksi. Myös Vuorenmäen itä- ja koillisrinteen kuusivaltainen varttunut ja tiheä metsä haapoineen sopii hyvin liito-oravan elinympäristöksi. Somerontien länsipuolella sijaitsevan Palomäen itärinteen kuusi-haapametsä muodostaa niin ikään lajille hyvän habitaaatin. Isokyläntien vieressä kasvaa lisäksi ruokailualueeksi sopiva haavikko.

7. LINNUSTO

Linnusto selvitettiin kartoituslaskentamenetelmää siten soveltaen, että yleisten ja tavallisten lajien reviirejä ei merkitty kartoille, vain ainoastaan niiden esiintyminen alueen pesimälinnustossa kirjattiin muistiin. Sen sijaan kaikki uhanalaisten, silmälläpidettävien, EU:n lintudirektiivin I-liitteeseen sisältyvien, harvinaisten tai muuten luonnonsuojelullisesti merkittävien lajien reviirit merkittiin kartalle (Kartta 4). Linnustokartoituksen maastotyöt tehtiin kolmena aamuna, jotka olivat 5.6., 13.6. ja 16.6. Kaikkina aamuina sää oli poutainen ja lämmin ja tuuli oli hyvin heikkoa tai enintään kohtalaista. Lisäksi linnustoa havainnoitiin muun maastotyön yhteydessä sekä selvitettiin Tiira-lintutietopalveluun tallennettuja havaintoja. Kartoituksissa havaittiin kaikkiaan 34 lintulajia, joiden tulkittiin joko varmasti tai erittäin todennäköisesti pesivän

Kartta 3. Liito-orava.

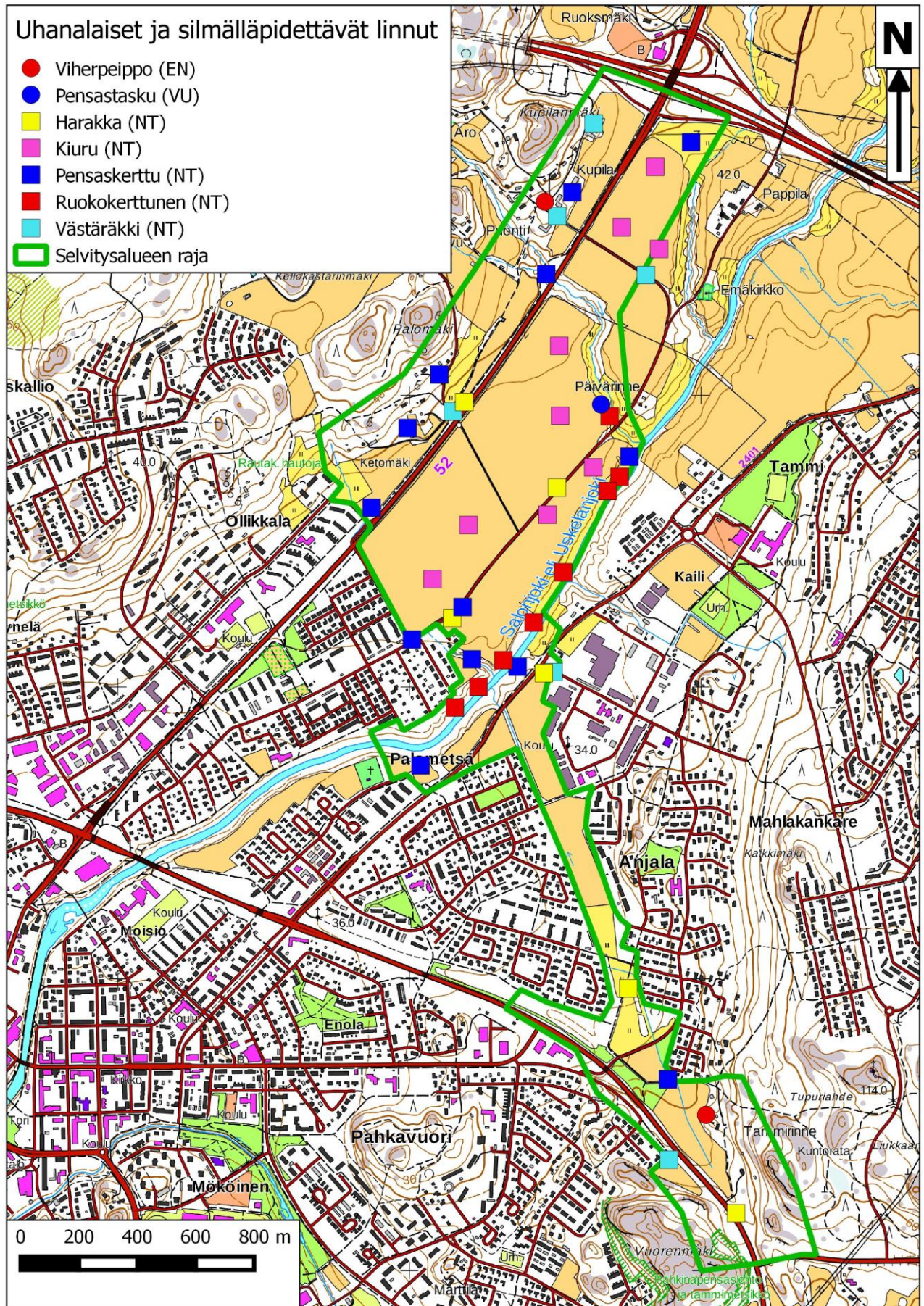
alueella tai sen lähiympäristössä (Taulukko 1). Lisäksi Uskelanjoella havaittiin naurulokkeja ja pelloilla saalisteleva tuulihaukka ja alueen pohjoisosassa on havaittu peltopyitä helmikuussa 2019 (Tiira).

Uskelanjoen peltoaukealla on tiheä kiurukanta, mutta muuten peltolinnusto on niukkaa ja vähälajista (lähinnä vain niittykirvisiä). Sen sijaan pensaikkoisten avomaiden pensaskerttuja esiintyy alueella runsaasti. Kaikkiaan löydettiin 13 reviiriä, joista valtaosa Uskelanjoen rannoilla tai Someron tien länsipuolella. Erittäin uhanalaisia viherpeippoja havaittiin Kupilan ja Tammirinteen pihapiireissä ja vaarantunut pensastasku lauloi Myllyojan varrella. Uskelanjoen ja Myllyojan varret pensaikkoineen ja niittyineen tarjoavat erinomaisen elinympäristön monille yölaulajille (Kartta 5). Alueelta löytyi yhteensä kaksi laulavaa viitakerttusta, yksi laulava luhtakerttunen, kolme laulavaa satakieltä sekä peräti kahdeksan laulavaa ruokokerttusta ja seitsemän laulavaa pensassirkkalintua. Selvitysalueen pohjoisin osa kuuluu Uskelanjokinotkon maakunnallisesti arvokkaaseen lintualueeseen, joka on määritelty lähinnä yölaulajien runsauden perusteella. Lisäksi joen varrella havaittiin koiraspikkulepinkäinen. Harakoiden parimäärästä ei saatu kunnollista kuvaa, mutta laji vaikuttaa olevan alueella yleinen. Västäräkkejä tulkittiin pesivän kaikkiaan kuusi paria.

Selvitysalueen linnustoa voi pitää tyypillisenä lounaissuomalaiselle pelto- ja taajama-alueelle. Uskelanjoen varrella elää kuitenkin hyvin runsas yölaulajalajisto.

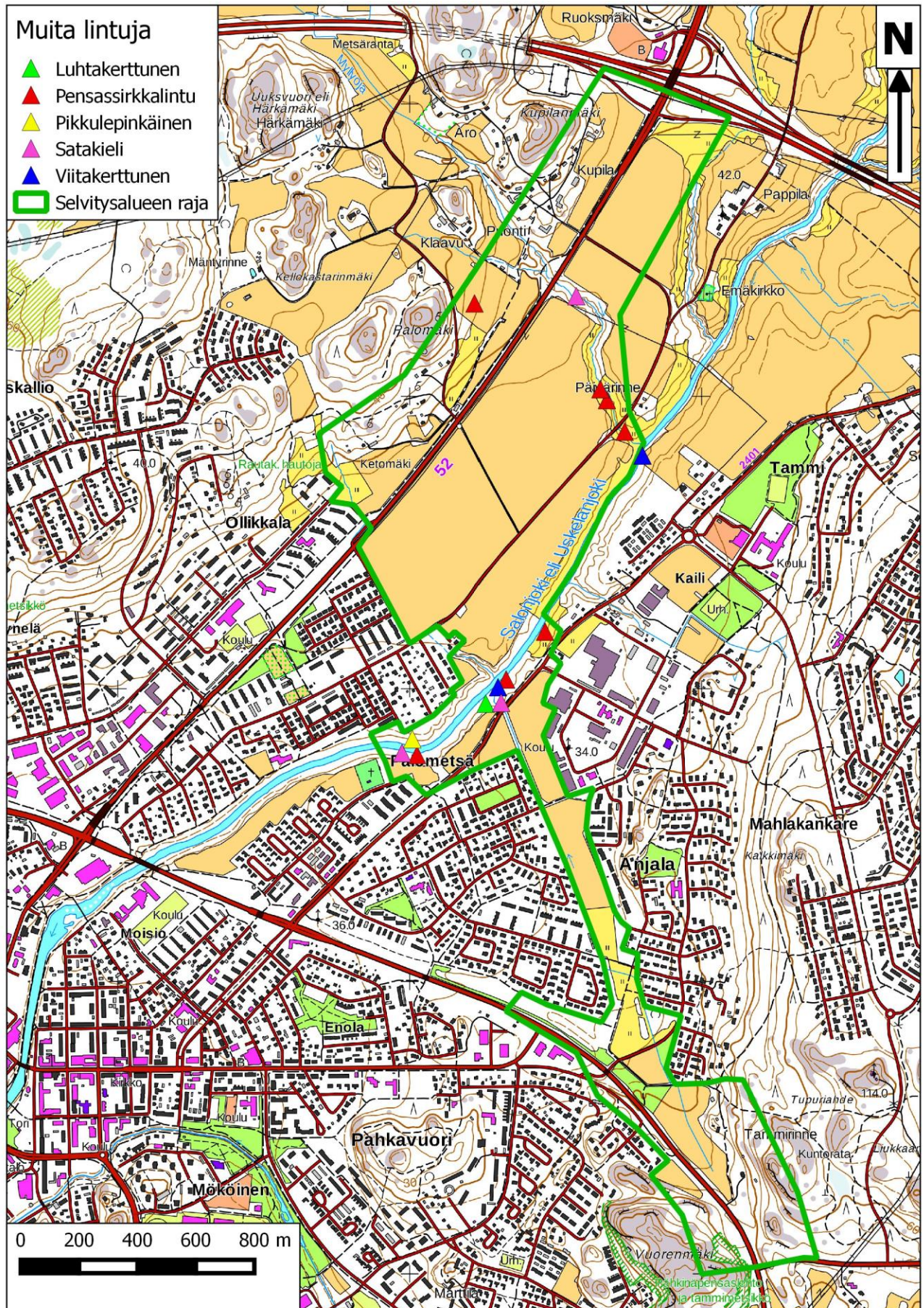
Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	Status	Lisätietoa
<i>Acrocephalus dumetorum</i>	viitakerttunen	LC	2 paria
<i>Acrocephalus palustris</i>	luhtakerttunen	LC	1 pari
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	ruokokerttunen	NT	8 paria
<i>Alda arvensis</i>	kiuru	NT	9 paria
<i>Anthus pratensis</i>	niittykirvinen	LC	
<i>Carduelis carduelis</i>	tikli	LC	
<i>Chloris chloris</i>	viherpeippo	EN	2 paria
<i>Columba palumbus</i>	sepelkyyhky	LC	
<i>Corvus corone</i>	varis	LC	
<i>Curruca communis</i>	pensaskerttu	NT	13 paria
<i>Cyanistes caeruleus</i>	sinitäinen	LC	
<i>Dendrocopos major</i>	käpytikka	LC	
<i>Erithacus rubecula</i>	punarinta	LC	
<i>Ficedula hypoleuca</i>	kirjosieppo	LC	
<i>Fringilla coelebs</i>	peippo	LC	
<i>Lanius collurio</i>	pikkulepinkäinen	LC, Dir.	1 pari
<i>Locustella naevia</i>	pensassirkkalintu	LC	7 paria
<i>Luscinia luscinia</i>	satakieli	LC	3 paria
<i>Motacilla alba</i>	västäräkki	NT	6 paria
<i>Parus maor</i>	talitiainen	LC	
<i>Passer montanus</i>	pikkuvarpunen	LC	
<i>Phasianus colchicus</i>	fasaani	LC	
<i>Phylloscopus collybita</i>	tiltalti	LC	
<i>Pica pica</i>	harakka	NT	
<i>Prunella modularis</i>	rautiainen	LC	
<i>Saxicola rubetra</i>	pensastasku	VU	1 pari
<i>Spinus spinus</i>	vihervarpunen	LC	
<i>Sturnus vulgaris</i>	kottarainen	LC	
<i>Sylvia atricapilla</i>	mustapääkerttu	LC	
<i>Sylvia borin</i>	lehtokerttu	LC	
<i>Turdus iliacus</i>	punakylkirastas	LC	
<i>Turdus merula</i>	mustarastas	LC	
<i>Turdus philomelos</i>	laulurastas	LC	
<i>Turdus pilaris</i>	räkättirastas	LC	

Taulukko 1. Selvitysalueen ja sen lähiympäristön pesimälinnut. LC = elinvoimainen, NT = silmälläpidettävä, VU = vaarantunut, EN = erittäin uhanalainen, Dir. = EU:n lintudirektiivin I -liitteen laji.

Kartta 4. Uhanalaiset ja silmälläpidettävät linnut.

Kartta 5. Eräiden muiden lintulajien reviirit.

8. MUUT UHANALAISET, SILMÄLLÄPIDETTÄVÄT, EU:N LUONTODIREKTIIVIN IV -LIITTEESEEN SISÄLTYVÄT JA HARVINAISET LAJIT

Tässä työssä ei tehty havaintoja muista uhanalaisista, silmälläpidettävistä, EU:n luontodirektiivin IV -liitteeseen sisältyvästä tai harvinaisista lajeista. Viitasammakolle sopivia kutupaikkoja ei löytynyt, mutta saukkoa saattaa elää Uskelanjoella selvitysalueeseen sisältyvällä jokiosuudella.

Uhanalaisten lajien esiintymätietokantaan (Hertta) on talletettu joitakin vanhoja havaintoja alueelta ja sen lähistöltä. Aiemmin uhanalaisesta, mutta nykyisin elinvoimaiseksi, luokitellusta karhunlaukasta on havainto vuodelta 2015 Vuorenmäen pohjoisrinteen alta läheltä pellon reunaa. Kyseessä lienee ihmisen paikalle aikoinaan tuoma esiintymä. Tässä työssä karhunlaukkaa ei havaittu, mutta sitä voi kasvaa paikalla edelleen. Silmälläpidettävä ketonoidanlukko on löydetty Tupurinmäeltä vuonna 2004. Paikkatieto on kuitenkin niin epätarkka, ettei esiintymän sijainnista selvitysalueella ole varmuutta. Tiehankkeella ei ole vaikutusta kumpaankaan esiintymään.

Vaarantunutta ja EU:n luontodirektiivin IV-liitteeseen sisältyvää vuollejokisimpukkaa on löydetty useasta kohdasta Uskelanjokea niin suunnitellun tulevan ohikulkutien sillan pohjois- kuin eteläpuoleltakin. Tässä työssä lajia ei etsitty, mutta sitä todennäköisesti elää myös selvitysalueeseen sisältyvällä jokiosuudella. Vuollejokisimpukan esiintymistä tulee selvittää tarkemmin, kun tiesuunnitelma täsmentyy sekä selvittää erikseen lajin esiintymien suojaamiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

9. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Selvitysalueella on muutamia arvokkaita luontotyyppikohteita, mutta ne sijaitsevat niin etäällä suunnitellusta uudesta tielinjauksesta, ettei tiehankkeella ole niihin olennaista vaikutusta. Selvitysalueen pohjoisin osa sisältyy varsin laajaan, lähinnä yölaulajien runsauden perusteella, rajattuun Uskelanjokinotkon maakunnallisesti arvokkaaseen lintualueeseen. Joen varressa pesiikin runsaasti yölaulajia, mutta muuten alueella esiintyy tavanomaista lounaissuomalaista pelto- ja taajamalinnustoa. Selvitysalueella ei ole viitasammakolle sopivia kutupaikkoja, mutta siellä on joitakin liito-oravalle hyvin sopivia metsiköitä. Alueelta on myös aiempia tietoja liito-oravan esiintymisestä, vaikka lajia ei nyt havaittukaan. Selvitysalueella ei ole erityistä merkitystä lepakoiden elinympäristönä. Uskelanjoessa elää vaarantunutta ja EU:n luontodirektiivin IV -liitteeseen sisältyvää vuollejokisimpukkaa. Lajin esiintymistä tulee selvittää tarkemmin, kun tiesuunnitelma täsmentyy sekä selvittää erikseen lajin esiintymien suojaamiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

10. LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

- Ahola, M., Kuntze, K., Keihäs, M., Vösa, R., Tirri, I., Lindholm, T. & Alho, P. 2019. Varsinais-Suomen maakunnallisesti tärkeät lintualueet 2007-2018. Turun Lintutieteellinen Yhdistys r.y. 2019. 57 s.
- Heikkinen, R. K. & Husa, J. 1993. Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaiden kallioalueiden inventointiohjeet. Vesi- ja ympäristöhallituksen luonnonsuojelututkimusyksikkö, Helsinki. 40 s.
<https://karttapalvelu.lounaistieto.fi/>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kempainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa I: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus & ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018b. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Koskimies, P. & Väisänen, R.A. 1988. Linnustonseurannan havainnointiohjeet. 2. uusittu painos. Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki.
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti Kustannus & Tapio. 192 s.
- Neuvoston direktiivi 92/43/ETY luontotyyppien ja luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta A: 21.05.1992.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017. Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittely. Suomen ympäristö 1/2017. Ympäristöministeriö. S. 1-278.
- Pykälä, J., Alanen, A., Vainio, M. & Leivo, A. 1994. Perinnemaisemien inventointiohjeet. Vesi- ja ympäristöhallituksen monistesarja 559. 106 s.
- Pääkkönen, P. & Alanen, A. 2000. Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje. Suomen ympäristökeskuksen monisteita 188. Suomen ympäristökeskus. 128 s.
- Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry 2012. Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry:n suositus lepakkokartoituksista luontokartoittajille, tilaajille ja viranomaisille. (<https://drive.google.com/file/d/1xHsaGs8Y2HUXGugXYqXrSOAE01AzAC3S/view>)
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO -ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016-2025. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016. 75 s.
- Söderman, T. 2003. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. Ympäristöopas 109, Suomen ympäristökeskus. 196 s.
- Varsinais-Suomen liitto 2018. Varsinais-Suomen maakuntakaavayhdistelmä.
<http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

Salo Isokylä – Karjaskylä
Kantatie 52, Salon itäisen kehätien II vaiheen
linjauksen inventointi 16. – 22.10.2019

Oy Sigillum Ab
Hanna-Maria Pellinen

TIIVISTELMÄ

Salon Isokylän ja Karjaskylän välillä tehdyssä kantatie 52:een liittyvässä tielinjauksen inventoinnissa dokumentoitiin neljä historiallisen ajan kohdetta, yksi mahdollinen esihistoriallinen löytöalue sekä yksi rautakautinen löytöalue. Uskelanjoen kaakkoisrannalla on reitin vierellä, Inkereentien joenpuoleisella sivulla vanhempaan siltaan tai tiehen liittyvä kiveys, joka ei välttämättä kuitenkaan ole 1900-lukua vanhempi. Toiseksi reitillä tulee vastaan Hiidentie eli Vanha Perttelintie, joka voidaan katsoa vähintään kulttuuriperintökohteeksi, mutta joka voi alemmissa kerroksissa sisältää keskiaikaisen tienpohjan. Tielinja kulkee myös kahden autioituneen torpanpaikan vierestä, mutta ei niiden läpi. Isokylän länsipuolen Myllyojan varrella on jäljellä alinta patoa, mutta ei enää selviä myllyrakenteita. Lisäksi Isokylän vanhan kylämäen alapuolisesta pellostä (Pohjoispelto) taltioitiin rautakautista keramiikkaa ja palanutta savea ja Somerontien kaakkoisreunasta (Eteläpelto) palanutta savea ja mahdollinen esihistoriallinen saviesineen katkelma. Pelloissa kasvaneen syysrapsin vuoksi koekuopitus ja metallinilmaisimen käyttö ei tässä vaiheessa ollut mahdollista.

Kansikuva: SKDG201906:22 Tielinjauksen poikki kulkeva Hiidentie eli Vanha Perttelintie.

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

Kunta: Salo

Tutkimuksen laatu: Inventointi

Tutkimuksen syy: Tien rakentaminen

Tutkimustaho: Oy Sigillum Ab

Tutkija: FM Hanna-Maria Pellinen

Tutkimuksen tilaaja: Varsinais-Suomen ELY-keskus

Kenttätyöaika: 16.-22.10.2019

Tutkitun alueen laajuus: Noin 3 km pituinen suunnitelmalinja

Talletetut digitaalikuvat: SKDG201906:1-37

Talletetut löydöt: KM42405:1-2 (Salo Isokylä Pohjoispelto) ja KM42406:1-2 (Salo Isokylä Eteläpelto)

Aikaisemmat tutkimukset:

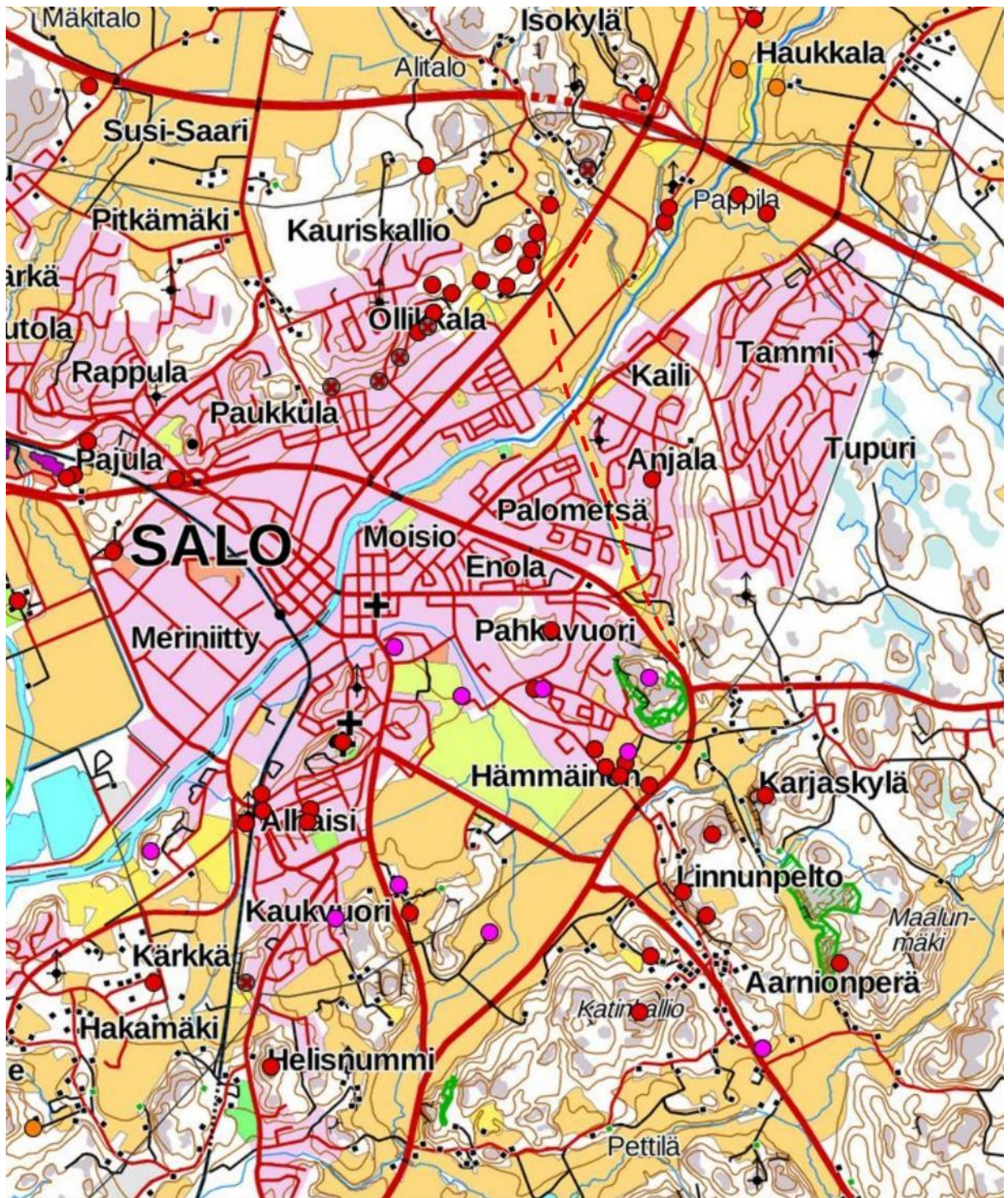
Raike, Eeva 2001. Salon kaupungin arkeologinen inventointi. Turun maakuntamuseo.

Salonen, Helmer 1927. Kertomus kiinteiden muinaisjäännösten muistiinmerkitsemisestä Uskelan pitäjässä. Muinaistieteellinen toimikunta / Museovirasto.

Liitteet: Kohdekohtaiset tiedot, digitaalikuvaluettelo, digitaalikuvia, kartat

Alkuperäinen raportti: Oy Sigillum Ab:n arkisto

Raportin kopiot: Museovirasto, Varsinais-Suomen maakuntamuseo, ELY-keskus

Tutkimusalueen lähestymiskartta, jossa pääasiallinen aluevaraussuunnitelman linjaus on merkitty punaisella katkoviivalla. (Karttapohja Maanmittauslaitos, ennestään tunnetuin Museoviraston muinaisjäännösmerkein)

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	2
ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT	3
SISÄLLYS	5
JOHDANTO	6
TUTKIMUSALUEEN SIJAINTI JA HISTORIA	6
TUTKIMUSMENETELMÄT	10
HAVAINNOT	10
YHTEENVETO	11
LIITE 1: KOHDEKOHTAISET TIEDOT	13
Salo Isokylä Pohjoispelto	13
Salo Isokylä Eteläpelto	15
Salo Isokylä Myllyoja	17
Salo Isokylä Puonti sotamiehentorppa.....	21
Hiidentie eli Vanha Perttelintie	24
LIITE 2: DIGITAALIKUVALUETTELO	29
LIITE 3: KARTAT.....	31

JOHDANTO

Tutkimus liittyy kantatie 52:n Salon itäisen kehätien II vaiheen linjaukseen, jossa Varsinais-Suomen maakuntamuseo oli edellyttänyt arkeologisen inventoinnin tekemistä. Varsinais-Suomen ELY-keskus tilasi inventoinnin Oy Sigillum Ab:lta ja sen toteutti 16.-22.10.2019 arkeologi, FM Hanna-Maria Pellinen. Käytännössä inventointi tehtiin Salon Isokylän ja Karjaskylän välisellä alueella, aluevaraus suunnitelman mukaisella linjauksella ja sen välittömässä läheisyydessä.

TUTKIMUSALUEEN SIJAINTI JA HISTORIA

Tutkitun alueen kaakkoispää on vanhan Helsingintien ja siitä erkanevan Mahtinaisen tien risteyksessä. Lähin mahdollinen muinaisjäänös täällä on Vuorenmäen kuppikallio (1000019575). Korkealla kallion päällä sijaitsevaa kohdetta on kuitenkin epäilty myös luonnonmuodostelmaksi, eikä sen läheltä tunneta muinaisjäänöksiä. Kallion lounais- ja länsipuolella sijaitsee vanhoja kylätontteja, mutta ne jäävät kauas tielinjauksesta. Maasto on Uskelanjokeen saakka tasaista, kosteaa, savipohjaista peltoa, jonka viertä kulkee laskuoja. Molemmiin puolin noin 80 metrin levyistä peltokaistaa sijaitsevat rakennetut alueet. Tielinjauksen itäpuolelle jää Mahlakankareen tuhoutunut rautakautinen röykkiökohde (734010059), mutta sen ja tielinjauksen väliin jää nykyään rakennettu alue. Vanha Moision kylän alue – sekin nykyään täyteen rakennettu – jää myös tielinjaukselta selvästi länneemmäksi.¹

Uskelanjoen pohjoispuolella tielinjaus kulkee Hiidentien eli Vanhan Perttelintien yli. Tästä se kaartuu vähitellen nykyisiä, viljelyssä olevia savipohjaisia peltoja pitkin kohti Isokylää. Nykyään kantatie 52:n ja valtatie 1:n välille jäävä Isokylä on entisen Uskelan pitäjän keskuskylä, jota ympäröivä asutus ulottuu pronssikaudelle. Isokylän muinaisjäänökset keskittyvät mäki-alueille Vanutehtaanmäeltä Palomäenkautta Kupilanmäelle. Viimeksi mainitun eteläkärjessä on sijainnut myös Isokylän eli Uskelankylän vanha ryhmäkylä. Vaikka talojen tonttimaita isojaon jälkeen hajautettiin, mäki on pysynyt pääosin rakennettuna tähän päivään saakka.

Valtaosa Isokylän muinaisjäänöksistä sijaitsee mäki-alueilla vähintään 20 metrin korkeudella, poikkeuksena entisen kirkonpaikan myöhäisrautakautinen ruumiskalmisto, joka on sijainnut Uskelanjoen penkalla. Joen kaakkoispuolella, Anjalan kylän edustalta, on sen sijaan uudemmissa tutkimuksissa löydetty kaksi rautakautista asuinpaikka-alueita, joista laajempi sijaitsee keskimäärin vain 15 metrin korkeudella, savimaalla, lähempänä jokea kuin moreenimäkeä. Tielinjauksen sijaitessa pääasiassa alle 20 metrin korkeudella, tämä yhdessä vastaavien aiempien tulosten kanssa, antoi aiheita myös käydä läpi Uskelanjoen peltoalueita tarkemmin läpi.²

---

¹ www.kyppi.fi ja <https://kartta.museoverkko.fi/>

² Ibid.

Uskelanjoenlaaksossa on silmiinpistävää Museoviraston rekisterissä olevien metallinpaljastinlöytöjen puuttuminen. Koska alueella kuitenkin tiedetään etsijöitä liikkuneen, on mahdollista, että täältä on jäänyt enemmänkin rautakautisia ja keskiaikaisia löytöjä ilmoittamatta.³

SKDG201905:25 Tielinjauksen pohjoispää sijaitsee Isokylän Puonnin pellolla, jota isojakokartan selitteissä nimitetään Eteläpelloksi ja joka on jatkunut aiemmin suoraan kylämäelle asti. Taustalla keskellä Isokylän eli Uskelankylän kylämäki.

SKDG201906:26 Edellisen pellon lounaispuoliselta pellolta tielinjaus kaartuu kohti jokea eli kuvassa vasemmalle.

---

³ Allekirjoittaneen – kuten myös Museoviraston – tiedossa on ainakin keskiaikaisen sinetin mahdollinen löytöpaikka, mutta se ei osu tutkimuslinjalle.

SKDG201906:28 Tielinjaus ylittää Uskelanjoen kahden laskuojan välistä, kuva otettu Anjalan puolelta kohti Isokylän peltoja.

SKDG201906:31 Tielinjaus Anjalan puolella kohti Inkereentietä ja jokea.

SKDG201906:33 Tielinjauksen kaakkoispuolta, taustalla kauempänä Vuorenmäki, jonka laella on mahdollinen kuppikalliokohde.

SKDG201906:34 Tielinjaus lähellä sen kaakkoispäätä, taustalla kantatie 52.

TUTKIMUSMENETELMÄT

Tutkimusalueesta tehtiin normaali taustaselvitys muinaisjäännösten ja irtolöytöjen sijainneista sekä historiallisesta ja maaperän kartta-aineistosta. Koko tielinjaus käytiin maastossa läpi silmämääräisesti. Kaikki pellot, joilla oli jonkinlainen mahdollisuus havainnointiin – kynnetyt / riittävän harva sänki / syysistutusrivien välit – käveltiin pintapöimien läpi. Topografisesti kiinnostavammilla alueilla, kuten Uskelanjoen rantaterasseilla käytettiin myös kairaa. Koska tutkimuksellisesti kiinnostavimmat pellot kasvoivat syysrapsia tai olivat pitkällä heinällä, niitä ei ole toistaiseksi tutkittu metallinilmaisimella tai koekuopitettu. Toinen tielinjaus, kantatien suuntainen rinnakkaiskatulinjaus, koskee Somerontien ja kylätonttien väliin jäävää peltoaluetta, joten sitäkin katsottiin tämän inventoinnin puitteissa siinä määrin, kuin sen pintapuolinen havainnointi oli mahdollista.

HAVAINNOT

Koska itse Isokylän vanhan ryhmäkylän mäen edustapelto oli jossain määrin avoin ja koska tiesuunnitelmaportaan mukaan myös Somerontien luoteispuolelle on tarkoitus tehdä mainittu rinnakkaiskatulinjaus, kylätontin edustan pelto tarkastettiin. Itse pelto on jonkin verran kohti jokea viettävää rinnettä, mutta muuttuu tasaisemmaksi ennen Somerontien reunaa. Juuri tältä tasaisemmalta alueelta löydettiin pieniä paloja rautakauden tyyppin keramiikkaa.

Isokylän lounaispuolella, Puonnin tilan vierellä kulkee puro, jossa on ollut uudella ajalla useita vesimyllynpaikkoja ja ainakin kaksi patoa. Näistä eteläisempi pato sijaitsee edelleen Puontiin vievän hiekkatien alla, mutta tästä alajuoksulle päin ei enää ollut havaittavissa mitään selkeitä myllyihin liittyviä muita rakenteita.

Hiidentieltä Isokylää kohti tiesuunnitelmalinja kulkee alueella, joka on sekä nykyistä että historiallista, tasaista peltosavikkoa. Peltoa pystyttiin pintapöimimaan, mutta löytöaineisto oli pääosin tyyppillistä uuden ajan aineistoa sekä tiilimurskaa. Tielinjaus kulkee myös 1700-luvulle periytyvän torpanpaikan ohi, mutta ei sen alueella. Katsaus nykyään jo pelloksi raivattuun tonttimaahan ei paljastanut juuri muusta pellosto poikkeavaa materiaalia: tiilenpalat olivat ehkä keskimääräistä hieman kookkaampia ja myös laastinpalasia tällä kohdalla näkyi. Saman pellon pohjoispuolella, aivan linjan loppupäässä on selvä mäki ja sen laella tasanne, joka jatkuu pellon päässä kulkevaan Myllyjoaan asti. Tältä mäki-alueelta löydettiin vähemmän tiilimäistä palanutta savea sekä pieni, mahdollisesti esihistoriallinen saviesineen katkelma.

Uskelanjoen luoteisrannalla tielinja kulkee myös mainitun Hiidentien eli Vanhan Perttelintien poikki. Kartta-aineiston perusteella tie näyttäisi kulkeneen tällä kohtaa samalla linjalla ainakin 1700-luvulta asti. Lisäksi tielinjalla on kulkenut pienempi tie tai polku nykyisten peltöjen läpi Isokylästä Vanhalle Perttelintielle. Hiidentie eli Vanha Perttelintie periytyy ainakin keskiaikaan, ja joskus on arveltu sen ajoittuvan jopa rautakauden

puolelle. Se kuuluu Museoviraston valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen kohteisiin.⁴

Tutkimusalueen kaakkoispään pintapoimintaa tehtiin niillä peltoalueilla, joilla ei kasvanut nurmea. Tällaista peltoaluetta oli lähinnä Inkereentien kaakkoispuolella. Ajoittaisen tiilimurskan ja uudemman roskan lisäksi pelloilla ei havaittu vanhempia löytöjä, ei edes jokea lähestyttäessä. Laskuojan ja Uskelanjoen yhtymäkohta tarkastettiin ja siinä voitiin todeta kookas kiveys, josta oli vierinyt kiviä pitkin rinnettä ojalle saakka. Kiveys saattaa liittyä ainakin osin tien pohjustamiseen, koska kiviaines sen pinnalla vaikutti louhitulta. Karjaskylän isojakokartassa (1782-91) näillä paikkein on Ämmänsilta-niminen siltapaikka, josta on kuitenkin karttojen perusteella vaikea varmasti arvioida, so- piiko paikannus kyseiseen laskuojaan vai seuraavaan ojaan tästä koilliseen. Joka tapauksessa jokaisen laskuojan kohdalle on aikanaan tehty jonkinlainen ylikulkupaikka tai silta sekä Inkereentien että Vanhan Perttelintien puolella, mutta tielinjauksen alueella ei selviä vanhoja siltarakenteita tavattu.⁵

YHTEENVETO

Salon Isokylän ja Karjaskylän välillä tehdyssä kantatie 52:een liittyvässä aluevaraus- suunnitelman mukaisessa tielinjauksen inventoinnissa dokumentoitiin neljä historialli- sen ajan kohdetta, yksi mahdollinen esihistoriallinen löytöalue sekä yksi rautakautinen löytöalue.

Näistä ensimmäinen on Uskelanjoen kaakkoisrannalla, suunnitelmareitin vierellä, In- kereentien joenpuoleisella sivulla vanhempaan siltaan tai tiehen liittyvä kiveys, joka ei todennäköisesti kuitenkaan ole 1900-lukua vanhempi, eikä näin ollen vaatine jatkotoi- menpiteitä. Toiseksi reitillä tulee vastaan Hiidentie eli Vanha Perttelintie, joka voidaan katsoa vähintään kulttuuriperintökohteeksi, mutta joka voi alemmissa kerroksissa si- sältää keskiaikaisen tienpohjan. Kolmas historiallisen ajan kohde on nykyään pelloksi raivattu torpan tai torppien paikka. Tielinjaus kulkee torpanpaikkojen läheltä, mutta ei niiden kohdalta. Isokylän länsipuolen Myllyojan varrella on lisäksi jäljellä alinta patoa, mutta ei enää selviä myllyrakenteita.

Isokylän vanhan kylämäen alapuolisesta pellostä (isojakokartassa nimellä Pohjois- pelto) taltioitiin rautakautista keramiikkaa ja palanutta savea ja Somerontien kaakkois- reunasta (Eteläpelto) palanutta savea ja mahdollinen esihistoriallinen saviesineen kat- kelma. Jatkotutkimustarve koskee lähinnä näitä löytöalueita, joiden tutkimukseen suo- sittelen kumpaankin yhden koeojan kaivamista kaivinkoneella. Lisäksi jatkossa olisi syytä käydä läpi myös pienempi, Somerontien suuntainen rinnakkaiskatulinjaus, joka kulkee Isokylän edustalta lounaaseen kohti merkittävää Ketomäen muinaisjäännösalu- etta ja sen viereltä. Viimeksi mainittua linjausta ei nyt kasvillisuuden vuoksi voitu tutkia kuin pieneltä osin. Käytännöllisintä olisi tutkia tämä suoraan koneellisesti koeojin tai - kuopin samassa yhteydessä kuin em. irtolöytöalueet. Tielinjauksella olisi hyvä tehdä

---

⁴ Kohde Perttelin kirkkomaisema ja Hiidentie:

http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=4941

⁵ www.kyppi.fi; <http://digi.narc.fi>

tai teettää alan harrastajilla myös metallinilmaisinkartoitus ennen rakennuttamista, erityisesti Isokylän puolella. On myös huomattava, että Hiidentietä ei rekisteritietojen mukaan ole koskaan tutkittu arkeologisesti, ja nyt olisi mahdollisessa tienrakennusvaiheessa saatavissa tietoa sen historiasta, mikäli rakennuttamisen yhteydessä sen ylitysvaiheessa olisi paikalla arkeologi dokumentoimassa tien poikkileikkausta ja ottamassa mahdollisia ajoitusnäytteitä.

Turussa 8.1.2020

Hanna-Maria Pellinen

Hanna-Maria Pellinen

Oy Sigillum Ab
Itäinen Pitkäkatu 3 A
20520 Turku

LIITE 1: KOHDEKOHTAISET TIEDOT

Salo Isokylä Pohjoispelto

Kohteen nimi: Pohjoispelto

Kohteen rekisterino.: -

Kohteen tyyppi: Löytöpaikka

Kohteen status: Irtolöytöpaikka

Kohteen ajoitus: Rautakausi

Koordinaattikeskipiste: P:6703680, I:288640, Z: n. 20 m mpy

Kunta: Salo

Kiinteistötunnus: .734-409-8-51

Kenttätyöaika: 22.10.2019

Tutkitun kohteen laajuus: n. 1200 m²

Talletetut digitaalikuvat: SKDG201906:8

Talletetut löydöt: KM 42405:1-2

Aikaisemmat tutkimukset: -

Aikaisemmat löydöt: -

Isokylän kaakkoispuolinen pelto, jota isojakokartan selitteessä kutsutaan Pohjoispeloksi, tutkittiin pintapoimimalla etenkin pellon pitkittäisreunoista, joissa syysrapsi kasvoi harvempana ja näkyvyys pellon pintaan oli parempi. Pellolla on luonnollisesti runsaasti historiallisen ajan aineistoa, koska se sijaitsee aivan vanhan kylämäen vierellä. Tätä massalöytöaineistoa ei tällä kertaa taltioitu. Sen sijaan mentäessä peltoa koilliseen, Somerontien varrelle ja etenkin hieman ennen paikkaa, jossa pelto levenee, löytyi pieniä paloja keramiikkaa, joista muutama on selkeästi rautakauden tyyppin astiasta. Yksi paloista on pohjapalan osa, lisäksi on muutama pienen, ohutseinäisen astian kyljen pala, joissa on molempia pintoja jäljellä. Näiden ympäristöstä poimittiin myös joitakin mahdollisia palaneen saven paloja. Palojen erottaminen tiiliaineistosta ei ollut aina kovin helppoa, koska peltolöytöjen perusteella täällä on käytetty hyvinkin ruskeaksi poltettua tiiltä. Paikalla on kartta-aineiston mukaan uudella ajalla ollut aina pelto, joskin peltokaistaleiden väleistä on kulkenut myös pieniä polkuja tai teitä kohti jokea.

SKDG201906: Rautakautinen keramiikka ja palanut savi löytyivät kuvan oikeasta reunasta, tien läheltä.

SKDG201906:35 Keramiikkalöydöt (KM 42405:1)

Salo Isokylä Eteläpelto

Kohteen nimi: Eteläpelto

Kohteen rekisterino.: -

Kohteen tyyppi: Löytöpaikka

Kohteen status: Irtolöytöpaikka

Kohteen ajoitus: Mahdollisesti esihistoriallinen

Koordinaattikeskipiste: P:6703226, I:288416, Z:15-20 m mpy

Kunta: Salo

Kiinteistötunnus: .734-409-8-51

Kenttätyöaika: 22.10.2019

Tutkitun kohteen laajuus: n. 5000 m²

Talletetut digitaalikuvat: SKDG201906:19-20

Talletetut löydöt: KM 42406:1-2

Aikaisemmat tutkimukset: -

Aikaisemmat löydöt: -

SKDG201906:20 Löytöalue sijaitsee suoraan edessä kuvan taustalla näkyvällä pienen mäki alueen laella. Harjanne jatkuu tien toiselle puolelle.

SKDG201906: Vasemmalla kuonamaiseksi palanutta, mustanharmaata savea, yllä keskellä saviesineen pala, muut palanutta savea (KM 42406:1-2).

Salo Isokylä Myllyoja

Kohteen nimi: Myllyoja

Kohteen rekisterino.: -

Kohteen tyyppi: Työ- ja valmistuspaikat, vesimyllyt/padot

Kohteen status: Kulttuuriperintökohde

Kohteen ajoitus: Historiallinen aika

Koordinaattikeskipiste: P:6703528, I:288401, Z: n. 20 m mpy (alin pato)

Kunta: Salo

Kiinteistötunnus: .734-409-8-51

Kenttätyöaika: 22.10.2019

Tutkitun kohteen laajuus: n. 2000 m²

Talletetut digitaalikuvat: SKDG201906:9-18

Talletetut löydöt: -

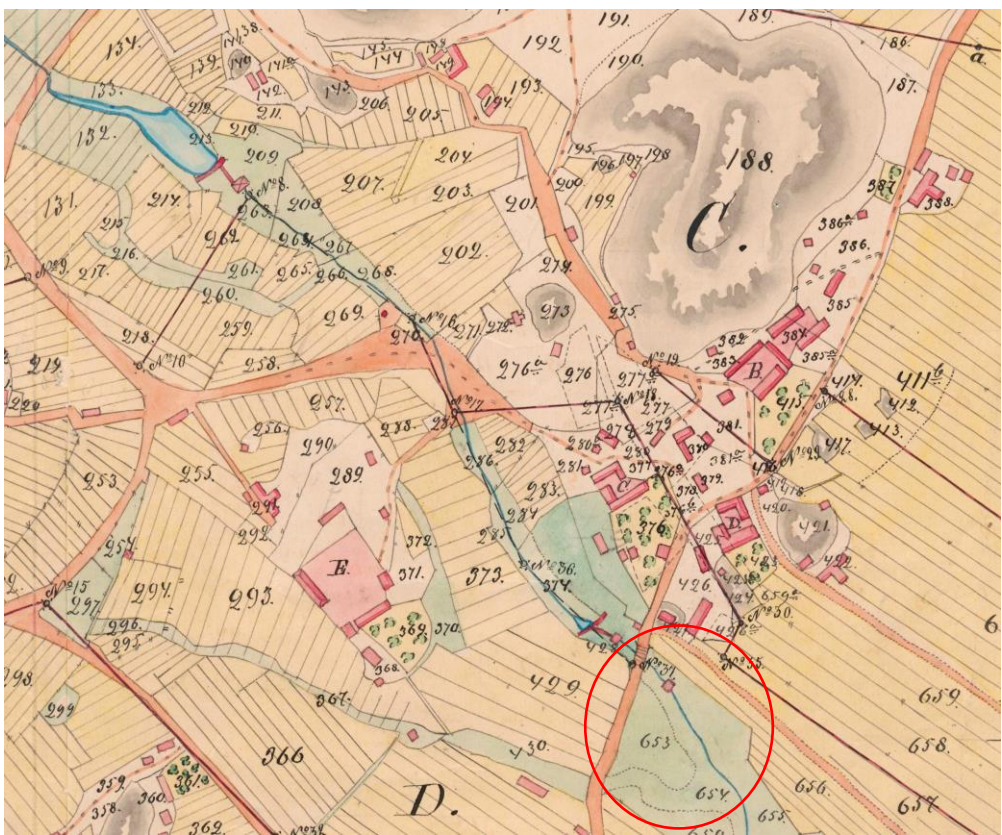
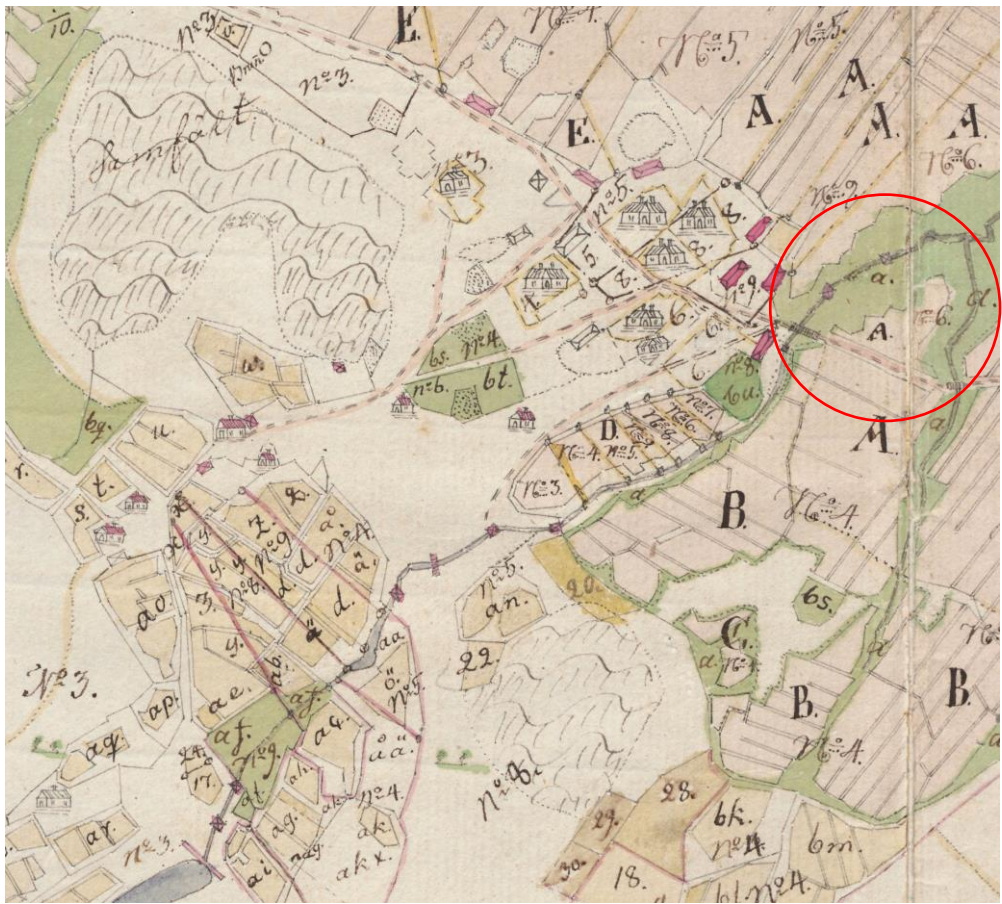
Aikaisemmat tutkimukset: -

Aikaisemmat löydöt: -

Isokylän isojakokartassa vuodelta 1778 Myllyojaa on nimensä mukaisesti käytetty juuri vesivoiman tuottamiseen myllyille, mahdollisesti myös sahoille. Mainitussa kartassa ojan yläjuoksulla näkyy kookas pato ja sen eteen kerääntynyt myllylampi, alapuolella kaksi myllyä, sitten yksi mylly erikseen, siltapaikka (ehkä myös pato) ja taas kaksi myllyä, kunnes tullaan kylämäen poikki kulkevan tien ja sillan kohdalle. Juuri tämän sillan alla on täytynyt olla taas oma patonsa, koska sillan jälkeen on kaksi myllynpaikkaa, jotka ovat viimeiset ennen kahden ojan uoman yhtymistä. Ojan läntisemmässä haarassa myllyjä ei kartta-aineiston mukaan ole ollut.

Vuosien 1883-1886 välillä piirrettyssä uudistuskartassa myllyjen määrä on vähentynyt. Ylempi pato näyttäisi edelleen olevan olemassa ja käytössä ja sen alapuolella on yksi mylly. Kylätien yläpuolelle on rakennettu uusi pato ja sen alle uusi mylly, mutta sillan – ja todennäköisesti myös padon – jälkeen on enää yksi mylly ennen ojen yhdistymistä. Myllyjä ei ole kummankaan kartan selitteissä nimetty. 1920-luvun kartassa myllyjä ei enää näy.

Maastossa tarkastettiin ojen yhtymäkohdan ja vanhan kylätien välinen alue, eikä tässä puron varrella havaittu enää mitään selkeitä myllyrakenteita. Sen sijaan tien alla on tai on epäilemättä ainakin ollut pato, koska tien kohta on kivetty korkeaksi molemmilta puolilta ja alajuoksun puolella näkyi padoille tyypillisiä lohkoituja kiviä, joita oli poistettu uuden rummun tieltä. Tässä ei siis näyttäisi olevan tuhoutumisvaarassa mitään tie-suunnitelmalinjan kohdalla tai sen mahdollisilla työskentelyalueilla. Alemmasta padosta ylöspäin Myllyojaa ei tässä yhteydessä tarkastettu.

Isokylän kylämäki ja Myllyojan myllynpaikat isojakokartassa (1778) ja uudistuskartassa (1883-1886). Ylempi isojakokartta on piirretty itä-länsisuuntaisena, joten pohjoinen on kartassa vasemmalla. Inventoitu myllyalue on ympyröity punaisella.

SKDG201906:9 Isojakokartan mukaan vanhempi eteläinen pato näyttäisi olleen tämän kylämäelle johtavan tien alla, oikealla näkyy myös uudempaa betonista seinämää.

SKDG201906:10 Kiveyksen läpi on kaivettu putki, josta vesi nykyään virtaa. Putken edessä näkyy nähtävästi padosta irrotettuja kivipaasia.

SKDG201906:11 Kiveys jatkuu tien alla läntisemmän uoman kohdalla.

SKDG201906:12 Padon alapuolella purossa on jonkin verran siirretyjä kiviä, mutta ei selviä rakenteita.

Salo Isokylä Puonti sotamiehentorppa

Kohteen nimi: Puonti sotamiehentorppa

Kohteen rekisterino.: -

Kohteen tyyppi: Asuinpaikat, torpanpaikat

Kohteen status: Kulttuuriperintökohde, todennäköisesti tuhoutunut

Kohteen ajoitus: Historiallinen aika

Koordinaattikeskipiste: P:6702744, I:288500, Z: n. 12,5 m mpy

Kunta: Salo

Kiinteistötunnus: .734-409-8-51

Kenttätyöaika: 22.10.2019

Tutkitun kohteen laajuus: n. 2400 m²

Talletetut digitaalikuvat: SKDG201906:24

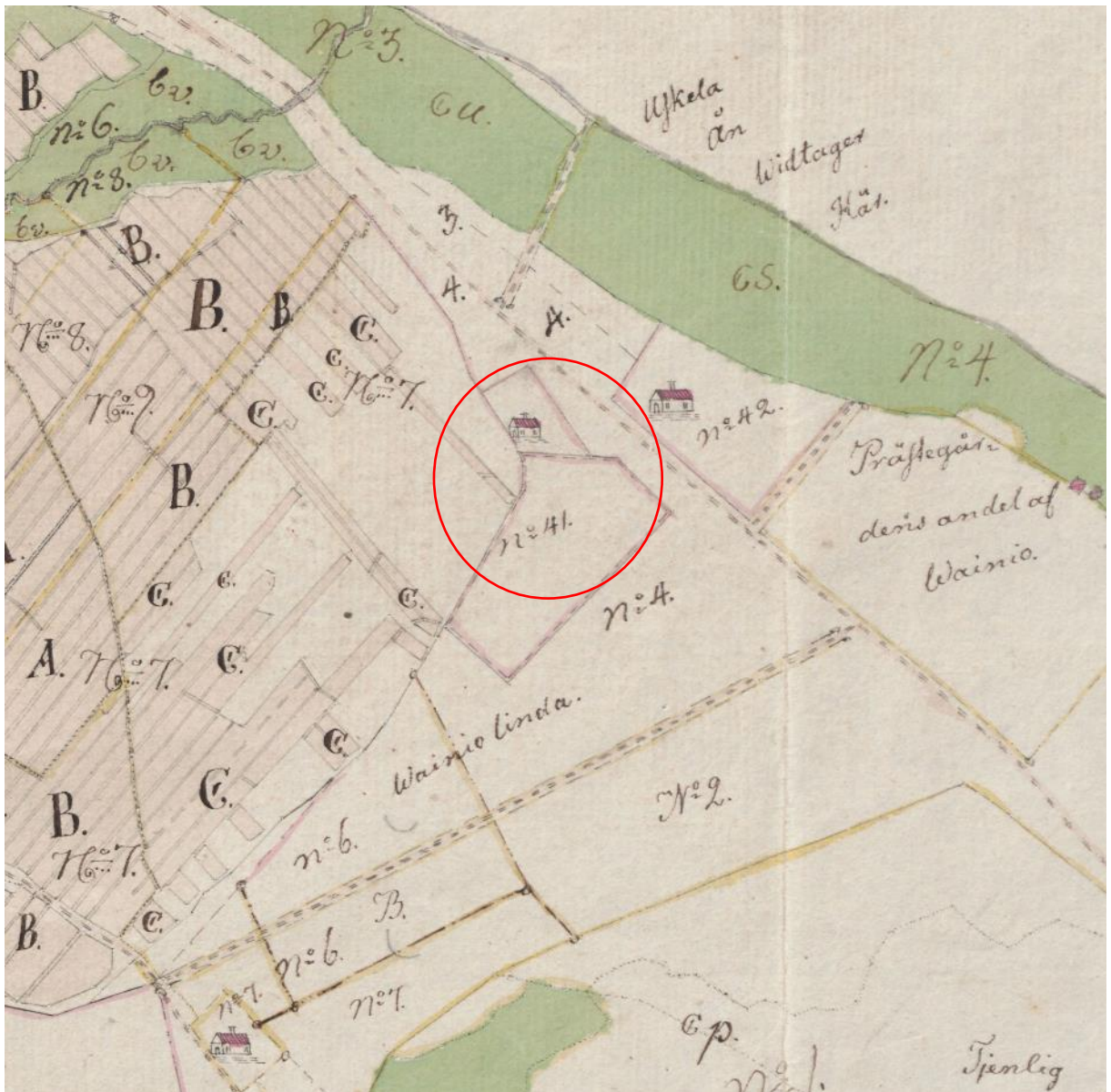
Talletetut löydöt: -

Aikaisemmat tutkimukset: -

Aikaisemmat löydöt: -

Uskelan Isokylän isojakokartassa (1778) näkyy Hiidentien molemmin puolin torpat, jotka selitteen mukaan ovat Kangaspuonnin sotilaan- ja rakuunantorpat. Molemmat on nykyään purettu, eikä maastossa näy enää lainkaan niihin liittyviä rakenteita, vaan alueet on otettu viljelykäyttöön. Tässä kohteeksi merkitty on pohjoisempi torppa, jonka paikka kyettiin tarkastamaan maastossa pintapöimien syysrapsirivien joukossa. Yleisesti ottaen tonttimaan kohdalla löytömateriaali oli samankaltaista kuin muuallakin pellolla, pääasiassa tiilimurskaa ja vihreää pullolasia. Torpan tonttimaan kohdalla näkyi kuitenkin joitakin hieman kookkaampia tiilenpalasia ja jokunen laastin pala, ehkä merkkinä siitä, että pellon alla saattaa olla säilyneenä vielä tiilirakennetta. Tätä ei kuitenkaan syyskylvön vuoksi voitu koekuopin tarkistaa. Kohde jää selvästi tiesuunnitelmalinjan ulkopuolelle, eikä ole vaarassa enempää tuhoutua.

Sotamiehen- ja rakuunanortpat Isokylän isojakokartassa (tontit 41 ja 42). Näistä voitiin pintapomia kartassa vasemmalla oleva sotamiehentorpan paikka, joka on ympäröity punaisella. Kumpikaan torpanpaikoista ei varsinaisesti ulotu tiesuunnitelmalinjaukselle.

SKDG201906:24 Torpan paikka on sijainnut Hiidentien pohjoispuolella, kuvassa suoraan edessäpäin.

Hiidentie eli Vanha Perttelintie

Kohteen nimi: Hiidentie eli Vanha Perttelintie

Kohteen rekisterino.: -

Kohteen tyyppi: Kulkuväylät, tiet

Kohteen status: Kulttuuriperintökohde (ks. myös RKY-kohde Perttelin kirkkomai-sema ja Hiidentie)

Kohteen ajoitus: Historiallinen aika

Koordinaattikeskipiste: P:6702386, I:288240 (tielinjauksen ylityskohta), Z: n. 10 m mpy

Kunta: Salo

Kiinteistötunnus: .734-409-10 42 / .734-409-8-51 / .734-409-12-0 (tielinjauksen yli-tyskohta)

Kenttätyöaika: 16. ja 22.10.2019

Tutkitun kohteen laajuus: Tien leveys noin 5 m

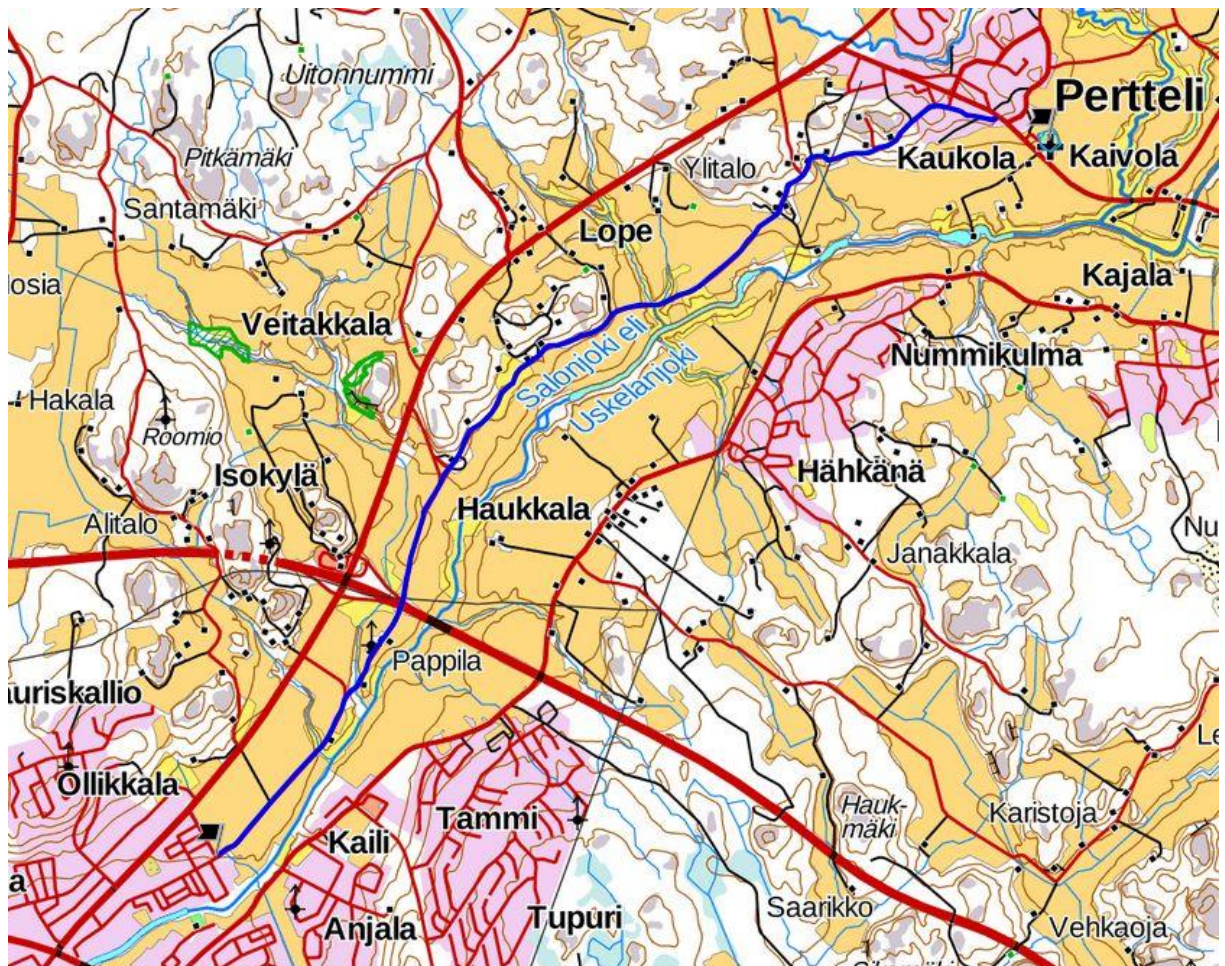
Talletetut digitaalikuvat: SKDG201906:21-23

Talletetut löydöt: -

Aikaisemmat tutkimukset: -

Aikaisemmat löydöt: -

Uskelanjokilaaksoa ja Vanajan Hämettä yhdistänyt tie, joka kulkee Salosta Uskelan vanhan kirkonpaikan kautta Perttelin kirkolle ja eteenpäin. Tie näyttää säilyttäneen suurin piirtein saman linjansa Isokylän kohdalla. Sitä ei ole aiemmin tutkittu arkeologi-sesti. Tie on edelleen käytössä.

Hiidentien linjaus Uskelan ja Perttelin välillä (sinisellä) Museoviraston rekisterin mukaan. (Karttopohja Maanmittauslaitos)

Hiidentie Kuninkaankartastossa 1700-luvun lopulla. Tie myötäilee Uskelan- tai Salonjoen pohjois- ja luoteisranta.

SKDH201906:21 Hiidentie kulkee Myllyojan yli, jossa yhden vanhemman sillan kivipylväät näkyvät vasemmassa reunassa. Tämä siltapaikka ei osu tielinjaukselle.

SKDG201906:23 Hiidentie eli Vanha Perttelintie, etualalla aluevaraussuunnitelman mukaisen tielinjauksen risteysalue.

Salo Inkereentie laskuojan kiveys

Kohteen nimi: Inkereentie laskuojan kiveys

Kohteen rekisterino.: -

Kohteen tyyppi: Tiet, sillat (kivirakenne)

Kohteen status: Todennäköisesti ei ole muinaisjäännös tai kulttuuriperintökohde

Kohteen ajoitus: Historiallinen aika

Koordinaattikeskipiste: P:6701938, I:288306, Z:n. 10 m mpy

Kunta: Salo

Kiinteistötunnus: 734-421-2-38

Kenttätyöaika: 22.10.2019

Tutkitun kohteen laajuus: 16 m²

Talletetut digitaalikuvat: SKDG201906:29-30

Talletetut löydöt: -

Aikaisemmat tutkimukset: -

Aikaisemmat löydöt: -

Anjalan suunnasta Inkereentien alta Uskelanjokeen kulkevan ojan länsipuolella ja Inkereentien luoteispuolella on noin 4 x 4 metrin kokoinen ja puolisen metriä korkea kivirakenne. Siinä on osin sammaloituneita kiviä, mutta pinnalla myös uudempaa, lohkokottua kiveä, joka saattaa liittyä tientekoon. Koska Uskelanjokeen laskevien ojien tai purojen yli on aina tarvittu siltarakenne, kiveys saattaa liittyä aikaisemman sillan perustukseen. Toisella puolella ojaa ei vastaavaa kiveystä kuitenkaan ollut ainakaan maan pinnalle näkyvässä, joten on myös mahdollista, että kiveys on osa vanhaa tai suunniteltua tienpohjaa / ramppia alas joelle. Nykyinen silta paikalla on moderni metallikaiteinen asfalttitesilta. Kiveystä on myös valunut tai siirretty myös alas kohti uomaa, jossa se on sammaloitunut. Rakenne saattaa olla peräisin vasta 1900-luvulta.

SKDG201906:29 Nelikulmainen kivirakenne, jossa ainakin pinnalla on uudempaa, louhittua kiveä.

SKDG201906:30 Kiviä on valunut tai siirretty myös alas ojan reunalle.

LIITE 2: DIGITAALIKUVALUETTELO

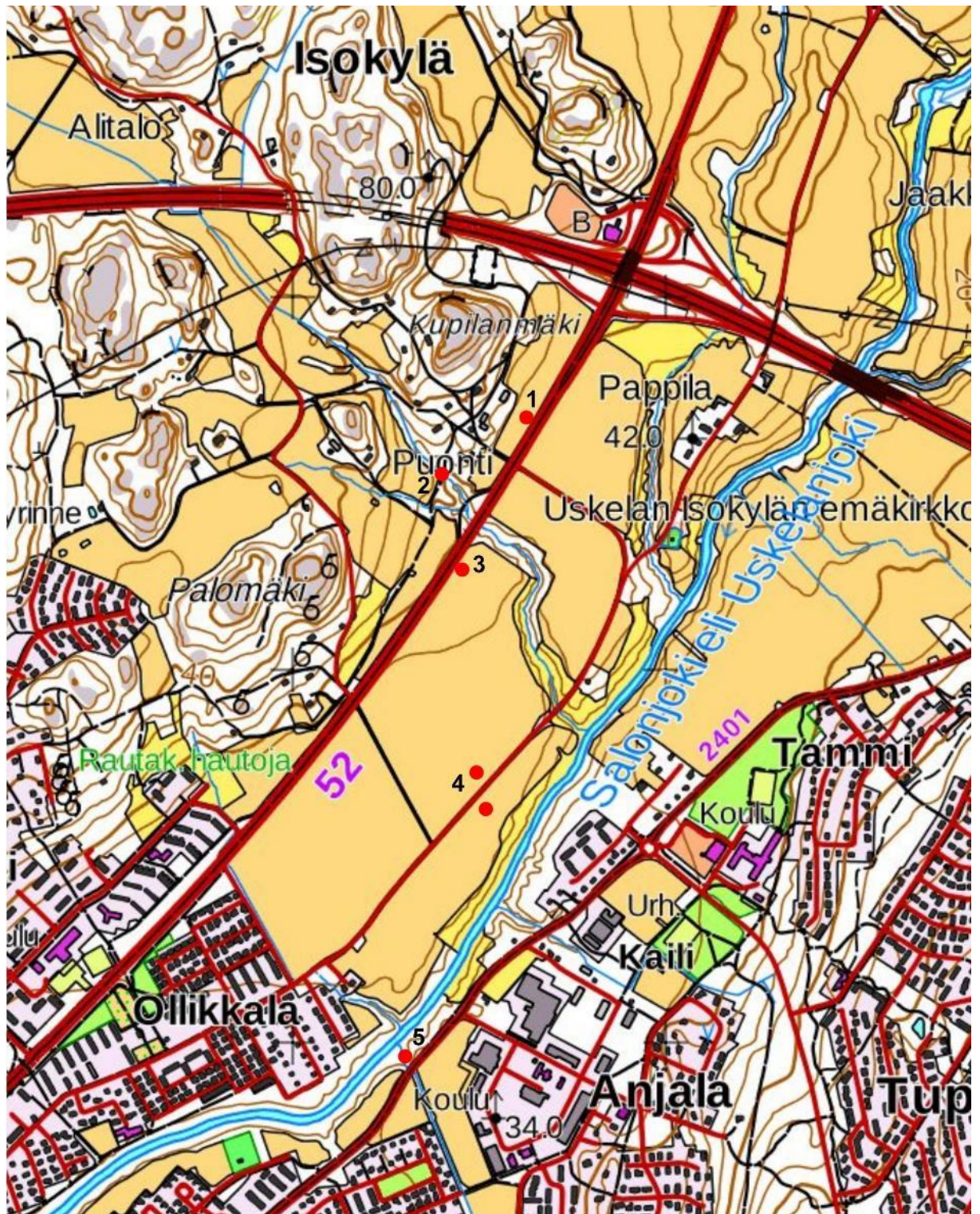
Digitaalikuvat SKDG201906:1-37
Kuvat H.-M. Pellinen 2019

Päänumero	Alano.	Pvm	Kohde	Aihe	Kuvaus-suunta
SKDG201906	1	22.10.	Isokylä	Kylämäen kaakkoisreunaa	koillinen
SKDG201906	2	16.10.	Isokylä	Puontintie, joka kulkee Somerontieltä Isokylän kylämäelle.	lounas
SKDG201906	3	16.10.	Isokylä	Ulkorakennuksia, kiviaita ja maakivi(?) Puontintien itäpuolella.	länsi
SKDG201906	4	16.10.	Isokylä	Puontin tilan aluetta.	itä
SKDG201906	5	22.10.	Isokylä	Puontin ulkorakennus kahden puron välisellä mäellä.	kaakko
SKDG201906	6	16.10.	Isokylä	Kylämmeä ja Puontin ent. karjapihan reunaa.	etelä
SKDG201906	7	22.10.	Isokylä	Klaavun talo	kaakko
SKDG201906	8	22.10.	Isokylä	Kylämäen kaakkoispuolen pelto, "Pohjoispelto" tien reunassa oikealla keramiikan löytöaluetta.	lounas
SKDG201906	9	22.10.	Isokylä	Kylämäen lounaispuolelta virtaavan puron eli Myllyojan koillishaaran patoa (tien alla) ja betonireunaa.	koillinen
SKDG201906	10	22.10.	Isokylä	Em. pato samalla kohdalla tien toisella puolella.	etelä
SKDG201906	11	22.10.	Isokylä	Pato puron lounaishaaran kohdalla.	lounas
SKDG201906	12	22.10.	Isokylä	Puron koillishaaraa padosta alajuoksulle.	kaakko
SKDG201906	13	22.10.	Isokylä	Puron koillishaaraa ja taustalla kylämmeä.	etelä
SKDG201906	14	22.10.	Isokylä	Kävelytiesilta puron uoman yli.	etelä
SKDG201906	15	16.10.	Isokylä	Mäki purojen välissä.	kaakko
SKDG201906	16	16.10.	Isokylä	Puron koillispuolen uoma kävelysillalta.	kaakko
SKDG201906	17	16.10.	Isokylä	Puron kuiva lounaispuolinen uoma kävelysillalta.	kaakko
SKDG201906	18	16.10.	Isokylä	Purojen uomat yhtyvät kävelysillan ja Somerontien välissä.	luode
SKDG201906	19	16.10.	Isokylä	Tielinjauksen pohjoispää, jossa Somerontien takana on myös palaneen saven löytöalue.	pohjoinen
SKDG201906	20	22.10.	Isokylä	Somerontie kaakkoispuolen pelto, jossa kauempana mäellä em. palaneen saven "Eteläpelton" löytöalue.	lounas
SKDG201906	21	16.10.	Isokylä	Puontintieltä Somerontien yli jatkuva hiekkatie Uskelan vanhalle kirkonpaikalle.	luode
SKDG201906	22	16.10.	Isokylä	Hiidentie eli Vanha Perttelintie Päivärinteen notkelmassa.	koillinen
SKDG201906	23	16.10.	Isokylä	Hiidentie paikalla, jossa tielinja ylittää sen.	koillinen
SKDG201906	24	22.10.	Isokylä	Torpan paikka suoraan edessä, oikealla Hiidentie.	lounas

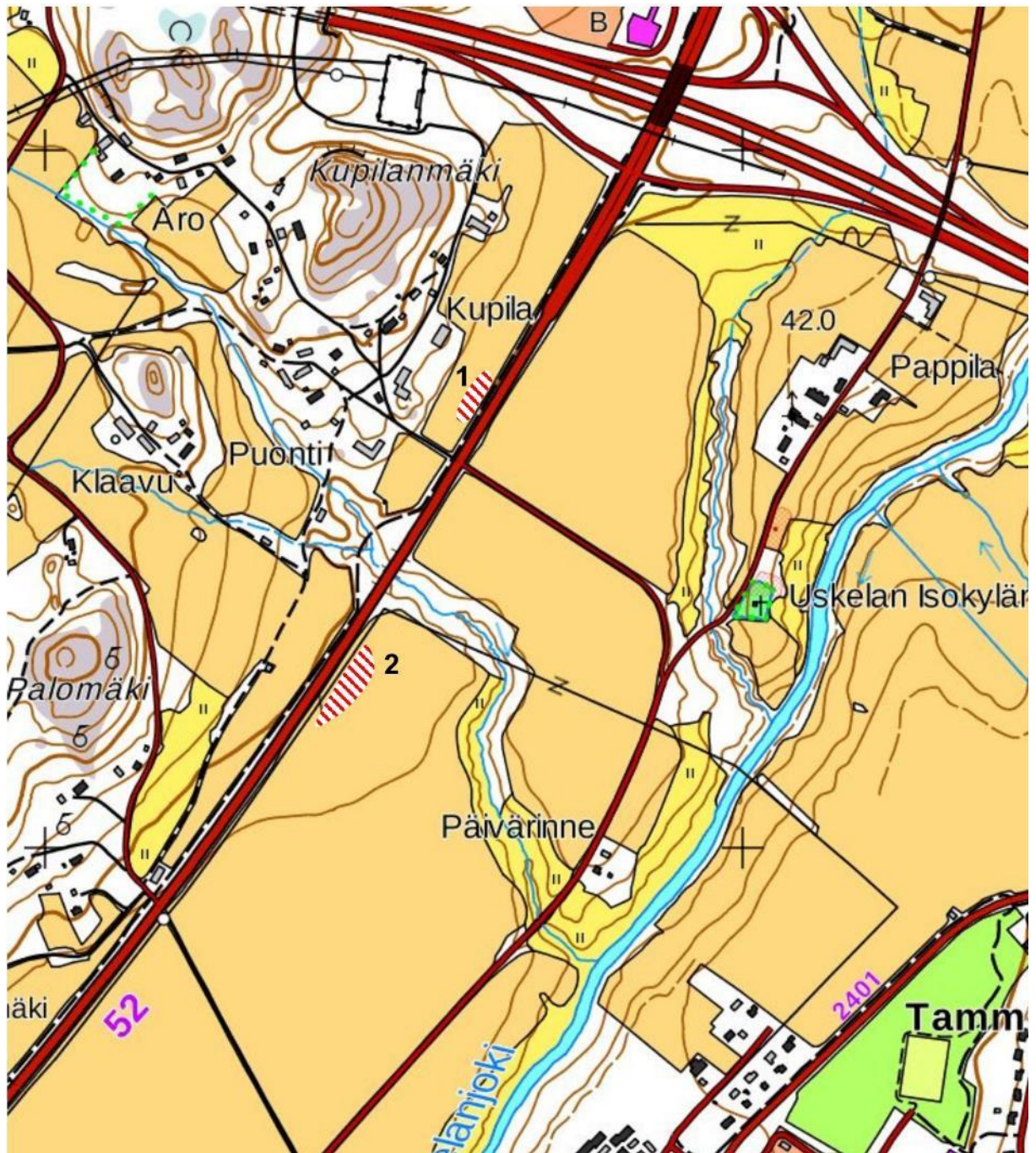

SKDG201906	25	16.10.	Isokylä	Tielinjan pohjoispään pelto, kylämäki taustalla.	etelä
SKDG201906	26	16.10.	Isokylä	Tielinjaluetta Ketomäen ja Somerontien kaakkoispuolisella pellolla.	kaakko
SKDG201906	27	22.10.	Isokylä	Rantapelto ennen Uskelanjokea tielinjauksen kohdalla.	luode
SKDG201906	28	22.10.	Anjala	Tielinjauksen sillanylityspaikka, kuvattu kohti Isokylää, Anjalan puolelta.	kaakko
SKDG201906	29	22.10.	Anjala	Anjalan puolelta Uskelanjokeen laskevan ojan silta ja sen viereistä kiveystä.	pohjoinen
SKDG201906	30	22.10.	Anjala	Kuten yllä, kiviä on valunut alas uomaa kohti.	koillinen
SKDG201906	31	22.10.	Anjala	Joen länsipuolen pohjoisin pelto-alue tielinjauksella.	kaakko
SKDG201906	32	22.10.	Anjala	Tielinjausta kohti kaakkoa.	luode
SKDG201906	33	22.10.	Anjala	Kuten yllä, taustalla Vuorenmäki.	luode
SKDG201906	34	22.10.	Anjala/Karjaskylä	Tielinjauksen kaakkoispää ja nykyiset tiet, taustalla kantatie 52.	luode
SKDG201906	35	20.11.	Löytökuvia	Keramiikkaa Isokylän kylämäen kaakkoispuolen pellolta.	-
SKDG201906	36	20.11.	Löytökuvia	Palanutta savea samalta alueelta.	-
SKDG201906	37	20.11.	Löytökuvia	Palanutta savea ja yksi tai kaksi mahdollista saviesineen katkelmaa Perttelintien kaakkoispuolelta.	-

LIITE 3: KARTAT

Liitteessä 1 luetteloidut kohteet: 1=Salo Isokylä Pohjoispelto, 2=Salo Isokylä Myllyoja, 3=Salo Isokylä Eteläpelto, 4=Salo Isokylä Puonti sotamiehentorppa (alempi piste tarkastamaton toinen vastaava torppan paikka) ja 5=Salo Inkereentie. Karttaote Maanmittauslaitos.

Irtolöytökohteiden tarkemmat levintäalueet: 1=Salo Isokylä Pohjoispelto, 2= Salo Isokylä Eteläpelto
 Karttaote Maanmittauslaitos.

Tilaaaja
Salon kaupunki

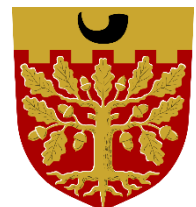
Päiväys
2.11.2020

SALON KAUPUNKI

SALON ITÄISEN OHIKULKUTIEN KT 52, II VAIHEEN LINJAUKSEN ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS

Kaavanlaatijan vastineet 16.3. – 22.4.2020 nähtävillä olleesta kaavaluonnoksesta annettuun palautteeseen sekä 14.8.2019 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettuun palautteeseen

RAMBOLL

SISÄLTÖ

1	LAUSUNNOT	2
1.1	Varsinais-Suomen ELY-keskus, 8.5.2020	2
1.2	Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo, 29.4.2020	5
1.3	Varsinais-Suomen liitto, 20.4.2020	5
1.4	Varsinais-Suomen Pelastuslaitos, 20.4.2020	5
1.5	Salon yrittäjät ry, 22.4.2020	6
1.6	Salon kauppakamariosasto, 20.4.2020	6
1.7	Halikon Yrittäjät, 21.4.2020	7
1.8	Liikelaitos Salon Vesi, 14.4.2020	7
1.9	Caruna Oy, 21.4.2020	7
1.10	Salon kaupungin Rakennus- ja ympäristölautakunta, 15.4.2020	7
2	MIELIPITEET	9
2.1	Yksityishenkilöt, 31.3.2020	9
2.2	Yksityishenkilöt, 20.4.2020	9
2.3	Yksityishenkilö, 12.4.2020	10
2.4	Yksityishenkilö, 11.5.2020	10
2.5	Yksityishenkilö, 9.9.2019	11
2.6	Yksityishenkilö, 25.9.2019	11

1 LAUSUNNOT

1.1 Varsinais-Suomen ELY-keskus, 8.5.2020

Lausunnon pääkohdat:

Kulttuuriympäristö ja maisema

Kaavaselostuksessa kohdassa 3.6 Rakennettu kulttuuriympäristö mainitaan, että Hiidentie kulkee lähimmillään noin 1,7 kilometriä suunnittelualueesta luoteeseen. Uusi ohikulkutie tulee kuitenkin risteämään Hiidentien kanssa. Kaavaselostusta on hyvä korjata. Tien korkeusasema, eritasoliittymät, penkereet, sillat ja mahdolliset melusteet muodostavat merkittävimmät maisemavaikutukset. Niiden suunnitteluun ja toteutukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Jatkosuunnittelussa melusteiden rakentamisen ohjaukseen maisema-alueella tulee kiinnittää huomiota. Kaavamääräyksiä tulee siltä osin täydentää. Kaavamerkinnoista ja määräyksistä ei käy ilmi alueen sijainti valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella ja valtakunnallisesti merkittävä Hiidentie, mikä tulee myös täydentää.

Aluetta koskee vuonna 2015 laadittu Salon Halikonrinteen ja Somerontien maisemaselvitys, joka tulisi liittää kaava-aineistoon.

Kaava-alue käsittää pääasiassa vain tiealueen, mutta lausuntomateriaaliin on liitetty myös ympäröivää maankäyttöä koskevia luonnoksia. Taajaman reuna on pitkien näkymien julkisivuna yksi tärkeimmistä reunavyöhykkeistä avoimessa maisematilassa. Mikäli rakentaminen jatkossa levittyy maisema-alueelle, muodostuu uusi maisema-alueen reunavyöhyke nykyisen peltoaukean laidalle. Kaava-aluetta ympäröivän maankäytön suunnitelmat alueilla 1 ja 2 vaikuttavat havainnekuviissa liian massiivisilta ja monotonisilta valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Rakentamisessa on vältettävä leveitä ja korkeita yhtenäisiä julkisivu- ja kattopintoja etenkin alueen kauas näkyvillä reunoilla. Myös korkeita ja suoraviivaisia istutuksia ja aitoja alueen rajalla tulee välttää. Suurten rakennusmassojen sijaan etenkin alueen reunoilla tulee suosia pieniä rakennusmassoja. Pienipiirteisyyttä voidaan täydentää myös värityksellä.

Aluetta tulisi suunnitella maiseman lähtökohdista käsin.

Luonnonsuojelu

Kaavaselostuksen kohdan 7.3 (Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin) mukaan tielinjaus ja liittymät sijoittuvat pääosin viljelyalueelle ja puuttomalle, asutuksen keskellä olevalle rakentamattomalle alueelle, jolla ei ole merkittäviä luontoarvoja. Kaavalla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta kasvi- ja eläinlajeihin tai luonnon monimuotoisuuteen. Toisaalta kuitenkin todetaan Uskelanjokinotkon olevan maakunnallisesti arvokasta lintualueita, ja Uskelanjoen varressa pesivän runsaasti yölaulajia. Siitä huolimatta "Kaavasta ei kuitenkaan arvioida aiheutuvan erityistä haittaa linnuston kannalta." Arviota ei ole perusteltu kaavaselostuksessa.

Kaavaselostuksessa todetaan myös, että "Tielinjaukselle osoitettavan yleisen tien alueen varrelle osoitetaan asutuksen kohdalla laajoja suojaviheralueita. Uskelanjoen varteen on osoitettu lähivirkistysaluetta, joka toimii myös joen uoman suoja-alueena." Kyseinen virkistysalue sijoittuu vain tiealueen länsipuolelle, eikä kaava-alueeseen ole otettu mukaan tielinjauksen itäpuolisia alueita Uskelanjoen kohdalla ja sen pohjoispuolella. Kaavaselostuksessa mainitaan lisäksi Uskelanjoessa elävän uhanalaista ja EU:n luontodirektiivin IV-liitteessä mainittua vuollejokisimpukkaa, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty. Selostuksessa todetaan, että esiintymistä joessa tulee selvittää tarkemmin, kun tiesuunnitelma täsmentyy, ja tuolloin tulee selvittää erikseen lajin esiintymien suojaamiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Itse kaavaluonnoksessa lajia ei ole lainkaan huomioitu kaavamerkinnoin tai määräyksin.

ELY-keskus katsoo, että luontoselvityksen tietoja ei ole riittävällä tavalla otettu huomioon kaavaluonnoksessa ja kaavaselostuksessa.

Suunnittelualueen pohjoisosan tie- ja siltajärjestelyt ja maankäyttöluonnosten mukainen rakentaminen todennäköisesti heikentäisivät alueen luontoarvoja, etenkin suunnittelualueen aiemmin rakentamattomassa pohjoisosassa. Maankäyttöluonnosten mukaiset havainnekuvat osoittavat, miten kaava-alueen Uskelanjokilaakson ylityskohta ja sen pohjoispuolisten peltoalueiden maankäyttö olisi muuttumassa pelto- ja luontoympäristöstä rakennetuksi ympäristöksi.

Tämä tarkoittaa myös melun lisääntymistä suunnittelualueella ja sen läheisyydessä. Lähivirkistysaluetta on osoitettu vain tielinjauksen länsipuolelle Uskelanjoen etelärannalle, ja suojaviheralueita kaava-alueen eteläosiin asutuksen läheisyyteen. Pohjoista suunnittelualueita ei koske muita kaavamerkintöjä ja kaavamääräyksiä kuin yleisen tien aluetta koskevat.

MAALI-alueiden kuvausten mukaan Salon Uskelanjokinotko on Varsinais-Suomen edustavin viljelymaiden yölaulajien pesimäalue. Joenrantaniityt ja -pensaikot muodostavat useita kilometrejä pitkän kokonaisuuden, joka yhdessä ympäröivien peltojen kanssa tarjoaa runsaasti pesimäympäristöä mm. sirkkalinnuille, kerttusille ja peltosirkulle. Lisäksi MAALI-alueella tavataan säännöllisesti kevätmuutolla levähtäviä keräkurmitsoja.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan asemakaavaa laadittaessa tulee vaalia alueen rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä, eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Suunnittelussa tulee olla yhtenä lähtökohtana tielinjauksen haitallisten luontovaikutusten minimointi. Esimerkiksi joenylityksen ja melusteiden/viheristutusten suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota meluvaikutuksien vähentämiseen linnustollisesti arvokkaissa jokilaaksoissa, ja kaavan tulee ohjata tätä riittävästi. Lisäksi siltarakentamisessa on huomioitava, että luontodirektiivin liitteen IV a lajina vuollejokisimpukan mahdollisten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen tai yksilöiden vahingoittaminen esim. uoman kaivuutoimenpitein ei ole mahdollista ilman luonnonsuojelulain mukaista lupaa poiketa lajin rauhoitussäännöksistä. Kaavamerkintöjä ja -määräyksiä tulee siten täydentää. Kaavan suunnittelualuetta tulisi myös laajentaa, ottaen mukaan myös kaava-alueen pohjoisosassa tiealueeseen rajautuvat lähialueet, joille vilkasliikenteisestä tiealueesta koituu välittömiä meluvaikutuksia tai maisemarakenteen muutoksia. Kaavaselostuksesta tulee käydä selkeämmin ilmi kaava-alueen rajautuminen maakunnallisesti merkittävään linnustoalueeseen, sekä se, että silmälläpidettäviä lintulajien reviierejä sijoittuu kaava-alueelle ja uhanalaisten lintulajien reviierejä sen välittömään läheisyyteen. Lisäksi kaavaselostuksessa tulee lisätä perustelut sille, minkä perusteella on tehty selostuksessa esitetty arvio, ettei kaavan maankäytöstä johdu vaikutuksia ko. linnustolle. Vaihtoehtoisesti tulee esittää mitä lieventämis- tai suojauskeinoja käyttäen ei ko. haitallisia vaikutuksia synny; tällöin tarpeelliset toimet tulee myös esittää kaavakartassa kaavamerkinnöin tai -määräyksin.

Kaavaselostuksessa todetaan maakunnallisesti arvokkaan lintualueen sijaitsevan suunnittelualan pohjoispuolella. Ilmausta on syytä korjata, koska maakunnallisesti arvokas lintualue sijaitsee kaava-alueesta koilliseen.

Liikenne

Ohikulkutien 2. vaiheen suunnittelussa kyseessä on tässä vaiheessa vasta ns. aluevaraussuunnitelma, eikä sen perusteella pystytä vielä määrittelemään kovinkaan tarkasti ohikulkutien tiejärjestelyiden edellyttämiä tilatarpeita. Tarkat ja haltuun otettavat alueet selviävät vasta tiesuunnitelman laadinnan yhteydessä. Toisaalta vielä tiesuunnitelman laadinnan jälkeen saattaa ilmetä seikkoja, jotka edellyttävätkin toteutusvaiheessa suunnitelmassa määriteltyä laajempia tiealueita. Tällaisia syitä saattavat olla esim. maaperän heikosta kantavuudesta johtuvat erikoisratkaisut luiskissa ja pohjanvahvistuksissa sekä kuivatuksen tai melusuojausten rakentamisista johtuvat tilatarpeet. Nyt määriteltävät maantien alueet (LT)/katualueet ovat todennäköisesti kuitenkin lähellä todellisia tarpeita. Mm. uuden kantatien ja Inkerentien väliselle eritasoliittymälle varattu tila on kovin ahdas, mutta lisäalueiden aikaansaaminen ei olisi sikaan helppoa. Samoin kaava-alueen pohjoispäässä kantatien nelikaistaistukselle varattu tila vaikuttaa kovin kapealta.

Kaava-alueen kaakkoispäähän on esitetty KL-merkinnällä liikerakennusten korttelialue, jolle on käytännössä osoitettu yleisen pysäköintialueen kautta suora liittymä Helsingintieltä. ELY-keskus suhtautuu liittymään varauksella. Nämä liittymäjärjestelyt tulee tarkentaa jatkosuunnittelun yhteydessä. Liittymä olisi ainoa suora tonttiliittymä maantielle 110 (nykyinen kt 52) Salon keskustan alueella.

Mahlakankareentien katualue edellyttää kantatien alikulun kohdalla huomattavasti leveämmän katualueen kuin valmisteluaineiston kaavakartalla on esitetty. Savimaassa kadun leikkausluiskat ulottuvat pitkälle.

Kaavakartalla ei ole esitetty melusuojausmerkintöjä. ELY-keskuksen liikennevastuualueen mielestä mahdolliset merkinnät vaikeuttaisivatkin helposti parhaiden melusuojausratkaisujen jatkosuunnittelua ja toteuttamista. Uudelle maantielle lain edellyttämät melusuojaukset toteutetaan joka tapauksessa tiehankkeen yhteydessä.

Nyt kommentoitavan kaava-alueen lisäksi jouduttaneen lähialueelle laatimaan asemakaavaa vielä muuallekin, jotta mm. kaava-alueen pohjoispään rinnakkaisjärjestelyt voidaan suunnitella tarkoituksenmukaisiksi. Mikäli syrjään jäävillä maantiesuuksilla ei ole asemakaavaa laadittavana, siirtyvät nämä alueet hankkeen valmistuessa vieressä oleville maanomistajille.

Tässä vaiheessa ELY-keskus ei pysty, eikä ole ehkä tarpeenkaan, ottamaan tarkasti kantaa ohikulkutien toisen vaiheen aiheuttamiin nykyisen tieverkon hallinnollisen luokan muutoksiin. Mm. tiehankkeen rahoitusjärjestelyt voivat vaikuttaa luokitukseen. Somerontien/Hämeentien sekä Inkereentien osalta luokitus lyötäneen lukkoon vasta tiesuunnitelman laadinnan yhteydessä. Tällöin saatetaan asemakaavassa joutua LT-alueita muuttamaan katualueiksi ja päinvastoin. Mikäli Hämeentie/Somerontien eteläpää muuttuu kaduksi, on myös ko. tiejakson pohjoispäähän suunniteltu kiertoliittymä katualueita.

Aina kun maantiehen/maantien alueeseen (LT) halutaan ajoneuvoliittymä, tulee ko. rajakohta varustaa nuolimerkinnällä myös katuliittymien osalta. Kun katu tai kevyen liikenteen väylä risteää maantien alueen kanssa eritasona, tulee kohta varustaa asiaankuuluvien katkoviiva -merkinnöin sekä a-, y- tai e-merkinnöin. Alue tulee merkitä riittävän leveäksi (kymmeniä metrejä), jotta lopullisten suunnitelmien eritasoratkaisut varmasti mahtuvat ko. alueelle. Nyt kaavaluonnoksessa esitetyt alueet ovat aivan liian kapeita. Pohjoisesta eritasoliittymästä nykyiselle Somerontielle lähtevän väylän LT-alueen poikki on syytä merkitä myös varaus kevyen liikenteen alikululle.

Salojoen itäpuolelle, välittömästi kantatien eteläpuolelle on merkitty lähivirkistysalue VL-merkinnällä. EV-merkintä olisi parempi, mikä ei ainakaan tästä syystä edellyttäisi melusuojausten rakentamista. ELY-keskuksen liikennevastuualue suosittelee LT-alueen selitteeksi, yleisen tien alue sijaan, maantien alue.

Uutta väyläviraston ohjeistuksessa on maanteiden tilavarausten osoittaminen asemakaavoissa pidempien siltojen kohdalla: Sillan alle entiselleen ja rakentamattomaksi jäävä osa tulisi osoittaa asemakaavassa johonkin muuhun tarkoituksenmukaiseen käyttöön. Sillan välitukien paikkoja ei tarvitse asemakaavassa osoittaa erikseen. Tiesuunnitelmalla sillalle muodostetaan aikanaan ns. tieoikeus, joka ei edellytä maatai vesialueen omistusoikeutta. Salojoen kohdan osoittamista asemakaavassa on syytä katsoa vielä yhdessä Salon kaupungin ja ELY-keskuksen kanssa.

Kaavaselostuksen kohdan 3.4. ensimmäisen kappaleen alussa kerrotaan: "Somerontien ja E-18-tien välisellä osuudella tie muuttuu kaksiajorataiseksi keskikaiteella varustetuksi maantiekseksi". ELY-keskuksen näkemys on, että asemakaavassa tulee kyllä varautua välin nelikaistaistamiseen, mutta aluksi kantatie voi olla vain kaksikaistainen.

Kaavanlaatijan vastine:

Kulttuuriympäristö ja maisema

Kaavaselostusta korjataan Hiidentien sijoittumisen kuvauksen osalta. Kaavamääräyksiä täydennetään melusteiden rakentamisen ohjausta koskevien määräysten osalta maisema-alueella. Lisäksi kaavamerkintöjä ja määräyksiä täydennetään valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen ja valtakunnallisesti merkittävän Hiidentien osalta.

Salon Halikonrinteen ja Somerontien maisemaselvitystä on käytetty kaava-aineiston taustamateriaalina ja se on mainittu kaavaselostuksen taustamateriaaliluettelossa.

Kaavan liitemateriaaleissa sekä kaavaselostuksessa kuvatut kaava-alueen ympäröivää maankäyttöä koskevat luonnokset ovat alustavia maankäyttöluonnoksia, ja alueiden suunnittelu täsmentyy näiden alueiden mahdollisen asemakaavoituksen myötä.

Luonnonsuojelu

Kaavamerkintöjä ja -määräyksiä täydennetään vuollejokisimpukan mahdollisten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen säilyttämisen osalta.

Kaavaselostusta täydennetään luonto- ja maisema-arvojen kuvauksen ja vaikutusten arvioinnin osalta. Kaavaselostuksen maakunnallisesti arvokkaan lintualueen sijaintia koskevaa ilmaisua korjataan ja selostuksessa havainnollistetaan selkeämmin kaava-alueen rajautumista maakunnallisesti arvokkaaseen lintualueeseen, uhanalaisten lintulajien reviirejä kaava-alueen läheisyydessä sekä silmälläpidettävien lintulajien reviirien sijoittumista kaava-alueelle. Kaavaehdotusta täydennetään meluvaikutusten vähentämisen osalta. Kaava-alueen laajentamistarvetta arvioidaan kaavaehdotusvaiheessa. Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan tiealueeseen rajautuvat lähialueet sekä näille koituvat vaikutukset.

Liikenne

Kaavakartalla esitetty tiealueen rajaus perustuu aluevaraussuunnitelman mukaiseen arvioon tien rakentamisen tilantarpeesta. Somerontien eritasoliittymän ja valtatie (E18-moottoritie) välillä aluevaraussuunnitelmassa on varauduttu 4-kaistaiseen osuuteen.

Helsingintien liittymäjärjestelyt sekä Mahlakankareentien katualueen varaus tarkistetaan kaavaehdotusvaiheessa.

Kaavakartalla merkityt kevyen liikenteen väylät on osoitettu ohjeellisina ja alittavan katuyhteyden merkintä osoittaa alikulun kohdan. Merkintöjen osoittamia aluevarausten leveyksiä tarkistetaan ehdotusvaiheessa.

Ajoneuvoliittymiä koskevat kaavamerkinnät ja eritasoliittymäkohtien aluevaraukset tarkistetaan ja pohjoisesta eritasoliittymästä nykyiselle Somerontielle lähtevän väylän LT-alueen poikki osoitetaan varaus kevyen liikenteen alikululle.

Välittömästi kantatien eteläpuolelle osoitetun lähivirkistysalueen kaavamerkinnän tilalle osoitetaan tarpeellisilta osin suojaviheraluetta.

LT-alueen kaavamääräys "Yleisen tien alue" on virallisen ympäristöministeriön 31.3.2000 antaman asetuksen mukainen, mutta ELY-keskuksen pyynnöstä merkintä voidaan kaavaehdotukseen muuttaa maantien alueeksi.

Salojoen ylittävän kohdan osoittamista asemakaavassa Väylän uuden ohjeistuksen mukaisesti tarkistetaan kaavaehdotusvaiheessa.

Kaavaselostusta täydennetään huomiolla, että asemakaavassa varaudutaan Somerontien ja E-18-tien välisen osuuden nelikaistaistamiseen, mutta aluksi kantatie voi olla vain kaksikaistainen.

1.2 Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo, 29.4.2020

Lausunnon pääkohdat:

Suunnittelualan pohjoisosan tiejärjestelyt ja maankäyttöluonnosten mukainen rakentaminen heikentäisivät ratkaisevasti alueen maisemallisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja. Maankäyttöluonnosten mukaiset havainnekuvat osoittavat, miten merkittävästi kaupungin keskeisenä sisääntuloväylänä toimiva Uskelanjokilaakson maisema olisi muuttumassa ja arvoiltaan heikkenemässä. Alueellinen vastuumuseo ei pidä mahdollisena maankäyttöluonnosten esittämää rakentamista Uskelanjokilaakson ainutlaatuisessa maisemassa, Hiidentien välittömässä läheisyydessä.

Suunnittelussa tulee olla lähtökohtana tielinjauksen haitallisten maisemavaikutusten minimointi. Esimerkiksi siltojen ja melusteiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota maisemavaikutuksiin, ja kaavan tulee ohjata tässä riittävästi. Kaavamääräyksiä tulee siten täydentää. Kaavakartalta ja merkinnöistä ja määräyksistä tulee käydä ilmi myös alueen valtakunnallisesti merkittävät maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvot.

Kaavaselostuksessa kohdassa 3.6 Rakennettu kulttuuriympäristö todetaan Hiidentien kulkevan lähimmillään noin 1,7 kilometriä suunnittelualueesta luoteeseen. Ilmausta on syytä korjata, koska kantatien uusi linjaus risteää Hiidentien kanssa.

Kaavaselostukseen on lisättävä suunnittelualueella sijaitseva Perttelintien kaakkoispuoliselta pellolta löytynyt mahdollinen muinaisjäännös, ja arkeologisten lisätutkimusten tulosten perusteella kaavan vaikutus muinaisjäännökseen ja Vanhan Perttelintien leikkauksen dokumentointitarpeeseen.

Kaavanlaatijan vastine:

Kaavan liitemateriaaleissa sekä kaavaselostuksessa kuvatut kaava-alueen ympäröivää maankäyttöä koskevat luonnokset ovat alustavia maankäyttöluonnoksia, ja alueiden suunnittelu täsmentyy näiden alueiden asemakaavoituksen myötä.

Kaavaehdotusta täydennetään maisemavaikutusten ohjaamisen osalta. Kaavamerkintöjä ja -määräyksiä täydennetään lisäksi valtakunnallisesti merkittävien maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvojen osalta.

Kaavaselostusta korjataan Hiidentien sijoittumisen kuvauksen osalta.

Arkeologinen selvitys on toimitettu kaupungille ja kaavan laatijalle luonnosvaiheen jälkeen. Perttelintien kaakkoispuoliselta pellolta löytynyt mahdollinen muinaisjäännös huomioidaan kaavaehdotuksessa.

1.3 Varsinais-Suomen liitto, 20.4.2020

Lausunnon pääkohdat:

Varsinais-Suomen liitto ei antanut lausuntoa, koska liitolla ei ollut kaavasta huomautettavaa eikä se ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa.

Kaavanlaatijan vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.4 Varsinais-Suomen Pelastuslaitos, 20.4.2020

Lausunnon pääkohdat:

Salon itäisen ohikulkutien alikuluissa on huomioitava pelastuslaitoksen raskaan kaluston tilantarpeet V-S pelastuslaitoksen pelastustieohjeen (22.4.2015) mukaisesti.

Kaavanlaatijan vastine:

Alikulut suunnitellaan tiesuunnitelmavaiheessa.

1.5 Salon yrittäjät ry, 22.4.2020**Lausunnon pääkohdat:**

1. Kaavan vaikutusten arviointi

Kaavaselostuksessa esitettyyn vaikutusten arviointiin tulisi sisällyttää myös yritysvaikutusten arviointi. Yritysvaikutusten arvioinnin tekemisestä on olemassa päätöksiä, joita ei ole kumottu, joten yritysvaikutusten arviointi tulee tehdä ja lisätä kaavaselostukseen. Yritysvaikutusten arviointi tulee tehdä siten kuin ne Elinkeinopoliittisessa toimikunnassa on sovittu tehtäväksi.

2. Asuntorakentaminen

Kaavaselostuksessa on esitetty maankäyttöluonnoksia ja -vaihtoehtoja kaava-alueen viereisille alueille (alueet 1 ja 2). Kaavaselostukseen ei tulisi liittää tällaisia luonnoksia, sillä jos kaava selostuksineen hyväksytään, toimivat nämä luonnokset myöhemmin automaattisesti mainittujen alueiden kaavatyön pohjana.

Vaihtoehtoissa alueelle 1 on esitetty asuntorakentamista omakotitaloina, rivitaloina ja kerrostaloina. Mikäli alueelle kaavoitetaan asuinrakentamista, tulee asuintontit sijoittaa rauhalliseen paikkaan siten, etteivät ne kärsi liikennemelusta. Saloon saapuminen ei ole kovinkaan hohdokasta meluvallien solassa, joten niiden rakentamista tulisi välttää.

Kerrostalotontteja alueelle ei pidä kaavoittaa lainkaan, sillä Salon kokoisessa kaupungissa ne tulee sijoittaa ydinkeskustaan, joka ulottuu korkeintaan yhden kilometrin päähän torilta. Ydinkeskustassa riittää tontteja kerrostaloille hyvin pitkäksi aikaa eikä keskustan ulkopuolella oleville kerrostalotonteille ole tarvetta. Kerrostalojen sijoittaminen ydinkeskustaan palvelee sekä talojen tulevia asukkaita että keskustan kaupunkikuvaa.

3. Toimitilarakentaminen

Positiivisen väestökehityksen kannalta on ensiarvoisen tärkeää tehdä kaavoituksessa ratkaisuja, jotka houkuttelevat ja mahdollistavat mahdollisimman monipuolisen teollisen yritystoiminnan. Siksi Niinistönkadun linjan pohjoispuolelle ei pidä osoittaa liikerakentamista, vaan kaikki mahdollinen tulee kaavoittaa teollisuutta varten. Kaupan ja palvelujen työpaikat syntyvät vasta teollisten työpaikkojen jälkeen. Liikerakentaminen pitää ohjata ydinkeskustana ja keskusta-alueen asemakaava tulee uudistaa vastaamaan nykypäivän tarpeita. Kun Salon ydinkeskustaa halutaan kehittää, tulee huomioida kaikkien kaavojen vaikutukset. Niinistönkadun linjan pohjoispuolella oleva alue sopii täydellisesti teollisuudelle ja sijaintinsa puolesta se myös kiinnostaa teollisuuteen investoivia yrityksiä.

Kaavanlaatijan vastine:

Kaavaselostuksen vaikutusten arviointia täydennetään ehdotusvaiheessa ja lisätään yritysvaikutusten arviointi.

Kaavatyössä on tutkittu tieympäristöön liittyviä maankäytön mahdollisuuksia laatimalla alustavia maankäyttöluonnoksia. Kaavaselostusta täydennetään siten, että siinä todetaan selkeämmin maankäyttöluonnosten olevan alustavia suunnitelmia, jotka eivät ole sitovia vaan havainnollistavia esityksiä kaava-alueen lähiympäristön mahdollisesta uudesta maankäytöstä. Kaavaratkaisussa ei ole esitetty alueelle kerrostaloja eikä muutakaan asuinrakentamista, ja kaava-alueen lähiympäristöjen suunnittelu täsmentyy näiden alueiden mahdollisen asemakaavoituksen myötä. Vastaavasti Niinistönkadun pohjoispuoliset alueet tiealueen ulkopuolella eivät kuulu kaavoitettavaan alueeseen, ja alueiden suunnittelu täsmentyy näiden alueiden mahdollisen asemakaavoituksen myötä.

1.6 Salon kauppakamariosasto, 20.4.2020**Lausunnon pääkohdat:**

Salon itäisen ohikulkutien kt52 valmiiksi saaminen on erittäin tärkeää. Uusi väylä avaa samalla runsaasti muitakin Salon kehittämisen kannalta tärkeitä mahdollisuuksia, joita kaavaluonnos kuitenkin voisi tuoda paremmin esille. Nyt kaavaluonnos ei mahdollista parhaalla tavalla elinkeinoelämän kehittämistä eikä huomio moottoritien tarjoamia mahdollisuuksia elinkeinoelämälle. Kaavaehdotuksen kerrostalojen sijaintipaikkaan eivät näytä kovin houkuttelevilta vaan kerrostalot tulisi sijoittaa ydinkeskustaan. Alueelle kuuluisi sijoittaa moottoriteliikennettä hyödyntävä monipuolinen elinkeinoalue.

Ohikulkutien pohjoisen liittymäalueen ja Somerontien varren kaavoituksesta voisi järjestää esimerkiksi arkkitehtiopiskelijoille suunnittelukilpailun, jonka tavoitteena olisi hyödyntää moottoritietä ja houkuttaa elinkeinoelämää alueelle. Vanha ajatus Salon portista voitaisiin mahdollistaa suojelun kanssa sovittaen. Samassa kilpailussa voisi hahmotella Somerontien moottoritien pohjoispuoleisen alueen (ABC Piihovista pohjoiseen) mahdollisuuksia liikenteen solmukohdille luontaisten toimijoiden, kuten palvelusektorin, kaupan, logistiikan, varastoinnin ja teollisuuden sijoittumisesta alueelle.

Kaavanlaatijan vastine:

Kaavan liitemateriaaleissa sekä kaavaselostuksessa kuvatut kaava-alueen ympäröivää maankäyttöä koskevat luonnokset ovat alustavia maankäyttöluonnoksia, ja alueiden suunnittelu täsmentyy näiden alueiden asemakaavoituksen myötä. Kaavaehdotusvaiheessa kaavaratkaisua on muutettu siten, ettei kaavaratkaisussa osoiteta uutta rakentamista.

1.7 Halikon Yrittäjät, 21.4.2020

Lausunnon pääkohdat:

Halikon yrittäjät yhtyvät Salon kauppakamariosaston lausuntoon ohikulkutien tärkeydestä sekä siitä, että kaavaluonnos jättää Salon kehittämisen kannalta tärkeitä mahdollisuuksia hyödyntämättä. Lisäksi kauppakamariosaston ehdotus suunnittelukilpailun järjestämisestä on kannatettava.

Kaava tulee valmistella uudelleen siltä pohjalta, että kaupunkiin johtava liittymä olisi huomattavasti pohjoisempaan. Tällöin liittymästä kaupunkiin johtaa katuverkko, johon tonttikohtaiset liittymät ovat luontainen ratkaisu. Tämä palvelisi elinkeinotoimintaa.

Kaavanlaatijan vastine:

Kaavassa esitetty ratkaisu perustuu aluevaraussuunnitelmaan, jonka lähtökohtina olivat jo laaditut ja hyväksytyt yleissuunnitelmat (1989, 1999, 2004) sekä viimeisimmät suunnittelualueeseen liittyvät kaavat. Aluevaraussuunnitelmassa esitetty ratkaisu arvioitiin eri kriteereillä parhaaksi vaihtoehdoksi alueelle.

1.8 Liikelaitos Salon Vesi, 14.4.2020

Lausunnon pääkohdat:

Suunnittelussa ja etenkin toteutusvaiheessa tulee huomioida suuri määrä vesihuoltolinjoja suunnittelualueella.

Kaavanlaatijan vastine:

Alueella olevat vesihuollon verkostot on huomioitu kaavan laadinnassa. Vesihuollon verkostoja ei ole kuitenkaan tarpeen esittää kaavassa osoitetuilla käyttötarkoituksialueilla, eikä niitä siten ole esitetty kaavakartalla.

1.9 Caruna Oy, 21.4.2020

Lausunnon pääkohdat:

Kaava-alueella on Caruna Oy:n sähkönjakeluverkkoa. Vaikutukset sähkönjakeluun jäävät vähäisiksi. Mahdolliset tarvittavat johtosiirrot tehdään Carunan toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Johtojen siirto edellyttää, että niille järjestyy uusi pysyvä sijainti. Kaavaluonnoksesta ei ole muuta huomautettavaa. Toivotaan mahdollisuutta lausua myös ehdotusvaiheessa.

Kaavanlaatijan vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi.

1.10 Salon kaupungin Rakennus- ja ympäristölautakunta, 15.4.2020

Lausunnon pääkohdat:

Rakennusvalvonnan kannanotto:

Rakennusvalvonta on tutustunut kaavaselostukseen ja kaavaluonnoskarttaan. Rakennusvalvonnalla ei ole lausuttavaa kaavaluonnoksesta.

Ympäristönsuojelun kannanotto:

Kaavaselostuksen mukaan Anjalan ja Palometsän väliselle tieosuudelle ennustetaan noin 3000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tällä alueella melu tulee lisääntymään. Kaavaselostuksen mukaan "Melutasojen alentamiseksi ohikulkutielle, Helsingintien ja Inkereentien rampille sekä joen ylittävälle sillalle esitetään selvityksessä toteutettavaksi melusuojausta (rengasmelukaiteet)." Asemakaavaehdotuksessa ei kuitenkaan ole määräyksiä meluntorjuntatoimien toteuttamisesta.

Uskelanjoen rantaan on joen ja tien risteämiskohdan lounaispuolelle merkitty VL-alue. Alue tulisi hoitaa mahdollisimman luonnontilaisena rantaniittynä eikä siitä tule tehdä nurmialuetta. Luontoselvityksen mukaan Uskelanjoen rantaniityt ja pusikot ovat erityisesti linnuston suosiossa.

Ympäristöterveydenhuollon kannanotto:

Asemakaavan muutoksesta ei saa aiheutua terveyshaittaa tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille (melu, tärinä). Liikenteen aiheuttama melu ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa asumisterveysasetuksessa 545/2015 mainittuja sisämelun toimenpiderajoja. Sisämelun toimenpiderajojen oletetaan pysyvän sallituissa rajoissa, mikäli ulkomelutaso ei ylitä VNp:n 993/1992 mukaisia ohjearvoja. Liikenteen aiheuttama melu tulee huomioida meluntorjunnassa.

Kaavanlaatijan vastine:

Kt 52 aluevaraus suunnitelman laatimisen yhteydessä on teetetty meluselvitys. Selvitystä tullaan tarpeen mukaan tarkentamaan tiesuunnitteluvaiheessa. Kaavakartalla ei ole kuitenkaan esitetty melusuojausmerkintöjä. ELY-keskuksen liikennevastuualueen mielestä mahdolliset merkinnät vaikeuttaisivatkin helposti parhaiden melusuojaratkaisujen jatkosuunnittelua ja toteuttamista. Melusuojaukset toteutetaan tiehankkeen yhteydessä.

2 MIELIPITEET

2.1 Yksityishenkilöt, 31.3.2020

Mielipiteen pääkohdat:

1. Maanviljelyn harjoittaminen alueella muuttuu epäsuotuisammaksi

Lohko pinta-alat pienevät, tienlinjaukset vaikeuttavat peltoliikennettä ja houkuttelevuus vuokramaana laskee. Kulku pelloille KT 52 poikki hankaloituu merkittävästi liikennemäärien kasvamisen seurauksena. Jos KT 52 liittyy aikanaan moottoritien, täytyy ratkaista kulkuyhteys Puontintieltä Vanhalle Perttelin hiekkatielle. Lisäksi on huomioita maatalouslaitteiden koko ja nopeus: yksitasoliittymän toteuttaminen lisääntyvän liikenteen sekaan lisää liikenneturmien riskiä sekä hidastaa ja vaikeuttaa elinkeinon harjoittamista. Isoimmat käytössä olevat maatalouskoneet vaativat tällä hetkellä ~ 5x5 m (k*I) kulkuväylän esteettömään pelloille kulkuun ja esteetön ja turvallinen kulku pelloille on merkittävä turvallisuustekijä kaikille tienkäyttäjille.

2. Liikenneturvallisuus KT 52:lta Puontintiellä kääntyessä Salon suunnasta saapuessa

KT 52 tien kova liikenne sekä tien rajattu kaistaleveys aiheuttavat vaaratilanteita, kun KT 52:lla joutuu kääntyvä liikenne odottamaan vuoroaan vastaan tulevan liikenteen johdosta. Tilanne tulee edelleen heikkenemään, kun KT 52:lla raskas liikenne lisääntyy Salon uuden jätteenpolttolaitokselle menevän liikenteen johdosta. Tilanteen parantamiseksi KT52:a tulisi leventää Isokyläntien ja Puontintien kohdilta tai lisätä ryhmityskaista kääntyvälle liikenteelle. Nopeusrajoitus KT52:lla tulisi laskea 60 km/h moottoritien ja Salon kaupunkialueen välillä, sillä se parantaisi liikenneturvallisuutta eikä vaikuttaisi merkittävään negatiivisesti matka-aikoihin.

3. Meluhaitan minimointi asutusten suuntaan KT 52 lisääntyvän liikenteen, erityisesti raskaan liikenteen takia

KT 52 melu nousee jo tänä päivänä kuuluvasti Puontintien asutusten pihapiiriin, raskaan liikenteen edelleen lisääntyessä melun määrä tulee myös lisääntymään. Puontin ja Kupilan alueella laiduntaa kesäisin maanomistajien ja heidän lähisukulaisiensa hevosia, jotka ovat melulle herkkiä eläimiä - eläinten hyvinvointi ja turvallisuus tulee huomioida tieratkaisuja tehtäessä.

4. Miten huomioidaan pitkällä tähtäimellä uuden ohikulkutien länsipuolelle jäävien peltolohkojen jatkokäyttö?

Pitkällä tähtäimellä peltolohkojen sijainti Salon kaupungin - KT 52 - Turku-Helsinki moottoritien välissä ei ole optimaalinen maatalouskäytölle. Maatalouden harjoittamisen olosuhteet heikkenevät uusien tielinjauksien ja lisääntyvän liikenteen takia. Lisäksi peltomaan sijainti antaa käsityksemme mukaan mahdollisuuden kehittää Salon kaupungin vetovoimaa moottoritielelle päin.

Maanomistajilla on maankäyttöön liittyviä liikesuunnitelmia, joiden toteuttaminen vaatii ymmärrystä tulevista tieratkaisuista ja kulusta pelloille / maa-alueille. Pitkän tähtäimen suunnitelmia on kehitetty mm. eläinsairaalan sekä hevosliiketoiminnan parissa. Tulevissa tie- ja kulkuratkaisuissa tulisi mielestämme ottaa huomioon laaja-alaisesti maa-alueen käyttömahdollisuudet myös muun kuin maanviljelyn suhteen. Tielinjaukset ja liikennetieratkaisut voivat pakottaa siirtämään liiketoiminnan muualle sille nyt suunnitellulta paikalta. Tällä hetkellä suunnitelmien toteuttamista joudutaan myös siirtämään meneillään olevien tielinjauksien ja niiden luoman epätietoisuuden johdosta.

Onko KT 52 tieratkaisuissa otettu huomioon kulku tulevaisuudessa mahdollisesti niin, että koko alue pysyy houkuttelevana sekä maataloudelle kuin yrityksille ja mahdolliselle jatkorakentamiselle? Peltolohkojen käytön laaja ja pitkälle tulevaisuuteen ulottuva suunnittelu tielinjauksia tehtäessä on maanomistajille oleellista, sillä alueen arvo sekä käyttökelpoisuus maanviljelykäytössä tulee tulevaisuudessa nyt tehtävien tielinjauksien kautta oleellisesti vaikeutumaan ja heikkenemään.

2.2 Yksityishenkilöt, 20.4.2020

Mielipiteen pääkohdat:

Tielinjaus tulee aiheuttamaan muutamia huomioon otettavia muutoksia liikenteessä ja sen turvallisuudessa. Kulku mm. pelloille hankaloituu merkittävästi liikennemäärien kasvamisen seurauksena.

Viiljelyn harjoittamisen osalta on ratkaistava, miten maatalouskoneiden kulku Puontintieltä KT52-tien yli Vanhalle Perttelintielle huomioidaan. Ratkaisussa on otettava huomioon maatalouslaitteiden huomattavan suuri koko ja nopeus verrattuna KT52:n liikennemäärään ja nopeuteen.

Liikenneturvallisuuden osalta KT52:ta Puontintielle kääntyessä Salon suunnasta suuri liikennemäärä ja tien rajattu kaistanleveys aiheuttavat vaaratilanteita jo nyt ja jatkossa varmasti vielä enemmän jätteenpolttolaitokselle menevän ja sieltä palaavan raskaan liikenteen johdosta. Toivomme omaa ryhmityskaistaa tai levennystä isonkyläntien sekä Puontintien kohdille sekä nopeusrajoituksen alentamista 60 kilometriin tunnissa.

Onko KT52 tieratkaisussa otettu huomioon kulku tulevaisuudessa niin, että koko alue pysy houkuttelevana sekä maataloudelle että yrityksille ja mahdolliselle jatkorakentamiselle?

2.3 Yksityishenkilö, 12.4.2020

Mielipiteen pääkohdat:

1. Meluhaitan minimointi

Suunnitelman maankäyttö Isokylän peltoaukealla tuhmaavaista. Kiertoliittymä on liian laaja. Ehdotuksena muuttaa suunnittelukriteeriksi 60 km/h, jotta tien linjaukset saadaan maankäytöllisesti paremmiksi ja meluhaitat sekä päästöt vähenisivät.

2. Iso-Kyläntie/Puontintie

Isokylään jo kaavoitettu n. 2500 asukkaan pientalo/rivitalo-alue vaatii jo kelvolliset liikennetarpeita, joiden toteuttaminen onnistuu hyvin ohitustieprojektin yhteydessä. Ehdotuksena

a) rakennetaan jo tässä vaiheessa suora liittymä Isokyläntie-Somerontie (kt.52), ei kiertotietä Ollikkalan kautta, joka vain lisäisi tarpeettomasti matkojen pituutta, melua ja päästöjä Ollikkalan alueella (joka rakennettaneen kaupunkimaiseksi seuraavien vuosikymmenien aikana).

b) Puontintien liittymä Somerontielle suljetaan ja rakennetaan liityntäyhteys uudelle Isokyläntielle.

3. Somerontie/Hämeentie Salo-Piihovi

Ehdotettu suunnitelma ei tue tulevaisuuden liikennetarpeita. Hanko – Forssa Kehityskäytävän solmukohta Salossa on Piihovi (E18 – kt52 – uusi Turku-Helsinki rautatieyhteys) eikä Salon keskustassa.

Ratkaisussa tulisi varautua mahdolliseen Piihovin maaliikennekeskuksen, rautatieaseman ja tilaa vaativan kaupan keskittymän liikennevaatimukseen siten, että tehdään kaavoitusvaraukset suorille kaistoille Salon keskustasta Piihoviin ja varaudutaan robottilinjalikenteeseen samalla välillä (syöttöliikenne linja-autoille ja junille). Lisäksi pidetään voimassa nelikaistaisen tien varaus Salon nykyisen rautatieaseman ja Piihovin välillä. Rakennettavan tien tulee palvella tulevaisuuden tarpeita pitkälle kohti vuosisadan loppupuoliskoa. E18 & uusi rautatie ovat Salon uusi kasvukäytävä!

4. kt52:n nopeusrajoitukset välillä Isokyläntie – Perniöntie

Mahtinaisientien I vaiheen suunnittelussa tehtiin risteysten mitoitus nopeuskriteerillä 60km/h. Lyhyet ryhmityskaistat etenkin Kiskontie-Mahtinaisentie risteysalueella ovat aiheuttaneet jo peltikolareita, sillä voimakkaasti jarruttavan, lyhyelle ryhmityskaistalle kääntyvän ajoneuvon takaa tulevan auton perässä on tulossa toinen ajoneuvo. Jäinen talvikeli lisää onnettomuuden vaaraa. Liikenneturvallisuuden parantamiseksi tulisi asettaa 60 km/h nopeusrajoitus välille Piihovi - Perniöntien risteys sekä Piihovi-Ollikkala.

Matka-ajan piteneminen on minimaalinen suhteessa turvallisuushyötyihin. Lisäksi Mahtinaisientien heittoisuutta ei ole korjattu lukuisista huomautuksista huolimatta, ja osa projektin varoista tulee budjetoida kyseisen tieosuuden korjaamiseen.

5. Lisäehdotus

Koska Salaistentien E18 moottoritie liittymä jäi rakentamatta aikoinaan Salon kaupungin poliittisen päätöksen takia, tulisi liittymän työt saattaa loppuun ja Tavolan, Salaisten ja Isohärjänmäen kaupunginosien liikenneolot nostetaan vastaamaan nykyhetken ja tulevaisuuden tarpeita. Näin tarpeeton liikennöinti kaupungin keskustan kautta moottoritielle vähenisi sekä liikennepaine Halikon kirkonkulän kautta Salon keskustaan pieninisi. Samalla tarjotaan uusi kasvualue moottoritien varteen ja lisätään hyvin olemattomaksi jäänyt E18:n hyöty Salon talouselämälle.

2.4 Yksityishenkilö, 11.5.2020

Mielipiteen pääkohdat:

1. Meluhaitan minimointi

Pyydän teitä myös huomioimaan, että alhaalla laaksolla kulkeva liikenteen melu kuuluu myös ylös Tupuriin asti. Käsittääkseni ainoastaan kunnan meluaita pystyy jossain määrin vähentämään liikenteen melua.

Maisemallisesti korkeat meluaidat eivät välttämättä ole kovin miellyttäviä, mutta myös esteettisesti tyydyttäviä aitarakennelmia olen nähnyt.

2. Kevyenliikenteen väylät

Tien nyt suunniteltavalle jaksolle on perusteltua rakentaa heti tietöiden yhteydessä kevyenliikenteen väylä. Mikäli kevyttä liikennettä todella Salossa halutaan suosia ja tehdä mahdollisesti kätevä liikkuminen pyörällä esim. moottoritien pikavuoropysäkillä kaupungin itäosista tai työmatkaliikenne rakennettavan tien pohjoispuolen työpaikka-alueelle kaupungin länsiosista niin kevyenliikenteen kaistan rakentaminen on selvä asia.

Toivon myös sellaisten työmenetelmien käyttöä, että savipellolle rakennetut omakotitalot eivät entisestään vajoa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman aikana syksyllä 2019 saapui kaksi kannanottoa kaavaan.

2.5 Yksityishenkilö, 9.9.2019

Mielipiteen pääkohdat:

Palometsän alueella asuvana pyydän erityisesti huomioimaan riittävät ja laadukkaat melusuojuukset, koska tie kulkee tiheästi rakennetun asuinalueen poikki.

2.6 Yksityishenkilö, 25.9.2019

Mielipiteen pääkohdat:

Olemassa oleva tielinjaus ei ota huomioon vahvistettua osayleiskaavaa Isokylä-Toijala-Tavola (2013), jossa on merkitty rakennettavaksi ns. kehätie Tavola-Isokylä, ja joka tullaan liittämään Somerontiehen. Tämä varaus on voimassa ja vaikuttaa mm. rakennussuunnitelmiin Isossakylässä.

Kehätien liittymä ja kehätien alkupää voitaisiin jo nyt rakentaa kaavoituksen linjauksen mukaisesti ensimmäisen n. 600 metrin matkalta Somerontieltä pohjoiseen. Näin varauduttaisiin tuleviin tarpeisiin jo kaavoitetulla Isokylän alueella ja säästettäisiin kustannuksissa. Suunniteltu rinnakkaistietä ei tarvitsisi rakentaa Ollikasta Isokylään ja mm. Puontin alueen liikenne jo nyt kulkee nykyisen Isokylän liittymän kautta. Puonti-Ollikkala rinnakkaistien rakentaminen rikkoi ideaan ohjata tulevaisuudessa Tavolan-Toijalan-Valhojan liikennettä Isokylän kehätien liittymän kautta E18:lle ja näin vähentäisi tarpeetonta liikennettä kaupungin kautta moottoritiele.

Kevään 2020 kokoontumiskiellosta johtuen ei voitu järjestää yleisötilaisuutta kaavan valmisteluvaiheessa, joten kaavahanketta esiteltiin videoinnin kautta. Kaavaesittelyn jälkeen sai esittää kysymyksiä, joihin vastattiin seuraavassa videoinnissa. Palautetta saatiin kahdelta eri taholta, ja kummatkin palautteet koostuivat useista kysymyksistä. Alla olevassa vastineessa on osittain vastauksia myös näihin kysymyksiin.

Kaavanlaatijan yhteinen vastine kaikkiin saapuneisiin mielipiteisiin

Tällä asemakaavalla kaavoitetaan ainoastaan kt52 tielinjaus, jotta kantatien tiesuunnitelma voidaan laatia. Alueen pohjois- ja eteläosassa ympäröivien alueiden kaavoitusasiat ovat omat erilliset kaavahankkeensa.

Tieviranomaisen nykyisten määräysten mukaan kantateille ei voida järjestää suoria tieliittymiä. Isokylän alueelle kaavoitetaan kt 52:lle rinnakkaistielinjaus erillisenä kaavoitusprosessina. Kaavan eteläosassa ns. Tupurinrinteen tiejärjestelyt ratkaistaan ja sovitaan tiesuunnitelmavaiheessa.

Tiesuunnitelman laatimisen yhteydessä pelloille ja kiinteistöille pääsy tutkitaan. Tieviranomaisen mukaan jokaiselle kiinteistölle järjestetään tieyhteys.

Kt 52 aluevarausuunnitelman laatimisen yhteydessä on teetetty meluselvitys. Selvitystä tullaan tarpeen mukaan tarkentamaan tiesuunnitteluvaiheessa. Kaavakartalla ei ole kuitenkaan esitetty melusuojausmerkintöjä. ELY-keskuksen liikennevastuun alueen mielestä mahdolliset merkinnät vaikeuttaisivatkin helposti

parhaiden melusuojaratkaisujen jatkosuunnittelua ja toteuttamista. Melusuojaukset toteutetaan tiehankkeen yhteydessä.

Asemakaavalla ei määritetä nopeusrajoituksia eikä niitä hyväksytä myöskään tiesuunnitelmassa. Tiesuunnitelmassa määritetään tekninen mitoitussnopeus, jonka mukaan esim. liittymä ja kääntymiskaistojen pituudet suunnitellaan. Kantatien 52 mitoitussnopeutena on käytetty 80 km/h.